

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

L E G E

pentru modificarea unor acte normative
(ce vizează guvernanta bugetar-fiscală)

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. - Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014 (Monitor Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr.223-230, art.519), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

Prezenta lege transpune:

- Protocolul 12 (TFEU) privind procedura aplicabilă deficitelor excesive, publicat în OJ C 115 din data 09.05.2008 p. 279-280, nr. CELEX: [12008M/PRO/12](#);

- Directiva nr. 2011/85/UE a Consiliului din 8 noiembrie 2011 privind cerințele referitoare la cadrele bugetare ale statelor membre, publicat în JO L 306, 23.11.2011, p. 41–47, astfel cum a fost modificată prin Directiva (UE) 2024/1265 a Consiliului din 29 aprilie 2024, publicată în JO L 1265 data 30.04.2024 p. 1, nr. CELEX: [02011L0085-20240430](#);

- parțial art.5, art. 11 alin. (2), art. 15 alin. (3), art. 23, art. 26 din Regulamentul (UE) 2024/1263 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2024 privind coordonarea eficientă a politicilor economice și supravegherea bugetară multilaterală și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1466/97 al Consiliului, publicat în JO L 1263 p. 1 data 30.04.2024, CELEX: [32024R1263](#).

1. La articolul 1 alineatul (1) se completează cu litera e) cu următorul cuprins:

„e) stabilește norme detaliate privind caracteristica cadrului bugetar, ce impun asigurarea respectării de către Guvern a obligației, de a evita deficitul public excesiv.”

2. Articolul 3:

după noțiunea „buget al autorității/instituției bugetare” se introduce o noțiune nouă cu următorul cuprins:

„*buget al instituției publice finanțate integral din venituri proprii* - totalitate a resurselor și a cheltuielilor destinate pentru implementarea activităților și sarcinilor statutare ale acesteia;”.

după noțiunea „bugetele locale” se introduce o noțiune nouă cu următorul cuprins:

„*cadru bugetar* – ansamblul normelor, metodologiilor și procedurilor care reglementează evidența contabilă și raportarea în sistemul bugetar, elaborarea prognozelor macroeconomice și bugetare, stabilirea și aplicarea regulilor bugetar-fiscale, organizarea și desfășurarea procesului bugetar în toate etapele sale, inclusiv cadrul bugetar pe termen mediu și mecanismele de analiză independentă destinate consolidării transparenței, aplicabil tuturor instituțiilor și autorităților din sistemul bugetar, indiferent de modul de finanțare sau de subordonare;”

după noțiunea „cont unic trezorerial” se introduce o noțiune nouă cu următorul cuprins:

„*datoria publică* - totalitatea datoriei de stat, a datoriei unităților administrativ-teritoriale și a datoriei fondurilor de securitate socială, la valoarea lor nominală, prezentată sub formă agregată și consolidată. Fondurile de securitate socială se constituie din bugetul asigurărilor sociale de stat și fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală;”

după noțiunea „decizie bugetară anuală” se introduce o noțiune nouă cu următorul cuprins:

„*deficit public* - diferența negativă între veniturile și cheltuielile bugetului public național echivalent a necesarului net de finanțare al acestuia;”

după noțiunea „inspectare financiară” se introduce o noțiune nouă cu următorul cuprins:

„*investiție* - cheltuieli bugetare, realizate în scopul formării brute de capital fix, prin achiziționarea, reparația capitală, modernizarea, reconstrucția sau crearea de active fixe, corporale și necorporale, cu termenul de utilizare mai mare de un an;”

la noțiunea „*finanțe publice*”, textul „datoriei de stat, datoriei unităților administrativ-teritorial” se substituie cu cuvintele „datoriei publice”.

după noțiunea „resurse bugetare” se introduce o noțiune nouă cu următorul cuprins:

„*serviciul datoriei publice* - totalitatea cheltuielilor datoriei publice într-o perioadă de referință, care include dobânzi, comisioane și alte costuri aferente tuturor instrumentelor generatoare de datorie publică, fără a include rambursarea principalului;”

noțiunea de *sistem bugetar* va avea următorul cuprins:

„*sistem bugetar* – sistem unitar de bugete format din bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat, fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală, bugetul instituțiilor publice finanțate integral din venituri proprii și bugetele locale;”

3. Articolul 12 se completează cu alineatul (4) cu următorul cuprins:

„(4) Informațiile privind datoria publică și recreditarea de stat se publică trimestrial, iar informațiile referitoare la garanțiile de stat se publică lunar.”

4. La **articolul 14** litera b), textul „datoriei de stat și al datoriei unităților administrativ-teritoriale” se substituie cu cuvintele „datoriei publice”.

5. Articolul 15 va avea următorul cuprins:

„Articolul 15. Regulile privind politica bugetar-fiscală

(1) La stabilirea priorităților de politici publice, autoritățile responsabile asigură coerența, consecvența și continuitatea obiectivelor asumate în cadrul bugetar pe termen mediu.

(2) Politica bugetar-fiscală se elaborează în concordanță cu alte politici convergente și asigură că nivelul prognozat al deficitului public nu depășește nivelul de referință de 3% din produsul intern brut, iar raportul dintre datoria publică și produsul intern brut, nu depășește nivelul de referință de 60%.

(3) În funcție de nivelul datoriei publice se stabilesc următoarele măsuri de corecție:

a) în cazul în care raportul datoriei publice se situează între 50% și 60% din produsul intern brut, deficitul public se stabilește la un nivel de cel mult 2% din produsul intern brut;

b) în cazul în care raportul datoriei publice atinge sau depășește nivelul de 60% din produsul intern brut, deficitul public se stabilește la nivelul de cel mult 1% din produsul intern brut.

(4) Stabilirea nivelului deficitului public se realizează în funcție de nivelul datoriei publice și de capacitatea de deservire a acesteia, evaluată prin raportul dintre serviciul anual al datoriei publice și veniturile bugetului public național. În cazul în care acest raport depășește 10%, deficitul public nu poate depăși 2% din produsul intern brut, până la reducerea indicatorului sub nivelul stabilit.

(5) Derogarea de la regula stabilită la alin.(2) poate fi admisă doar pentru o perioadă determinată de cel mult trei ani și doar în caz de:

a) catastrofe naturale și alte situații excepționale care pun în pericol securitatea națională;

b) declin economic sever sau apariția unor șocuri economice majore, interne sau externe, care au un impact semnificativ asupra finanțelor publice;

c) apariția unei crize financiare sistemice, constatate oficial de către organul național competent pentru gestionarea crizelor financiare sistemice.

(6) Pe durata aplicării derogării, în Nota de fundamentare la proiectul de lege bugetară anuală și/sau proiectul de lege privind modificarea legii bugetare anuale, după caz, și în cadrul bugetar pe termen mediu, Guvernul are obligația:

a) să expună motivele care au determinat aplicarea derogării de la regulile politicii bugetar-fiscale;

b) să prezinte măsurile adoptate sau planificate pentru revenirea la respectarea regulilor privind politica bugetar-fiscală.”

6. La articolul 19, litera c) va avea următorul cuprins:

„c) asigură respectarea regulilor privind politica bugetar-fiscală și monitorizarea datoriei publice;”

7. La articolul 20 alineatul (1):

la litera j), după cuvintele „și monitorizează” se introduc cuvintele „datoria publică și”;

alineatul se completează cu litera j¹) cu următorul cuprins:

„j¹) realizează anual analiza sustenabilității datoriei publice, care stă la baza elaborării cadrului bugetar pe termen mediu, a stabilirii nivelului deficitului public și a definirii traiectoriei datoriei publice;”.

8. Legea se completează cu articolul 25¹ cu următorul cuprins:

„**Articolul 25¹. Rolul Consiliului Fiscal**

(1) Consiliul Fiscal este o autoritate bugetară independentă și autonomă, de evaluare și monitorizare a cadrului bugetar din domeniul finanțelor publice.

(2) Consiliul Fiscal dispune de independență organizațională, funcțională, operațională și financiară.

(3) Activitatea Consiliului Fiscal este finanțată de la bugetul de stat.

(4) Consiliul Fiscal are buget propriu, care se elaborează și se administrează independent, în conformitate cu prevederile prezentei legi.

(5) În domeniul finanțelor publice, Consiliul Fiscal are următoarele competențe și responsabilități de bază:

a) evaluează și emite avize cu privire la prognozele macroeconomice și bugetare utilizate la planificarea bugetară anuală și pe termen mediu;

b) monitorizează respectarea și aplicarea regulilor privind politica bugetar-fiscală, prevăzute de prezenta lege, inclusiv implementarea măsurilor de corecție și a derogărilor utilizate.

c) evaluează propunerile de politici publice cu impact bugetar semnificativ asupra cheltuielilor și/sau veniturilor bugetare și asupra sustenabilității bugetare pe termen mediu și lung;

d) evaluează consecvența, coerența și eficacitatea cadrului bugetar;

e) exercită alte competențe și responsabilități prevăzute de legislație.

(6) Guvernul se conformează evaluărilor și recomandărilor din rapoartele publicate de către Consiliul Fiscal. În caz de neconformare, Guvernul prezintă explicații, pe care le publică, nu mai târziu de două luni de la prezentarea evaluărilor și rapoartelor.

(7) Modul de organizare și funcționare, structura și efectivul-limită a Consiliului Fiscal se aprobă prin hotărârea Parlamentului.”.

9. Articolul 26

alineatul (1) se completează cu litera e) cu următorul cuprins:

„e) bugetele instituțiilor publice finanțate integral din venituri proprii;”;

la alineatul (2), textul „la alin.(1) lit. a)-c)”, se substituie cu textul „la alin.(1) lit. a)-c) și lit. e)”.

10. Articolul 38:

alineatul (1) se completează cu textul „, , în valori nominale.”;

alineatul (2), după cuvintele „anul respectiv” se completează cu textul „, , în valori nominale”.

articolul se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins:

„(3) Soldul total al garanțiilor de stat la sfârșitul anului bugetar nu poate depăși 5% din produsul intern brut.”.

11. Articolul 47 alineatul (1):

la litera a), textul „1 iunie” se substituie cu textul „15 iunie”;

la litera b), textul „15 iulie” se substituie cu textul „31 iulie”.

12. Legea se completează cu articolul 47¹ cu următorul cuprins:

„**Articolul 47¹** Prognoze macroeconomice și bugetare

(1) Planificarea bugetară se fundamentează pe prognoze macroeconomice și bugetare realiste, care utilizează cele mai recente informații, bazate pe cel mai prudent scenariul de prognoză macroeconomică.

(2) Prognozele macroeconomice și bugetare sunt comparate cu cele mai recente previziuni ale Comisiei Europene și, după caz, cu ale altor instituții independente internaționale.

(3) Diferențele semnificative față de previziunile Comisiei Europene se descriu și se motivează, în special atunci când nivelul sau dinamica variabilelor din ipotezele externe se abat semnificativ de la valorile prevăzute de Comisia Europeană.

(4) Prognozele macroeconomice și bugetare se supun unor evaluări periodice, imparțiale și cuprinzătoare, realizate de către Consiliul Fiscal pe baza unor criterii obiective. Rezultatele evaluării se iau în considerare, la elaborarea următoarelor prognoze macroeconomice și bugetare.

(5) În cazul în care evaluarea constată abateri sistematice și semnificative ale prognozelor macroeconomice și bugetare, manifestate pe o perioadă de cel puțin patru ani consecutivi, Guvernul adoptă măsurile corective necesare și asigură publicarea acestora.”

13. La articolul 48:

alineatul (5):

la litera c), textul „datoriei de stat și al datoriei unităților administrativ-teritoriale” se substituie cu cuvintele „datoriei publice”;

alineatul se completează cu litera e) cu următorul cuprins:

„e) descrierea și evaluarea politicilor, a reformelor și a investițiilor cu impact semnificativ bugetar în raport cu scenariul bazat pe politicile actuale”.

la alineatul (6), litera e), va avea următorul cuprins:

„e) soldul datoriei publice;”

articolul se completează cu alineatele (10) și (11) cu următorul cuprins:

”(10) Cadrul bugetar pe termen mediu constituie baza pentru elaborarea proiectelor legilor bugetare anuale.

(11) Estimarea indicatorilor bugetari a cadrului bugetar pe termen mediu se elaborează cu respectarea prevederilor art. 47¹ alin. (1).”.

14. La articolul 61, alineatul (5) va avea următorul cuprins:

„(5) În cadrul unui an bugetar se poate efectua o singură modificare a indicatorilor generali ai bugetelor componente ale bugetului public național

(venituri, cheltuieli și sold), aceasta fiind adoptată, de regulă, nu mai devreme de 1 septembrie și nu mai târziu de 15 noiembrie. Depășirea numărului de modificări ale indicatorilor generali este permisă numai în cazurile de derogare prevăzute la art. 15 și în situațiile stabilite la art. 69 alin. (4).”

15. Articolul 71 va avea următorul cuprins:

„ **Articolul 71.** Evidența contabilă în sistemul bugetar

(1) Evidența contabilă în sistemul bugetar se organizează în baza Legii contabilității nr.113/2007 și în conformitate cu planul de conturi contabile și cu metodologia elaborată și aprobată de către Ministerul Finanțelor.

(2) Planul de conturi contabile în sistemul bugetar și Normele metodologice reglementează evidența contabilă a executării bugetelor componente ale bugetului public național (contabilitatea de casă), precum și evidența contabilă a veniturilor și cheltuielilor efective ale autorităților/instituțiilor, a activelor financiare și nefinanciare, a datoriilor și rezultatelor (contabilitatea de angajamente).

(3) Integritatea sistemului bugetar se asigură prin aplicarea unui cadru normativ unitar, unui sistem unic de evidență contabilă bugetară, a unei clasificări bugetare unice și a unei metodologii comune pentru elaborarea, aprobarea și adoptarea bugetelor/deciziilor și a cadrului bugetar pe termen mediu.”

Art. II – La articolul IX punctul 31 din Legea nr. 327/2025 pentru modificarea unor acte normative (îmbunătățirea managementului finanțelor publice) (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2025, nr. 665, art. 814), ce vizează modificarea alineatului (5) din articolul 76, textul „Rezultatele monitoringului financiar” se substituie cu textul „Rezultatele monitoringului financiar se publică și”.

Art. III – Legea contabilității și raportării financiare nr. 287/2017 (Monitorul Oficial al R. Moldova, 2018 nr. 1-6 art. 22), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 2 litera b) se abrogă.
2. La articolul 36 alineatul (3) se abrogă.

Art. IV – (1) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării legii în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția:

a) Art. I pct. 8, pct. 12 partea ce se referă la alin. (4) și (5), care intră în vigoare la 01 ianuarie 2028.

b) Art. I pct. 5, pct. 12 partea ce se referă la alin. (2) și (3), pct. 15 și art. III care intră în vigoare la data aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană.

(2) Prevederile articolului 45³ alin. (1) lit. b) din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr.223-230, art.519), se abrogă la data aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană.

(3) Guvernul, în termen de 6 luni de la data publicării prezentei legi:

a) va modifica actele sale normative în conformitate cu prezenta lege;

b) va elabora actele normative necesare pentru implementarea prezentei legi.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

Igor GROSU

NOTA DE FUNDAMENTARE

la proiectul de lege privind modificarea unor acte normative
(ce vizează guvernanta bugetar-fiscală)

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ

Proiectul de lege privind modificarea unor acte normative (ce vizează guvernanta bugetar-fiscală), (în continuare proiect de lege), a fost elaborat de către Ministerul Finanțelor.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ

2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ

Proiectul de lege a fost elaborat în temeiul angajamentelor asumate de Republica Moldova în procesul de aderare la Uniunea Europeană, în special în baza articolelor 47–48 din Acordul de Asociere dintre Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană, Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte. Obiectivul principal constă în consolidarea guvernantei bugetar-fiscale prin alinierea cadrului de management al finanțelor publice la acquis-ul UE și la bunele practici ale Uniunii Europene, în vederea sporirii transparenței, responsabilității și eficienței utilizării resurselor bugetare.

Proiectul de lege privind modificarea unor acte normative (ce vizează guvernanta bugetar-fiscală), se regăsește în Hotărârea Guvernului nr. 306/2025 *cu privire la aprobarea Programului național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025-2029*, care vizează alinierea legislației naționale la cea europeană, acțiune reflectată în Capitolul 17 „Politica economică și monetară”, Anexa A, acțiunea normativă „*Proiect de lege pentru modificarea Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014*”.

În acest sens, Ministerul Finanțelor este responsabil de transpunerea următoarelor acte normative ale UE:

- Directiva 2011/85/UE a Consiliului din 8 noiembrie 2011 privind cerințele referitoare la cadrele bugetare ale statelor membre, cum a fost modificată prin Directiva (UE) 2024/1265 a Consiliului din 29 aprilie 2024;

- Protocolul 12 (TFEU) privind procedura aplicabilă deficitelor excesive, și

- Regulamentul (UE) 2024/1263 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2024 privind coordonarea eficientă a politicilor economice și supravegherea bugetară multilaterală și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1466/97 al Consiliului.

Hotărârea Guvernului nr.274/2025 *pentru aprobarea Foii de parcurs privind "Reforma administrației publice"* (criteriu de referință în procesul de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană), prevede la compartimentul „Managementul Finanțelor Publice”, ca rezultat strategic nr. 22, revizuirea calendarului bugetar și a acțiunilor aferente, în vederea eliminării obstacolelor care afectează desfășurarea procesului bugetar, precum și consolidarea capacității instituționale de elaborare a prognozelor macroeconomice și bugetare. Aceste măsuri urmăresc îmbunătățirea fundamentării politicilor bugetare și revizuirea regulilor bugetar-fiscale pentru alinierea la cadrul fiscal european.

În același sens, Hotărârea Guvernului nr.260/2025 *cu privire la aprobarea Agendei de reforme aferente Planului de creștere al Republicii Moldova pentru anii 2025-2027*, subdomeniul „Gestionarea finanțelor publice”, reforma 1, măsura 2 prevede revizuirea calendarului bugetar în scopul eficientizării procesului de planificare bugetară.

De asemenea, *Strategia de dezvoltare a managementului finanțelor publice pentru anii 2023-2030*, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 71/2023, Raportul Screening pentru anul 2024, precum și Raportul SIGMA conțin recomandări de instituire a unei instituții fiscale

independente (în continuare Consiliul Fiscal), pentru a monitoriza respectarea regulilor politicii bugetar-fiscale, cât și evaluarea prognozelor macroeconomice și bugetare.

Menționăm că, elaborarea proiectului de lege este prevăzut în Planul de acțiuni al Ministerului Finanțelor pentru anul 2026, acțiunea 1.2.

2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative

Republica Moldova dispune de un cadru normativ relativ modern în domeniul guvernancei bugetar-fiscale, consolidat semnificativ prin adoptarea Legii nr.181/2014 privind finanțele publice și responsabilității bugetar-fiscale. Aceasta a introdus principii și reguli compatibile cu Directiva UE 2011/85/UE (Six Pack), precum regula de deficit, planificarea bugetară pe termen mediu și responsabilități clar definite pentru Ministerul Finanțelor.

Reglementarea principiilor bugetare, a procedurilor de elaborare a Cadrului bugetar pe termen mediu (CBTM) și a legilor bugetare anuale, precum și instituirea regulilor fiscale și a unor proceduri metodologice detaliate, reflectă un nivel avansat de aliniere la rigorile europene. Cu toate acestea, persistă o serie de deficiențe care justifică necesitatea intervențiilor de perfecționare a cadrului legal în vigoare.

1. Având în vedere că Republica Moldova a obținut statutul de țară candidată pentru aderare la Uniunea Europeană și necesitatea alinierii la acquis-ul Uniunii Europene în domeniul statisticii, în special ce ține de elaborarea datelor și raportarea privind nivelurile deficitului și a datoriei publice, devine prioritară modernizarea proceselor de elaborare și raportare a indicatorilor bugetari. Astfel, este indispensabilă tranziția statisticilor oficiale privind deficitul și datoria publică în concordanță cu standardele Sistemului European de Conturi (SEC 2010). Fără această concordanță, notificările trimise Comisiei Europene (prevăzute la art. 3 din Protocolul 12) nu ar fi comparabile cu cele ale statelor membre.

Transpunerea articolului 3 alin. (1) din Directiva 2011/85/UE în legislația națională reprezintă pilonul de bază pentru asigurarea integrității și transparenței finanțelor publice. În acest sens, Legea nr. 181/2014 urmează să stabilească cadrul unitar pentru sistemul de contabilitate publică, impunând aplicarea acestuia în mod exhaustiv la nivelul tuturor componentelor bugetului public național.

2. Lacune în regulile bugetar- fiscale stabilite. Actualmente Legea nr. 181/2014 stabilește expres regula privind nivelul admis al deficitului bugetului public național, dar nu conține prevederi privind o regulă bugetară explicită și obligatorie privind datoria publică, aceasta fiind reglementată doar prin documente de politici, precum Programul de management al datoriei, care au un caracter mai puțin restrictiv. În conformitate cu prevederile Legii nr. 419/2006 cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat, Ministerul Finanțelor elaborează anual Programul „Managementul datoriei de stat pe termen mediu”, care este aprobat prin hotărâre de Guvern, în cadrul căruia sunt stabiliți parametrii de risc și de sustenabilitate, în scopul asigurării menținerii datoriei de stat la un nivel sustenabil.

Deși legea stabilește regula privind nivelul admis al deficitului public și clauzele de derogare de la aceasta, deseori această regulă nu este respectată în practică, iar utilizarea derogărilor nu este aplicată conform cerințelor legale. Clauzele derogatorii sunt formulate relativ vag, ceea ce poate diminua disciplina bugetară și predictibilitatea, în comparație cu standardele UE. Efectiv acestea pot duce la abateri de la reguli în condiții de criză, ceea ce poate compromite stabilitatea bugetară dacă nu sunt gestionate cu responsabilitate. În cazul nerespectării regulilor bugetar-fiscale, consecințele sunt în principal de natură informativă (raportarea către Parlament), fără mecanisme de corecție, ceea ce diminuează eficiența regulilor.

3. În ultimii ani persistă deficiențe în respectarea calendarului bugetar, reflectate prin aprobarea tardivă a Cadrului bugetar pe termen mediu și a legilor bugetare anuale, precum și prin acordarea unui termen insuficient autorităților implicate pentru planificare bugetară. Tergiversările sunt generate de un proces decizional îndelungat privind politicile bugetar-fiscale, transmiterea tardivă a informațiilor esențiale pentru estimarea resurselor și

cheltuielilor, nivelul excesiv de detaliere al CBTM, efectuarea multipleror rectificări bugetare concomitent cu alte procese bugetare, la care se adaugă alți factori externi și circumstanțe politice. În acest context, se impune revizuirea proceselor bugetare și a calendarului bugetar, inclusiv prin ajustări legislative.

Constatările au fost reconfirmate în cadrul misiunii FMI din anul 2025, care a evidențiat necesitatea ajustării cadrului normativ pentru consolidarea respectării calendarului bugetar. În acest context, se impune revizuirea calendarului bugetar și a proceselor aferente, inclusiv prin intervenții metodologice și legislative, instituirea regulii de operare a unei singure modificări a legii bugetare anuale pe parcursul anului bugetar, în vederea optimizării timpului acordat diferitor etape în procesul bugetare și sporirea predictibilității și eficienței planificării bugetare.

4. Conform rigorilor europene, cadrele bugetare naționale trebuie să conțină prevederi referitor la institutii de supraveghere bugetară independente. Înființarea instituțiilor de supraveghere independente (precum Consiliul Fiscal) este o cerință fundamentală a Directivei 2011/85/UE. Aceste instituții garantează imparțialitatea analizelor macroeconomice și monitorizează respectarea regulilor fiscale, prevenind astfel derapajele bugetare și sporind credibilitatea politicilor economice naționale în fața partenerilor europeni.

În prezent, cadrul normativ național nu reglementează existența și funcționarea unei astfel de instituții, ceea ce evidențiază necesitatea intervenției legislative. Lipsa unei Instituții Fiscale Independente constituie o diferență semnificativă față de practica statelor membre ale UE și limitează capacitatea de evaluare obiectivă a prognozelor macroeconomice și bugetare, a respectării regulilor fiscale și a sustenabilității finanțelor publice. Adoptarea unui cadru legal pentru instituirea unei astfel de instituții ar genera beneficii concrete pentru consolidarea disciplinei bugetare, prin întărirea responsabilității fiscale, sporirea transparenței și o mai bună aliniere la standardele europene.

5. Conform art. 12 din Legea nr. 181/2014, transparența constituie un principiu fundamental al finanțelor publice, fiind asigurată prin consultarea publică a proiectelor de acte normative, prin desfășurarea procesului bugetar în baza unui calendar și a unor proceduri clare, precum și prin publicarea bugetelor și a rapoartelor de executare într-un format accesibil. Ministerul Finanțelor respectă în practică aceste cerințe, publicând informații și rapoarte relevante, ceea ce contribuie la o gestionare responsabilă și deschisă a fondurilor publice.

Cu toate acestea, cadrul normativ necesită ajustări pentru a reflecta în mod expres și detaliat practicile curente de raportare și publicare aplicate de Ministerul Finanțelor. În prezent, anumite informații sunt diseminate în practică, însă nu sunt reglementate explicit la nivel de lege, ceea ce relevă existența unor lacune normative. În acest context, completarea Legii nr. 181/2014 cu alin. (4) la art. 12, prin instituirea obligației de publicare trimestrială a informațiilor privind datoria publică și recreditarea de stat, precum și lunară a informațiilor referitoare la garanțiile de stat, are drept scop consolidarea cadrului legal, sporirea previzibilității și uniformizarea standardelor de transparență bugetară.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Armonizarea legislației în domeniul finanțelor publice, prin modificările propuse la proiectul de lege, urmărește alinierea la acquis-ul UE obiectivul fiind îmbunătățirea gestionării finanțelor publice. Cei cinci piloni de bază din Directiva 2011/85/UE impun elementele fundamentale care trebuie integrate pentru a asigura un cadru bugetar solid și sustenabil.

1. Statistica și contabilitatea – sunt esențiale, în contextul alinierii la acquis-ul UE, întrucât asigură baza metodologică și informațională necesară pentru elaborarea unor date bugetar-fiscale coerente, comparabile și credibile, în conformitate cu standardele europene privind conturile naționale, statisticile finanțelor publice, datoria guvernamentală și procedura de deficit excesiv.

Evidența contabilă în sistemul bugetar al Republicii Moldova se efectuează în baza Legii contabilității nr.113/2007 și în conformitate cu planul de conturi contabile și cu metodologia elaborată și aprobată de către Ministerul Finanțelor. Prevederile articolului 3 din Directiva 2011/85/UE, sunt transpuse prin completarea proiectului de lege cu art. 71 alin. (1¹) care stabilește explicit existența atât a contabilității de casă, cât și a contabilității de angajamente, incluzând evidența veniturilor și cheltuielilor efective, a activelor, datoriiilor și rezultatelor, ceea ce corespunde cerinței de generare a datelor pe bază de angajamente necesare raportării conform SEC 2010.

Totodată, se introduc modificări noi privind asigurarea integrității sistemului bugetar, care presupune că toate componentele sistemului bugetar sunt reglementate și administrate în baza unor reguli uniforme, aplicabile în mod consecvent la toate nivelurile, astfel încât planificarea, aprobarea, executarea, evidența contabilă, controlul și raportarea bugetară să fie realizate în mod coordonat, transparent și comparabil, în conformitate cu prevederile Legii nr. 181/2014. Se propune ca **alineatul (2)** și **alineatul (3) al art. 71** să fie substituit și să intre în vigoare la data aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană, având în vedere că aceste prevederi reflectă standarde și cerințe aplicabile statelor membre ale UE în domeniul cadrului bugetar și al guvernantei fiscale. Stabilirea unui termen corelat cu momentul aderării este necesară pentru a asigura o tranziție ordonată și pentru a permite instituțiilor implicate să realizeze, în mod gradual, ajustările normative și tehnice necesare alinierii la exigențele europene. Este de menționat că, odată cu aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană, prevederea art. 45³ alin. (1) lit. b), care a completat Legea nr. 181/2014 prin Legea nr. 327/2025, urmează a fi abrogată, iar instituțiile publice finanțate integral din venituri proprii vor trece la aplicarea sistemului bugetar de evidență contabilă, în calitate de componente ale bugetului public național.

De asemenea, art. 77 al Legii nr. 181/2014 reglementează controlul financiar public intern, iar art. 79 prevede auditul public extern, asigurând astfel existența unor mecanisme de control intern și audit independent, în concordanță cu exigențele directivei.

Pe domeniul statisticii, proiectul nu propune modificări la nivel de lege, întrucât cadrul normativ existent este, în linii generale, compatibil cu cerințele aplicabile. Art. 30 alin. (2) din Legea nr. 93/2017 cu privire la statistica oficială reglementează transmiterea informațiilor statistice în temeiul tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte. În acest context, inclusiv în baza Acordul de Asociere RM-UE, sunt asigurate mecanismele necesare pentru raportarea datelor relevante către Comisia Europeană. Prin urmare, din perspectiva statisticii, nu sunt necesare intervenții legislative suplimentare.

2. Proiectul de lege propune completarea actului normativ cu un nou articol – articolul 47¹ „Proгноze macroeconomice și bugetare”, care stabilește reguli clare privind fundamentarea prognozelor macroeconomice și bugetare utilizate în procesul de planificare bugetară, inclusiv obligativitatea utilizării unor prognoze realiste și prudente, compararea acestora cu previziunile instituțiilor internaționale relevante, evaluarea periodică și imparțială de către Consiliul Fiscal, precum și instituirea unui mecanism de corecție în cazul constatării unor abateri sistematice și semnificative, contribuind astfel la creșterea transparenței, responsabilității și credibilității cadrului bugetar.

3. Noua redacție a Articolului 15 *Regulile privind politica bugetar-fiscală*, marchează trecerea de la o regulă fiscală statică la un mecanism de guvernare predictibil și corelat cu standardele europene, introducând ancore bugetare în funcție de nivelul datoriei publice, cu scopul neadmiterii creșterii acesteia. Elementul central de noutate rezidă în instituirea unui nivel de referință pentru datoria publică de 60% din PIB și ajustarea nivelului de deficit public (între 1% și 3%) în funcție de nivelul îndatorării și de capacitatea de deservire a acesteia. Spre deosebire de cadrul actual, care stabilește un deficit fix de 2,5% (excluzând granturile), noua formulă obligă Guvernul să aplice măsuri de corecție automate: pe măsură ce datoria crește peste pragurile de 50%, respectiv 60%, marja de deficit se restrânge pentru a asigura sustenabilitatea pe termen lung.

O altă modificare majoră vizează obligativitatea realizării anuale a analizei sustenabilității datoriei publice, care este menită să ofere o perspectivă a traiectoriei datoriei publice în funcție de nivelul deficitului bugetar asumat și care va informa deciziile privind acesta cu reflectarea în Cadrul bugetar pe termen mediu.

De asemenea, proiectul reformulează condițiile de derogare, introducând criterii mai riguroase pentru declinul economic și crizele sistemice. Totodată, acesta consolidează transparența prin obligativitatea includerii, în Notele de fundamentare ale legilor bugetare, a justificării explicite a motivelor care au determinat aplicarea derogării de la regulile politicii bugetar-fiscale, precum și a măsurilor adoptate sau planificate pentru revenirea la respectarea acestora, sporind astfel responsabilitatea în procesul bugetar.

4. Completările ce vizează compartimentul Cadrului bugetar pe termen mediu prevăd, în primul rând, substituirea sintagmei „datoria de stat și datoria unităților administrativ-teritoriale” cu termenul unitar „datorie publică”, pentru o abordare integrată și o raportare mai clară a indicatorilor. De asemenea, art. 48 se completează la alin. (5) cu o nouă literă, lit. e), prin care se introduce obligația descrierii politicilor, reformelor și investițiilor cu impact semnificativ asupra sustenabilității financiare, raportate la un scenariu de bază construit pe politicile existente. Această prevedere permite evaluarea comparativă a efectelor noilor inițiative și a contribuției lor la echilibrul bugetar pe termen mediu și lung.

5. Instituirea Consiliului Fiscal în Republica Moldova este determinată de necesitatea consolidării disciplinei bugetar-fiscale, creșterii transparenței procesului bugetar și asigurării sustenabilității finanțelor publice, care subliniază importanța existenței unui mecanism instituțional independent de evaluare obiectivă a politicilor bugetar-fiscale și a previziunilor macroeconomice.

În acest sens, proiectul de lege propus spre promovare stabilește temeiul legal pentru constituirea Consiliului Fiscal, în conformitate cu prevederile art. 8a din Directiva (UE) 2024/1265. Articolul 25¹ a proiectului de lege reglementează statutul, rolul și competențele de bază ale Consiliului Fiscal - instituție constituită ca autoritate bugetară independentă și autonomă, cu rol de evaluare și monitorizare a cadrului bugetar din domeniul finanțelor publice.

Potrivit prevederilor articolului, Consiliul Fiscal dispune de independență organizațională, funcțională, operațională și financiară, ceea ce reprezintă o condiție esențială pentru exercitarea obiectivă și imparțială a atribuțiilor sale. Activitatea instituției este finanțată de la bugetul de stat, dispunând de buget propriu, care se elaborează și se administrează independent, în condițiile art. 51¹ al Legii nr.181/2014.

De asemenea, articolul stabilește competențele principale ale Consiliului Fiscal în domeniul finanțelor publice, care includ, în special, evaluarea și emiterea de avize asupra prognozelor macroeconomice și bugetare utilizate în procesul de planificare bugetară anuală și pe termen mediu, monitorizarea respectării regulilor bugetar-fiscale prevăzute de lege, evaluarea impactului bugetar al unor politici publice cu impact semnificativ asupra veniturilor și cheltuielilor bugetare, precum și analiza consecvenței și eficacității cadrului bugetar. Avizele și evaluările Consiliului Fiscal au caracter analitic și consultativ și sunt orientate spre consolidarea transparenței și responsabilității în procesul decizional bugetar. Mecanismul prevăzut la alin. (6) instituie principiul „conformare sau explicare”, potrivit căruia Guvernul ia în considerare evaluările și recomandările Consiliului Fiscal, iar în cazul în care nu se conformează acestora, prezintă explicații publice. Acest mecanism nu afectează competențele constituționale ale Guvernului și ale Parlamentului în domeniul elaborării și adoptării politicilor bugetare și nu conferă avizelor Consiliului Fiscal caracter decizional sau normativ. Evaluările Consiliului Fiscal sunt realizate, în principal, în etapele premergătoare adoptării actelor bugetare, în special în procesul de elaborare a prognozelor macroeconomice, a cadrului bugetar pe termen mediu și a proiectelor de bugete. Aceste evaluări contribuie la fundamentarea deciziilor autorităților publice și pot fi utilizate ca instrument de analiză în procesul de examinare parlamentară a proiectelor de acte normative

din domeniul finanțelor publice, fără a afecta procedura legislativă stabilită de Constituție și de Regulamentul Parlamentului.

Totodată, articolul prevede că modul de organizare și funcționare, structura și efectivul-limită ale Consiliului Fiscal se aprobă prin hotărâre a Parlamentului. Această reglementare vizează aspectele organizatorice și instituționale ale funcționării autorității, în timp ce elementele juridice esențiale privind statutul, rolul și competențele Consiliului Fiscal sunt stabilite direct prin lege.

6. Completarea Legii nr. 181/2014 cu alin. (4) la art. 12, prin instituirea obligației de publicare trimestrială a informațiilor privind datoria publică și recreditarea de stat, precum și lunară a informațiilor referitoare la garanțiile de stat, urmărește consolidarea cadrului legal, creșterea previzibilității și uniformizarea standardelor de transparență bugetară.

Totodată, modificarea propusă la articolul IX punctul 31 din Legea nr. 327/2025 pentru modificarea unor acte normative (privind îmbunătățirea managementului finanțelor publice), vizează completarea art. 76 alin. (5) din Legea nr. 181/2014, în vederea alinierii la cerințele art. 14 din directivă, care prevăd obligația publicării informațiilor privind participațiile administrației publice în capitalul societăților publice și private cu valoare economică semnificativă.

Transpunerea Protocolul 12 în cadrul normativ național, nu poate fi realizat numai prin simpla introducere a normelor în lege ci și prin reforme structurale care să garanteze disciplina bugetară și transparența raportării, către Comisia Europeană.

În acest sens, modificările propuse la proiectul de lege urmăresc alinierea cadrului normativ național la valorile de referință și cerințele prevăzute de Protocolul nr. 12 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în vederea asigurării unei determinări clare și coerente a deficitului și datoriei publice, obligând Guvernul să mențină sustenabilitatea finanțelor publice și să evite deficitele excesive. Prin această ancoră juridică, statul își asumă responsabilitatea directă pentru stabilitatea macroeconomică, transformând criteriile de convergență de la Maastricht în obligații legale interne, esențiale pentru procesul de aderare la Uniunea Europeană.

Potrivit Regulamentului (UE) 2024/1263 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2024 privind coordonarea eficientă a politicilor economice și supravegherea bugetară multilaterală și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1466/97 al Consiliului, Comisia Europeană intervine atunci când datoria publică a unui stat membru UE depășește 60% din PIB sau deficitul bugetar depășește 3% din PIB. În aceste situații, Comisia stabilește o direcție de ajustare pentru o perioadă de patru ani, care poate fi extinsă cu până la trei ani. Pe baza acestei direcții, statul respectiv elaborează un plan pe termen mediu ce include angajamente clare privind bugetul, reformele și investițiile. Abordarea este adaptată fiecărei țări și are ca obiectiv menținerea datoriei publice la un nivel sustenabil, ținând cont atât de provocările actuale, cât și de cele viitoare. Statul este responsabil de aplicarea planului și de informarea periodică a Comisiei Europene cu privire la progresele realizate.

Prevederile regulamentului vizat nu pot fi aplicate integral în cazul Republicii Moldova, deoarece mecanismele prevăzute sunt destinate statelor membre ale Uniunii Europene. Cu toate acestea, legislația națională este, în mare parte, armonizată cu aceste principii, în special prin atribuirea rolului Consiliului Fiscal, stabilirea regulilor de politică bugetar-fiscală care urmăresc respectarea unor limite clare pentru deficit și datorie, prevăd măsuri de corecție atunci când aceste limite sunt depășite și permit abateri temporare în situații excepționale.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Opțiunile alternative nu au fost analizate, întrucât acestea nu sunt relevante pentru obiectivele proiectului. Orice abatere de la soluția selectată ar periclita asigurarea unei guvernante bugetar-fiscale eficiente, prudente, transparente și responsabile, iar întârzierea sau amânarea măsurilor ar afecta procesul de implementare graduală a unei guvernante bugetar-fiscale solide, criteriu esențial pentru aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană.

4. Analiza impactului de reglementare
4.1. Impactul asupra sectorului public
Impactul asupra sectorului public se va materializa prin îmbunătățirea calității deciziilor bugetare și a politicilor publice, ca urmare a utilizării unor prognoze macroeconomice și fiscale credibile. Acestea vor permite planificarea realistă a veniturilor și cheltuielilor, reducerea riscurilor bugetare, creșterea disciplinei fiscale și asigurarea sustenabilității finanțelor publice pe termen mediu, sporind totodată credibilitatea statului în raport cu partenerii externi și instituțiile europene.
4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative
Costurile aferente elaborării proiectului de lege reprezintă cheltuieli estimative, planificate și acoperite din bugetul de stat, fiind reflectate în fondul salarial al instituțiilor implicate în procesul de elaborare a proiectului. Implementarea proiectului de lege nu generează cheltuieli suplimentare față de cele deja prevăzute, întrucât activitățile au fost realizate în limitele resurselor bugetare aprobate. În ceea ce privește instituirea Consiliului Fiscal, impactul financiar aferent va fi determinat la etapa de elaborare a Hotărârii Parlamentului privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Consiliului Fiscal, când vor fi stabilite structura, atribuțiile, necesarul de personal și resursele financiare corespunzătoare.
4.3. Impactul asupra sectorului privat
Proiectul de lege nu introduce obligații directe pentru sectorul privat. Totodată, prin creșterea predictibilității și stabilității politicii bugetar-fiscale, modificările propuse creează un cadru economic mai previzibil, favorabil planificării investițiilor și dezvoltării mediului de afaceri.
4.4. Impactul social
Impactul social este unul pozitiv, manifestat prin utilizarea mai eficientă a resurselor publice și orientarea politicilor bugetare către obiective sustenabile de dezvoltare. Consolidarea guvernantei bugetar-fiscale va contribui la stabilitatea economică și la menținerea capacității statului de a finanța servicii publice esențiale.
4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal
Modificările propuse nu generează impact asupra datelor cu caracter personal, întrucât nu prevăd colectarea, prelucrarea sau utilizarea unor astfel de date.
4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen
Proiectul nu are un impact direct asupra echității și egalității de gen. Totuși, prin consolidarea disciplinei bugetare, acesta poate contribui indirect la finanțarea mai echitabilă a politicilor publice, inclusiv a celor sensibile la dimensiunea de gen.
4.5. Impactul asupra mediului
Modificările propuse nu au impact direct asupra mediului, întrucât vizează cadrul de guvernanță bugetar-fiscală și nu introduc măsuri cu efecte asupra factorilor de mediu.
4.6. Alte impacturi și informații relevante
Implementarea modificărilor va spori credibilitatea cadrului fiscal național, va îmbunătăți coordonarea instituțională și va sprijini alinierea la standardele Uniunii Europene, contribuind astfel la consolidarea procesului de integrare europeană a Republicii Moldova.
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională
Prezentul proiect de lege transpune: -Protocolul 12 (TFEU) privind procedura aplicabilă deficitelor excesive, publicat în OJ C 115 din data 09.05.2008 p. 279-280, nr. CELEX: 12008M/PRO/12 ; -Directiva nr. 2011/85/UE a Consiliului din 8 noiembrie 2011 privind cerințele referitoare la cadrele bugetare ale statelor membre, publicat în JO L 306, 23.11.2011, p. 41–47, astfel cum a fost modificată prin Directiva (UE) 2024/1265 a Consiliului din 29 aprilie 2024, publicată în JO L 1265 data 30.04.2024 p. 1, nr. CELEX: 02011L0085-20240430 ;

-parțial art.5, art. 11 alin. (2), art. 15 alin. (3), art. 23, art. 26 din Regulamentul (UE) 2024/1263 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2024 privind coordonarea eficientă a politicilor economice și supravegherea bugetară multilaterală și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1466/97 al Consiliului, publicat în JO L 1263 p. 1 data 30.04.2024, CELEX: [32024R1263](#).

Obiectivele actelor juridice UE (Directivei 2011/85/UE, modificată prin Directiva 2024/1265/UE, Regulamentului 2024/1263/UE și Protocolului nr. 12 anexat la TFUE) sunt:

1. Asigurarea unui nivel înalt de transparență, responsabilitate și stabilitate în gestionarea finanțelor publice.
2. Îmbunătățirea coordonării și monitorizării politicilor bugetar-fiscale ale statelor membre pentru a preveni dezechilibrele macroeconomice.
3. Consolidarea disciplinei fiscale și respectarea angajamentelor bugetar-fiscale în cadrul Uniunii, în conformitate cu tratatele și acquis-ul UE.
4. Promovarea unei gestionări responsabile a finanțelor publice pentru susținerea stabilității economice și a creșterii durabile în UE.

Transpunerea Directivei 2011/85/UE a Consiliului din 8 noiembrie 2011 privind cerințele referitoare la cadrele bugetare ale statelor membre, cum a fost modificată prin Directiva (UE) 2024/1265 a Consiliului din 29 aprilie 2024 și a Protocolul 12 (TFEU) privind procedura aplicabilă deficitelor excesive este totală, iar alinierea la Regulamentul (UE) 2024/1263 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2024 privind coordonarea eficientă a politicilor economice și supravegherea bugetară multilaterală și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1466/97 al Consiliului este parțială deoarece actul se adresează pe deplin statelor membre a Uniunii Europene.

c) argumentarea introducerii unor reglementări care nu sunt prevăzute expres în actul juridic al UE și/sau care depășesc cerințele minime stabilite de acesta.

Completarea art. 38 cu alin. (3) reprezintă o măsură de prudență financiară, menită să protejeze bugetul statului de riscuri majore. Stabilirea unui plafon de 5% din Produsul Intern Brut pentru garanțiile de stat, limitează expunerea la obligații contingente care pot deveni datorie publică în cazul executării acestora. Totodată, această prevedere contribuie la menținerea sustenabilității finanțelor publice și la consolidarea disciplinei bugetar-fiscale.

În vederea consolidării disciplinei bugetare și a implementării recomandărilor experților au fost operate modificări la art. 47 privind calendarul bugetar, prin extinderea cu două săptămâni a termenului de aprobare a Cadrului bugetar pe termen mediu. Această ajustare permite fundamentarea mai riguroasă a prognozelor și a opțiunilor de politici bugetar-fiscale, reducând riscul întârzierilor și al suprapunerilor procedurale. Modificarea este, totodată, în concordanță cu ciclul Semestrului european, asigurând corelarea calendarului național cu etapele de coordonare a politicilor economice la nivelul Uniunii Europene.

De asemenea, modificările propuse la art. 61 instituie regula efectuării unei singure modificări a legii bugetare anuale pe parcursul anului bugetar, în scopul sporirii predictibilității și disciplinei bugetare. Excepțiile prevăzute la alin. (5) vizează situațiile în care este necesară derogarea de la regulile politicii bugetar-fiscale, cum ar fi circumstanțe excepționale, pentru a permite intervenții justificate fără a compromite stabilitatea cadrului bugetar în condițiile obișnuite.

Actele juridice UE menționate, nu au fost transpuse anterior în legislația națională, respectiv, proiectul de lege prevede transpunerea primară a acestora.

La proiectul de lege sunt anexate trei tabele de concordanță (TC), care respectă cerințele de formă stabilite pentru documentele de transpunere, care urmează a fi actualizate în cazul în care autoritățile propuse spre avizare vor interveni cu propuneri și sugestii relevante.

5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

Proiectul vizează instituirea unui cadru juridic intern robust și complet, indispensabil pentru transpunerea integrală și efectivă a Directivei nr. 2011/85/UE, astfel cum a fost modificată prin Directiva (UE) 2024/1265, care de fapt fundamentează toate măsurile propuse, iar

proiectul asigură alinierea deplină a Republicii Moldova la standardele europene în materie de guvernanta bugetar-fiscală. În acest scop, proiectul prevede modificări primordiale la *Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014*, iar ulterior acestui proces va fi actualizat Ordinul Ministerului Finanțelor nr.124/2023 cu privire la aprobarea Setului metodologic privind elaborarea, aprobarea și modificarea bugetului.

Hotărârea Guvernului nr. 306/2025 *cu privire la aprobarea Programului național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025-2029*, acțiunea reflectată în Capitolul 17 „Politica economică și monetară”, Anexa A, prevede elaborarea unei hotărâri de Parlament, care va transpune articolul 8 „a” „*Instituții fiscal-bugetare independente*”, din Directiva nr. 2011/85/UE a Consiliului din 8 noiembrie 2011 privind cerințele referitoare la cadrele bugetare ale statelor membre, astfel cum a fost modificată prin Directiva (UE) 2024/1265 a Consiliului din 29 aprilie 2024.

Hotărârea de Parlament va reglementa modul de organizare și funcționare a Consiliului Fiscal. Actul normativ, urmează să stabilească aspectele organizatorice și instituționale ale funcționării autorității, în timp ce elementele juridice esențiale privind statutul, rolul și competențele Consiliului Fiscal sunt stabilite prin proiectul de lege propriu zis.

Aceste intervenții legislative și metodologice sunt importante pentru asigurarea compatibilității legislației naționale cu acquis-ul UE, pentru clarificarea responsabilităților instituționale ale autorităților implicate, precum și pentru crearea unui mecanism funcțional, transparent și eficient de punere în aplicare, monitorizare și evaluare a cadrului bugetar în domeniul finanțelor publice.

5.3. Concluziile expertizei de compatibilitate

Proiectul de lege privind modificarea unor acte normative (ce vizează guvernanta bugetar-fiscală), este în proces de expertizare a compatibilității cu legislația UE, fiind transmis Centrului de Armonizare.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

În scopul respectării prevederilor Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul de lege privind modificarea unor acte normative (ce vizează guvernanta bugetar-fiscală), anunțul privind inițierea elaborării proiectului de lege a fost publicat pe pagina oficială a Ministerului Finanțelor: <https://mf.gov.md/ro/content/proiectului-de-lege-pentru-modificarea-legii-finan%C8%9Belor-publice-%C8%99i-responsabilit%C4%83%C8%9Bii-bugetar> și pe platforma guvernamentală, la adresa: <https://particip.gov.md/ro/document/stages/proiectului-de-lege-pentru-modificarea-legii-finanțelor-publice-si-responsabilitatii-bugetar-fiscale/15811>.

Prin scrisoarea nr. 6/4-17/21/1664 din 30.10.2025, Ministerului Finanțelor a informat autoritățile/instituțiile co-responsabile precum și cele interesate în elaborarea proiectului de lege de inițierea elaborării acestuia, totodată solicitând propuneri concrete de modificare și completare a Legii privind finanțele publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014, conform competențelor. Prin urmare, Ministerul Muncii și Protecției Sociale în limita competențelor funcționale au comunicat lipsa propunerilor, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, în ceea ce privește domeniul elaborării previziunilor macroeconomice, consideră că prevederile actelor normative europene pot fi transpuse în legislația națională prin modificarea legii nr. 181/2014.

Suplimentar, informăm că proiectul de lege a fost transmis membrilor grupului de lucru nr. 17 „Politica economică și monetară” spre examinare și formulare a eventualelor comentarii sau propuneri adiționale. În acest context, au fost recepționate propuneri ce vizează ajustări de ordin tehnic, precum și sugestii de completare a notei de fundamentare cu anumite clarificări explicative.

7. Concluziile expertizelor

În conformitate cu art. 36 - 37 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectul hotărârii va fi supus expertizei juridice și expertizei anticorupție.

Informația privind rezultatele expertizei anticorupție și juridice urmează a fi inclusă în sinteza obiectivelor și propunerilor/recomandărilor urmare a recepționării rapoartelor din partea instituțiilor emitente.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Proiectul de lege privind modificarea unor acte normative (ce vizează guvernanta bugetar-fiscală), înglobează în sine modificarea mai multor acte normative, precum :

Legea nr. 327/2025 pentru modificarea unor acte normative (îmbunătățirea managementului finanțelor publice) (Monitor Oficial al Republicii Moldova, 2025, nr.665, art. 814);

Legea contabilității și raportării financiare nr. 287/2017 (Monitorul Oficial al R. Moldova, 2018 nr. 1-6 art. 22).

Totodată, se impune elaborarea proiectului Hotărârii Parlamentului privind aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Consiliului Fiscal, document care va stabili structura organizatorică, atribuțiile și alte mecanismele de funcționare a Consiliului.

Concomitent, după adoptarea proiectului de lege se vor necesita modificări la:

Ordinul Ministerului Finanțelor nr.124/2023 cu privire la aprobarea Setului metodologic privind elaborarea, aprobarea și modificarea bugetului.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Implementarea proiectului de lege privind modificarea unor acte normative (ce vizează guvernanta bugetar-fiscală), presupune un set de măsuri instituționale, normative și metodologice, menite să asigure sporirea eficienței, performanței și transparenței în domeniul finanțelor publice.

În acest sens, este necesară revizuirea și ajustarea cadrului metodologic în domeniul finanțelor publice, în conformitate cu noile prevederi ale proiectului de lege. Potrivit art. 20 din Legea nr. 181/2014, Ministerul Finanțelor este autoritatea responsabilă de elaborarea, actualizarea și aplicarea metodologiilor corespunzătoare, precum și de asigurarea coordonării procesului de implementare.

Totodată, pentru operaționalizarea noilor mecanisme instituționale, se impune elaborarea proiectului Hotărârii Parlamentului privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Consiliului Fiscal, document care va stabili structura organizatorică, atribuțiile, mecanismele de funcționare și necesarul de personal al Consiliului. În cadrul acestei etape urmează să fie estimat și bugetul necesar pentru instituirea și funcționarea Consiliului Fiscal, în funcție de competențele și responsabilitățile stabilite.

Prin urmare, implementarea proiectului actului normativ presupune:

- alinierea cadrului bugetar național la principiile și recomandările Uniunii Europene privind disciplina bugetară și sustenabilitatea finanțelor publice;
- consolidarea mecanismelor de monitorizare, evaluare și raportare bugetară, inclusiv prin intermediul Consiliului Fiscal ce urmează a fi instituit;
- integrarea noilor prevederi în procesele de planificare bugetară multianuală, prin analiza politicilor publice;
- asigurarea transparenței și predictibilității politicii bugetar-fiscale, în concordanță cu cerințele Semestrului European.

Ministru

Andrian GAVRILIȚĂ

TABEL DE CONCORDANȚĂ

1	Titlul actului UE, inclusiv cea mai recentă modificare, nr. CELEX Directiva 2011/85/UE a Consiliului din 8 noiembrie 2011 privind cerințele referitoare la cadrele bugetare ale statelor membre, publicată în JO L 306, 23.11.2011, p. 41 astfel cum a fost modificată prin Directiva (UE) 2024/1265 a Consiliului din 29 aprilie 2024, publicată în JO L 1265 p. 1 data 30.04.2024 CELEX: 02011L0085-20240430			
2	Titlul proiectului de act normativ național Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181 din 25.07.2014, (în vigoare 01.01.2015), publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 223-230, art. 519 din 08.08.2014			
3	Gradul general de compatibilitate Transpunere totală			
4	Autoritatea/persoana responsabilă Ministerul Finanțelor			
5	Data întocmirii/actualizării			
Actul Uniunii Europene		Propuneri la Proiectul de act normativ național	Gradul de compatibilitate	Observațiile
6		7	8	9
CAPITOLUL I OBIECT ȘI DEFINIȚII <i>Articolul 1</i> Prezenta directivă stabilește norme detaliate privind caracteristicile cadrelor bugetare ale statelor membre necesare. Respectiv normele se impun pentru a asigura respectarea de către statele membre a obligației prevăzute în TFUE de a evita deficitele publice excesive.		Capitolul I DISPOZIȚII GENERALE <u>Articolul 1. Obiectul legii</u> aliniatul (1) se completează cu lit. e) cu următorul cuprins: „e) stabilește norme detaliate privind caracteristica cadrului bugetar, ce impun asigurarea respectării de către Guvern a obligației, de a evita deficitul public excesiv.”	Compatibil	
<i>Articolul 2</i> În sensul prezentei directive, se aplică definițiile termenilor „public”, „deficit” și „investiție” prevăzute la articolul 2 din Protocolul (nr. 12) privind procedura aplicabilă deficitelor excesive anexat la TUE și la TFUE.		<u>Articolul 3. Noțiuni de bază</u> <i>buget public național</i> – sinteză a bugetelor constituite în cadrul sistemului bugetar, cu excluderea transferurilor interbugetare; <u>Articolul 26. Componentele bugetului public național</u>	Compatibil	Protocolul 12 (TFUE) oferă o definiție funcțională și generală a noțiunii de „public”, axată pe administrația publică și fondurile de securitate socială, cu excluderea activităților comerciale. Legea nr. 181/2014 transpune această viziune în contextul național, prin definirea și structurarea bugetului public național și a componentelor sale Astfel, legea internă detaliază și concretizează

<p>"public" înseamnă ceea ce se referă la administrația publică, adică administrațiile centrale, autoritățile regionale sau locale și fondurile de securitate socială, cu excepția operațiunilor comerciale, definite în Sistemul european al conturilor economice integrate;</p>	<p>(1) Bugetul public național cuprinde: a) bugetul de stat; b) bugetul asigurărilor sociale de stat; c) fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală; d) bugetele locale. e) bugetul instituțiilor publice finanțate integral din venituri proprii;</p>		<p>principiile europene, asigurând o aplicare coerentă și conformă în cadrul normative național.</p>
<p>- "deficit" înseamnă necesarul net de finanțare, definit în Sistemul european al conturilor economice integrate;</p>	<p>„deficit public - diferența negativă între veniturile și cheltuielile bugetului public național echivalent a necesarului net de finanțare al acestuia;”.</p>	<p>Compatibil</p>	
<p>- "investiție" înseamnă formarea brută de capital fix, definită în Sistemul european al conturilor economice integrate;</p>	<p>„<i>investiție</i> - cheltuieli bugetare, realizate în scopul formării brute de capital fix, prin achiziționarea, reparația capitală, modernizarea, reconstrucția sau crearea de active fixe, corporale și necorporale, cu termenul de utilizare mai mare de un an;”.</p>	<p>Compatibil</p>	
<p>Se aplică definiția subsectoarelor administrațiilor publice prevăzută în anexa A la Regulamentul (UE) nr. 549/2013 al Parlamentului European și al Consiliului.</p>		<p>Prevederi UE neaplicabile</p>	<p>Definiția nu va fi utilizată în cadrul normativ național, în domeniul finanțelor publice avînd semnificația de buget public național.</p>
<p>Se aplică, de asemenea, următoarea definiție: „cadru bugetar” înseamnă ansamblul dispozițiilor, procedurilor, regulilor și instituțiilor care stau la baza aplicării politicii bugetare a unei administrații publice, în special: (a) sistemele de contabilitate publică și de raportare statistică de către administrația publică;</p>	<p>după noțiunea „bugetele locale” se introduce o noțiune nouă cu următorul cuprins: „<i>cadru bugetar</i> – ansamblul normelor, metodologiilor și procedurilor care reglementează evidența contabilă și raportarea în sistemul bugetar, elaborarea prognozelor macroeconomice și bugetare, stabilirea și aplicarea regulilor bugetar-fiscale, organizarea și desfășurarea procesului bugetar în toate etapele sale,</p>	<p>Compatibil</p>	

<p>(b) regulile și procedurile care reglementează elaborarea previziunilor pentru planificarea bugetară;</p> <p>(c) regulile fiscale numerice cu specific național, care contribuie la alinierea aplicării de către statele membre a politicii bugetare la obligațiile lor în temeiul TFUE, și care sunt exprimate printr-un indicator al performanței bugetare, cum ar fi deficitul bugetului public, împrumuturile publice, datoria publică sau una dintre componentele lor majore;</p> <p>(d) procedurile bugetare, inclusiv normele procedurale pe care se bazează procesul bugetar în toate etapele sale;</p> <p>(e) cadrele bugetare pe termen mediu, concepute ca un ansamblu specific de proceduri bugetare naționale care extind orizontul elaborării politicii bugetare dincolo de calendarul bugetar anual și care includ definirea priorităților în materie de politică și a obiectivelor bugetare naționale pe termen mediu;</p> <p>(f) acordurile de monitorizare și analiză independentă destinate să mărească transparența elementelor procesului bugetar;</p> <p>(g) mecanismele și normele care reglementează raporturile bugetare dintre autoritățile publice din diferitele subsectoare ale administrației publice.</p> <p>(h) instituțiile fiscal-bugetare independente, ca organisme independente din punct de vedere structural sau organisme dotate cu o autonomie funcțională în raport cu autoritățile</p>	<p>inclusiv cadrul bugetar pe termen mediu și mecanismele de analiză independentă destinate consolidării transparenței, aplicabil tuturor instituțiilor și autorităților din sistemul bugetar, indiferent de modul de finanțare sau de subordonare;”.</p>		
--	---	--	--

<p>bugetare ale statelor membre, instituite prin dispoziții juridice naționale în conformitate cu articolul 8a.</p>			
<p>CAPITOLUL II CONTABILITATE ȘI STATISTICĂ <i>Articolul 3</i></p> <p>(1) Statele membre dispun de sisteme naționale de contabilitate publică care acoperă în mod consecvent și exhaustiv toate subsectoarele administrației publice și care conțin informațiile necesare generării de date bazate pe angajamente în vederea pregătirii datelor bazate pe Sistemul european de conturi naționale și regionale. Aceste sisteme de contabilitate publică ale administrației publice sunt supuse controlului intern și auditării independente.</p>	<p>Articolul 71 va avea următorul cuprins:</p> <p>„(1) Evidența contabilă în sistemul bugetar se organizează în baza Legii contabilității nr.113/2007 și în conformitate cu planul de conturi contabile și cu metodologia elaborată și aprobată de către Ministerul Finanțelor.</p> <p>(2) Planul de conturi contabile în sistemul bugetar și Normele metodologice reglementează evidența contabilă a executării bugetelor componente ale bugetului public național (contabilitatea de casă), precum și evidența contabilă a veniturilor și cheltuielilor efective ale autorităților/instituțiilor, a activelor financiare și nefinanciare, a datoriilor și rezultatelor (contabilitatea de angajamente).</p> <p>(3) Integritatea sistemului bugetar se asigură prin aplicarea unui cadru normativ unitar, a unui sistem unic de evidență contabilă bugetară, a unei clasificări bugetare unice și a unei metodologii comune pentru elaborarea, aprobarea și adoptarea proiectelor de bugete/decizii și a cadrului bugetar pe termen mediu.”</p> <p><u>Articolul 45³. Principiile de gestionare a finanțelor publice de către instituțiile publice finanțate integral din venituri proprii</u></p> <p>(1) Instituțiile publice:</p>	<p>Compatibil</p>	<p>Prevederile articolului 3 din Directivă sunt transpuse prin modificările propuse la art. 71, care stabilește explicit existența atât a contabilității de casă, cât și a contabilității de angajamente, incluzând evidența veniturilor și cheltuielilor efective, a activelor, datoriilor și rezultatelor, în vederea generării datelor pe bază de angajamente necesare raportării conform SEC 2010. Totodată, prin modificările propuse sunt introduse prevederi privind asigurarea integrității sistemului bugetar, potrivit cărora toate componentele acestuia sunt reglementate și administrate în baza unor reguli uniforme, aplicate consecvent la toate nivelurile, astfel încât planificarea, aprobarea, executarea, evidența contabilă, controlul și raportarea bugetară să fie realizate într-un mod coordonat, transparent și comparabil, în conformitate cu prevederile Legii nr. 181/2014.</p> <p>Corelarea cu momentul aderării va permite o tranziție ordonată și realizarea graduală a ajustărilor normative și tehnice necesare. Subsidiar, odată cu aderarea, prevederile art. 45³ alin. (1) lit. b) din Legea nr. 181/2014 urmează a fi abrogate, iar instituțiile publice finanțate integral din venituri proprii vor aplica sistemul bugetar de evidență contabilă, în calitate de componente ale bugetului public național.</p> <p>De asemenea, art. 77 al Legii nr. 181/2014 reglementează controlul financiar public intern, iar art. 79 prevede auditul public extern, asigurând</p>

	<p>a) dispun de conturi deschise în contul unic trezorerial al Ministerului Finanțelor;</p> <p>b) țin evidența contabilă conform Legii contabilității și raportării financiare nr. 287/2017 și standardelor de contabilitate;</p> <p>c) prezintă Ministerului Finanțelor rapoarte periodice în termenele și modul stabilite de către acesta.</p> <p>(2) Soldurile de mijloace bănești ale instituțiilor publice înregistrate la conturile deschise în contul unic trezorerial al Ministerului Finanțelor la data încheierii anului bugetar sunt tranzitorii în anul bugetar următor și sunt accesibile spre utilizare conform destinației în limitele bugetelor aprobate ale instituțiilor publice.</p> <p>(3) Depășirea veniturilor asupra cheltuielilor ale instituțiilor publice, cu excepția instituțiilor medico-sanitare publice încadrate în sistemul asigurărilor obligatorii de asistență medicală și a instituțiilor publice de învățământ superior, înregistrată la data încheierii anului de gestiune conform situațiilor financiare, se transferă la buget până la data de 31 martie a anului următor.</p> <p>(4) Activitatea instituțiilor publice este supusă auditului public extern, auditului intern, în cazul în care instituțiile au instituită în structura organizatorică o subdiviziune de audit intern, precum și verificării din partea organelor de control în conformitate cu legislația.</p>	<p>astfel existența unor mecanisme de control intern și audit independent, în concordanță cu exigențele directivei.</p>
--	--	---

	<p>(5) Prevederile prezentului articol se aplică și instituțiilor medico-sanitare publice încadrate în sistemul asigurărilor obligatorii de asistență medicală și instituțiilor publice de învățământ superior.</p> <p><u>Articolul 77. Controlul financiar public intern</u></p> <p>(1) Activitățile efectuate în cadrul procesului bugetar și operațiunile legate de gestionarea finanțelor publice sânt obiect al controlului financiar public intern.</p> <p>(2) Principiile și modul de organizare a sistemului de control intern managerial, a activității de audit intern, precum și a funcției de coordonare și armonizare centralizată în domeniul controlului financiar public intern, se reglementează prin legislația privind controlul financiar public intern.</p> <p><u>Articolul 79. Auditul public extern</u></p> <p>Modul de formare, gestionare și utilizare a resurselor bugetului public național, precum și de administrare a patrimoniului public, se supune auditului public extern în conformitate cu legislația.</p>		
<p>(2) Statele membre asigură, periodic și în timp util, publicarea datelor bugetare pentru toate subsectoarele administrațiilor publice, astfel cum se prevede în Regulamentul (UE) nr. 549/2013. În special, statele membre publică separat, pentru administrația centrală, administrațiile de stat, administrațiile locale și fondurile de securitate socială, datoria trimestrială și,</p>	<p><u>Articolul 72. Rapoartele periodice privind executarea bugetelor</u></p> <p>(1) Ministerul Finanțelor, Casa Națională de Asigurări Sociale și Compania Națională de Asigurări în Medicină întocmesc și publică lunar rapoarte privind executarea bugetelor pe care le administrează.</p> <p>(2) Autoritățile executive locale întocmesc și publică rapoarte privind</p>	<p>Compatibil</p>	<p>Prin OMF nr. 97/2021 cu privire la structura, componența și formatul rapoartelor și informațiilor lunare privind executarea bugetului public național și a componentelor acestuia, Ministerul Finanțelor stabilește modul de întocmire și de prezentare a rapoartelor privind executarea bugetelor componente ale bugetului public. Conform Ordinului menționat, Ministerul Finanțelor publică lunar pe site-ul oficial date privind descrierea veniturilor, cheltuielilor și a activelor nefinanciare, precum și soldul bugetar, toate fiind raportate pe</p>

<p>cu excepția cazului în care există sisteme integrate, cuprinzătoare și armonizate la nivel național de contabilitate financiară de angajamente, date privind deficitul, înainte de sfârșitul trimestrului următor sau după publicarea datelor relevante de către Comisie (Eurostat).</p>	<p>executarea bugetelor locale, în conformitate cu periodicitatea și cerințele stabilite de Legea privind finanțele publice locale.</p> <p>(3) Raportul privind executarea bugetului public național se întocmește și se publică lunar de către Ministerul Finanțelor.</p> <p>(4) Guvernul prezintă Parlamentului raportul semianual privind executarea bugetului public național și a componentelor acestuia în termenul prevăzut de calendarul bugetar.</p> <p>(5) Modul de întocmire și de prezentare a rapoartelor privind executarea bugetelor componente ale bugetului public național se stabilește de Ministerul Finanțelor.</p> <p><u>Articolul 45³. Principiile de gestionare a finanțelor de către instituțiile publice finanțate integral din venituri proprii</u></p> <p>(1) Instituțiile publice:</p> <p>a) dispun de conturi deschise în contul unic trezorerial al Ministerului Finanțelor;</p> <p>b) țin evidența contabilă conform Legii contabilității și raportării financiare nr.287/2017 și standardelor de contabilitate;</p> <p>c) prezintă Ministerului Finanțelor rapoarte periodice în termenele și modul stabilite de către acesta.</p> <p>(4) Activitatea instituțiilor publice este supusă auditului public extern, auditului intern, în cazul în care instituțiile</p>	<p>bugetele componente ale Bugetului Public Național (bugetul de stat, bugetul local, bugetul asigurării sociale de stat și fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală).</p>
---	--	--

	<p>au instituită în structura organizatorică o subdiviziune de audit intern, precum și verificării din partea organelor de control în conformitate cu legislația.</p> <p><u>Articolul 12 se completează cu alineatul (4) cu următorul cuprins:</u></p> <p>„(4) Informațiile privind datoria publică și recreditarea de stat se publică trimestrial, iar informațiile referitoare la garanțiile de stat se publică lunar.”</p>		
<p>(3) Comisia (Eurostat) publică la fiecare trei luni datele statistice trimestriale privind finanțele publice în conformitate cu tabelele 25, 27 și 28 din anexa B la Regulamentul (UE) nr. 549/2013.”</p>		Prevederi UE neaplicabile	Prevederile actului juridic european se referă la activitatea Comisiei Europene
<p>CAPITOLUL III</p> <p>PREVIZIUNI</p> <p><i>Articolul 4</i></p> <p>(1) Statele membre se asigură că planificarea bugetară se bazează pe previziuni macroeconomice și bugetare realiste, care utilizează informațiile cele mai actuale. Planificarea bugetară se bazează pe scenariul macrofiscal cel mai probabil sau pe un scenariu mai prudent. Previziunile macroeconomice și bugetare sunt comparate cu previziunile cele mai recente ale Comisiei și, după caz, cu cele ale altor organisme independente. Diferențele semnificative dintre scenariul macrobugetar ales și previziunile Comisiei sunt descrise și motivate, în special dacă nivelul sau creșterea</p>	<p><u>„Articolul 47¹ Prognoze macroeconomice și bugetare</u></p> <p>(1) Planificarea bugetară se fundamentează pe prognoze macroeconomice și bugetare realiste, care utilizează cele mai recente informații, bazate pe cel mai prudent scenariul de prognoză macroeconomică.</p> <p>(2) Prognozele macroeconomice și bugetare sunt comparate cu cele mai recente previziuni ale Comisiei Europene și, după caz, cu ale altor instituții independente internaționale.</p> <p>(3) Diferențele semnificative față de previziunile Comisiei Europene se descriu și se motivează, în special atunci când nivelul sau dinamica variabilelor din ipotezele externe se abat semnificativ de la valorile prevăzute de Comisia Europeană.”</p>	Compatibil	

variabilelor din ipotezele externe se îndepărtează în mod semnificativ de valorile menționate în previziunile Comisiei.			
(2) Comisia publică metodologiile, ipotezele și parametrii relevanți pe care se bazează previziunile sale macroeconomice și bugetare.		Prevederi UE neaplicabile	Prevederile actului juridic european se referă la activitatea Comisiei Europene
(3) Comisia furnizează previziuni pentru cheltuielile Uniunii pe baza nivelului de cheltuieli programat în cadrul financiar multianual cu scopul de a sprijini statele membre în pregătirea previziunilor lor bugetare.		Prevederi UE neaplicabile	Prevederile actului juridic european se referă la activitatea Comisiei Europene
(4) În cadrul unei analize de sensibilitate, previziunile macroeconomice și bugetare examinează traiectoriile principalelor variabile bugetare în funcție de diferite ipoteze privind ratele de creștere și ratele dobânzii. Gama de ipoteze alternative utilizate în previziunile macroeconomice și bugetare este ghidată de performanța previziunilor anterioare și încearcă să ia în considerare scenariile de risc relevante.	<p>4.4.4. Analiza riscurilor bugetar-fiscale</p> <p>127. Politica bugetar-fiscală cuprinde analiza riscurilor bugetar-fiscale, care reprezintă factorii ce pot determina devierea rezultatelor bugetar-fiscale de la așteptări sau previziuni inițiale. Analiza sistematică trebuie să fie cât mai cuprinzătoare, iar riscurile, în măsura posibilităților, trebuie cuantificate. De asemenea, analiza riscurilor urmează să fie însoțită și de recomandări în privința mitigării acestor riscuri.</p> <p>128. Analiza riscurilor bugetar-fiscale, de regulă, include:</p> <p>1) Riscuri bugetar-fiscale explicite, după cum urmează:</p> <p>a) potențiale riscuri, asociate prognozelor macroeconomice (tendințe și evoluții recente ale PIB nominal și a</p>	Compatibil	Prevederile directivei se regăsesc în cadrul normativ secundar, Setul Metodologic privind elaborarea, aprobarea și modificarea bugetului, aprobat prin OMF nr. 124/2023.

	<p>ritmului de creștere reală a PIB, precum și prognoza PIB pe termen mediu) – devierea prognozelor PIB comparativ cu realizarea acestuia și explicațiile care au stat la baza acestor devieri;</p> <p>b) potențiale riscuri, asociate estimărilor veniturilor bugetare (tendențe și evoluții recente ale veniturilor, precum și prognoza veniturilor pe termen mediu) – devierea prognozelor veniturilor bugetare comparativ cu executarea acestora și cauzele posibile ale acestor devieri;</p> <p>c) potențiale riscuri, asociate estimărilor cheltuielilor bugetare (tendențe și evoluții recente ale cheltuielilor, precum și prognoza cheltuielilor pe termen mediu) – devierea prognozelor cheltuielilor bugetare comparativ cu executarea acestora și explicațiile care au stat la baza acestor devieri;</p> <p>d) potențiale riscuri, asociate managementului datoriei de stat (tendențe și evoluții recente ale soldului datoriei de stat, precum și prognoza soldului datoriei de stat și a garanțiilor de stat pe termen mediu) – devierea prognozelor soldului datoriei de stat comparativ cu executarea acestuia și explicațiile care au stat la baza acestor devieri.</p> <p>2) Riscuri bugetar-fiscale implicite, după cum urmează:</p> <p>a) potențiale riscuri, asociate bugetelor locale: prognoza transferurilor către APL (tendențe și evoluții recente ale transferurilor, precum și prognoza transferurilor pe termen mediu), evoluția</p>		
--	---	--	--

	<p>arieratelor la cheltuieli ale APL, recreditarea și garanțiile acordate de la bugetul de stat APL, riscuri asociate întreprinderilor municipale – devierea prognozelor transferurilor către APL comparativ cu executarea acestora;</p> <p>b) potențiale riscuri, asociate întreprinderilor de stat și societăților comerciale cu capital integral sau majoritar de stat – situația financiară a entităților economice cu capital de stat, analiza principalilor indicatori financiari aferenți activității unor întreprinderi de stat/societăți comerciale, plăți bugetare aferente întreprinderilor de stat și societăților comerciale, soldul datoriei aferente împrumuturilor recreditate din surse interne și/sau externe și acordate sub garanție de stat, întreprinderilor de stat și societăților comerciale;</p> <p>c) potențiale riscuri, asociate sectorului financiar (tendințe și evoluții recente, precum și prognoze bugetare pe termen mediu);</p> <p>d) garanțiile de stat emise și plățile ce ar putea fi efectuate de către Ministerul Finanțelor, în calitate de garant - prognoza soldului garanțiilor de stat și a plăților contingente aferente;</p> <p>e) potențiale riscuri, asociate parteneriatului public-privat (PPP), la nivel central și local;</p> <p>f) alte potențiale riscuri (fondurile de urgență ale Guvernului, titluri executorii etc.).</p>		
--	---	--	--

<p>(5) Statele membre stabilesc instituția care este responsabilă de producerea previziunilor macroeconomice și bugetare și publică previziunile macroeconomice și bugetare oficiale elaborate pentru planificarea bugetară, inclusiv metodologiile, ipotezele și parametrii relevanți care stau la baza acestor previziuni. Cel puțin anual, statele membre și Comisia inițiază un dialog cu caracter tehnic privind ipotezele care stau la baza pregătirii previziunilor macroeconomice și bugetare.</p>	<p><u>Articolul 19. Rolul Guvernului</u> În domeniul finanțelor publice, Guvernul are următoarele competențe și responsabilități de bază: c¹) asigură anual elaborarea prognozei principalilor indicatori macroeconomici pe termen mediu în cadrul procesului bugetar;</p>	<p>Compatibil</p>	<p>Se precizează că previziunile macroeconomice și bugetare constituie parte integrantă a cadrului bugetar pe termen mediu, potrivit art. 48 alin. (3). Totodată, art. 7 alin. (3) din Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, instituie obligația generală a autorităților publice de a asigura publicarea informațiilor relevante aferente procesului de elaborare și adoptare a deciziilor. În aceste condiții, reglementarea expresă a obligației Guvernului de a publica previziunile macroeconomice și bugetare oficiale utilizate în procesul de planificare bugetară apare ca fiind redundantă, întrucât această obligație rezultă deja din cadrul normativ existent și din principiul transparenței decizionale.</p>
<p>(6) Previziunile macroeconomice și bugetare utilizate pentru planificarea bugetară fac obiectul unor evaluări periodice, imparțiale și cuprinzătoare bazate pe criterii obiective, inclusiv al unei evaluări <i>ex post</i>. Rezultatele acestei evaluări sunt făcute publice și luate în considerare în mod adecvat în viitoarele previziuni macroeconomice și bugetare. Dacă evaluarea detectează o tendință părtinitoare considerabilă care afectează previziunile macroeconomice pe o perioadă de cel puțin patru ani consecutivi, statul membru în cauză ia măsurile necesare și le face publice.</p>	<p><u>„Articolul 47¹ Prognozele macroeconomice și bugetare</u> (4) Prognozele macroeconomice și bugetare se supun unor evaluări periodice, imparțiale și cuprinzătoare, realizate de către Consiliul Fiscal pe baza unor criterii obiective. Rezultatele evaluării se iau în considerare, la elaborarea următoarelor prognoze macroeconomice și bugetare. (5) În cazul în care evaluarea constată abateri sistematice și semnificative ale prognozelor macroeconomice și bugetare, manifestate pe o perioadă de cel puțin patru ani consecutivi, Guvernul adoptă măsurile corective necesare și asigură publicarea acestora.”</p>	<p>Compatibil</p>	
<p>CAPITOLUL IV REGULI FISCALE NUMERICE <i>Articolul 5</i></p>	<p><u>„Articolul 15 Regulile privind politica bugetar-fiscală</u> (1) La stabilirea priorităților de politici publice, autoritățile responsabile asigură coerența, consecvența și</p>	<p>Compatibil</p>	

<p>Fiecare stat membru își stabilește propriile reguli fiscale numerice specifice pentru a promova în mod eficace respectarea obligațiilor care îi revin în temeiul TFUE în domeniul politicii bugetare pe o perioadă multianuală pentru administrația publică în ansamblu. Astfel de reguli promovează în special:</p> <p>(a) respectarea valorilor de referință și a dispozițiilor privind deficitul și datoria, stabilite în conformitate cu articolul 1 din Protocolul (nr. 12) privind procedura aplicabilă deficitelor excesive anexat la TUE și la TFUE;</p>	<p>continuitatea obiectivelor asumate în cadrul bugetar pe termen mediu.</p> <p>(2) Politica bugetar-fiscală se elaborează în concordanță cu alte politici convergente și asigură că nivelul prognozat al deficitului public nu depășește nivelul de referință de 3% din produsul intern brut, iar raportul dintre datoria publică și produsul intern brut, nu depășește nivelul de referință de 60%.</p>		
<p>(b) adoptarea unei perioade de planificare bugetară pe termen mediu, în conformitate cu dispozițiile Regulamentului (UE) 2024/1263 al Parlamentului European și al Consiliului.</p>		Prevederi UE neaplicabile	Prevederile actului juridic european nu pot fi transpuse motivat de Republica Moldova în general sau până la aderarea la Uniunea Europeană
<p><i>Articolul 6</i></p> <p>(1) Fără a aduce atingere dispozițiilor TFUE referitoare la cadrul de supraveghere bugetară a Uniunii, regulile fiscale numerice cu specific național conțin specificații privind următoarele elemente:</p> <p>(a) definirea obiectivelor și a domeniului de aplicare al regulilor;</p>	<p><u>„Articolul 15 Regulile privind politica bugetar-fiscală</u></p> <p>(1) La stabilirea priorităților de politici publice, autoritățile responsabile asigură coerența, consecvența și continuitatea obiectivelor asumate în cadrul bugetar pe termen mediu.</p> <p>(2) Politica bugetar-fiscală se elaborează în concordanță cu alte politici convergente și asigură că nivelul prognozat al deficitului public nu depășește nivelul de referință de 3% din produsul intern brut, iar raportul dintre datoria publică și produsul intern brut, nu depășește nivelul de referință de 60%.</p>	Compatibil	

	<p>(3) În funcție de nivelul datoriei publice se stabilesc următoarele măsuri de corecție:</p> <p>a) în cazul în care raportul datoriei publice se situează între 50% și 60% din produsul intern brut, deficitul public se stabilește la un nivel de cel mult 2% din produsul intern brut;</p> <p>b) în cazul în care raportul datoriei publice atinge sau depășește nivelul de 60% din produsul intern brut, deficitul public se stabilește la nivelul de cel mult 1% din produsul intern brut.</p> <p>(4) Stabilirea nivelului deficitului public se realizează în funcție de nivelul datoriei publice și de capacitatea de deservire a acesteia, evaluată prin raportul dintre serviciul anual al datoriei publice și veniturile bugetului public național. În cazul în care acest raport depășește 10%, deficitul public nu poate depăși 2% din produsul intern brut, până la reducerea indicatorului sub nivelul stabilit.</p>		
<p>(b) monitorizarea eficace și în timp util a respectării regulilor, bazată pe o analiză fiabilă și independentă efectuată de instituții fiscal-bugetare independente înființate în conformitate cu articolul 8a sau de alte organisme cu autonomie funcțională față de autoritățile bugetare ale statelor membre;</p>	<p><u>Legea se completează cu articolul 25¹, cu următorul cuprins:</u></p> <p>„<u>Consiliul Fiscal</u> <u>Articolul 25¹ Organizarea și funcționarea Consiliului Fiscal</u></p> <p>(5) În domeniul finanțelor publice, Consiliul Fiscal are următoarele competențe și responsabilități de bază:</p> <p>a) evaluează și emite avize cu privire la prognozele macroeconomice și bugetare</p>	<p>Compatibil</p>	<p>Prevederile actului juridic european sunt transpuse, prin atribuirea sarcinilor propuse Consiliului Fiscal.</p>

	<p>utilizate la planificarea bugetară anuală și pe termen mediu;</p> <p>b) monitorizează respectarea și aplicarea regulilor bugetar-fiscale, prevăzute de prezenta lege, inclusiv implementarea măsurilor de corecție și a derogărilor utilizate.</p> <p>c) evaluează propunerile de politici publice cu impact bugetar semnificativ asupra cheltuielilor și/sau veniturilor bugetare și asupra sustenabilității bugetare pe termen mediu și lung;</p> <p>d) evaluează consecvența, coerența și eficacitatea cadrului bugetar;</p> <p>e) exercită alte competențe și responsabilități prevăzute de legislație.”</p>		
(c) consecințele unei eventuale nerespectări a regulilor.	<p>„<u>Articolul 15 Regulile privind politica bugetar-fiscală</u></p> <p>(6) Pe durata aplicării derogării, în Nota de fundamentare la proiectul de lege bugetară anuală și/sau în cadrul bugetar pe termen mediu, Guvernul are obligația:</p> <p>a) să expună motivele care au determinat aplicarea derogării de la regulile politicii bugetar-fiscale;</p> <p>b) să prezinte măsurile adoptate sau planificate pentru revenirea la respectarea regulilor privind politica bugetar-fiscală.”</p>	Compatibil	
(2) În cazul în care regulile fiscale numerice prevăd clauze derogatorii generale, acestea stabilesc un număr limitat de circumstanțe specifice, în concordanță cu obligațiile statelor	<p>„<u>Articolul 15 Regulile privind politica bugetar-fiscală</u></p> <p>(5) Derogarea de la regula stabilită la alin.(2) poate fi admisă doar pentru o perioadă determinată de cel mult trei ani și doar în caz de:</p>	Compatibil	

<p>membre în temeiul TFUE și al Regulamentului (UE) 2024/1263.</p>	<p>a) catastrofe naturale și alte situații excepționale care pun în pericol securitatea națională;</p> <p>b) declin economic sever sau apariția unor șocuri economice majore, interne sau externe, care au un impact semnificativ asupra finanțelor publice;</p> <p>c) apariția unei crize financiare sistemice, constatate oficial de către organul național competent pentru gestionarea crizelor financiare sistemice.”</p>		
<p><i>Articolul 7</i></p> <p>Legile bugetare anuale ale statelor membre sunt conforme cu regulile fiscale numerice în vigoare în fiecare țară.</p>	<p><u>Articolul 16. Regulile privind soldul bugetului</u></p> <p>(1) Nivelul-limită al soldului bugetar se stabilește prin legile/deciziile bugetare anuale, care prevăd, după caz, sursele de finanțare a deficitului bugetar sau direcționarea excedentului bugetar.</p> <p>(2) Orice modificare a soldului bugetar se adoptă doar prin lege/decizie de modificare a bugetului.</p>	<p>Compatibil</p>	
<p>CAPITOLUL V</p> <p>INSTITUȚII FISCAL-BUGETARE INDEPENDENTE</p> <p>Articolul 8a</p> <p>(1) Statele membre se asigură că, prin intermediul unor acte cu putere de lege și al unor acte administrative naționale cu forță juridică obligatorie, sunt înființate instituții fiscal-bugetare independente.</p>	<p><u>Legea se completează cu articolul 25¹, cu următorul cuprins:</u></p> <p><u>„Articolul 25¹ Rolul Consiliului Fiscal</u></p> <p>(1) Consiliul Fiscal este o autoritate bugetară independentă și autonomă, de evaluare și monitorizare a cadrului bugetar din domeniul finanțelor publice.”</p>	<p>Compatibil</p>	
<p>(2) Statele membre pot înființa mai multe instituții fiscal-bugetare independente.</p>		<p>Normă opțională care nu urmează a fi transpusă</p>	

<p>(3) Instituțiile fiscal-bugetare independente sunt alcătuite din membri numiți și desemnați pe baza experienței și a competențelor lor în domeniul finanțelor publice, al macroeconomiei sau al gestiunii bugetare și prin intermediul unor proceduri transparente.</p>		Prvederi UE netranspuse	Prevederile urmează a fi transpuse prin hotărîrea Parlamentului cu privire la instituirea, organizarea și funcționarea Consiliului Fiscal, care urmează a fi elaborată și adoptată, conform PNA pînă la finele anului 2027.
<p>(4) Instituțiile fiscal-bugetare independente:</p> <p>(a) nu acceptă instrucțiuni de la autoritățile bugetare ale statelor membre în cauză sau de la oricare alte organisme publice sau private;</p> <p>(b) au capacitatea de a comunica public în timp util cu privire la evaluările și opiniile lor;</p> <p>(c) dispun de resurse adecvate și stabile pentru a-și îndeplini sarcinile în mod eficace, inclusiv orice tip de analiză în cadrul sarcinilor lor;</p> <p>(d) au acces adecvat și în timp util la informațiile necesare pentru a-și îndeplini sarcinile;</p> <p>(e) fac obiectul unor evaluări externe periodice efectuate de evaluatori independenți.</p>	<p>„Articolul 25¹ Rolul Consiliului Fiscal</p> <p>(1) Consiliul Fiscal este o autoritate bugetară independentă și autonomă, de evaluare și monitorizare a cadrului bugetar din domeniul finanțelor publice.</p> <p>(2) Consiliul Fiscal dispune de independență organizațională, funcțională, operațională și financiară.</p> <p>(3) Activitatea Consiliului Fiscal este finanțată de la bugetul de stat.</p> <p>(4) Consiliul Fiscal are buget propriu, care se elaborează și se administrează independent, în conformitate cu prevederile prezentei legi.</p>	Prvederi UE netranspuse	Prevederile care nu se regăsesc a fi preluate, urmează a fi transpuse prin hotărîrea Parlamentului cu privire la instituirea, organizarea și funcționarea Consiliului Fiscal, care urmează a fi elaborată și adoptată, conform PNA pînă la finele anului 2027.
<p>(5) Fără a aduce atingere sarcinilor și funcțiilor atribuite în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 473/2013 pentru statele membre a căror monedă este euro, toate statele membre se asigură că una dintre instituțiile fiscal-bugetare independente îndeplinește următoarele sarcini:</p>	<p><u>Legea se completează cu articolul 25¹, cu următorul cuprins:</u></p> <p>„Articolul 25¹ Rolul Consiliului Fiscal</p> <p>(5) În domeniul finanțelor publice, Consiliul Fiscal are următoarele competențe și responsabilități de bază:</p> <p>a) evaluează și emite avize cu privire la prognozele macroeconomice și bugetare</p>	Compatibil	Prevederile care nu se regăsesc a fi preluate, urmează a fi transpuse prin hotărîrea Parlamentului cu privire la instituirea, organizarea și funcționarea Consiliului Fiscal, care urmează a fi elaborată și adoptată, conform PNA pînă la finele anului 2027.

<p>(a) elaborarea, evaluarea sau aprobarea previziunilor macroeconomice anuale și multianuale;</p> <p>(b) monitorizarea respectării regulilor fiscale numerice specifice fiecărei țări, cu excepția cazului în care aceasta este efectuată de alte organisme în conformitate cu articolul 6;</p> <p>(c) asumarea de sarcini în conformitate cu articolul 11, articolul 15 alineatul (3) și articolul 23 din Regulamentul (UE) 2024/1263 și cu articolul 3 alineatul (5) din Regulamentul (CE) nr. 1467/97 al Consiliului (*);</p> <p>(d) evaluarea consecvenței, coerenței și eficacității cadrului bugetar național;</p> <p>(e) participarea la audieri și discuții periodice în cadrul parlamentului național dacă este invitată.</p>	<p>utilizate la planificarea bugetară anuală și pe termen mediu;</p> <p>b) monitorizează respectarea și aplicarea regulilor privind politica bugetar-fiscală, prevăzute de prezenta lege, inclusiv implementarea măsurilor de corecție și a derogărilor utilizate.</p> <p>c) evaluează propunerile de politici publice cu impact bugetar semnificativ asupra cheltuielilor și/sau veniturilor bugetare și asupra sustenabilității bugetare pe termen mediu și lung;</p> <p>d) evaluează consecvența, coerența și eficacitatea cadrului bugetar;</p> <p>e) exercită alte competențe și responsabilități prevăzute de legislație.”</p> <p>(7) Modul de organizare și funcționare, structura și efectivul-limită a Consiliului Fiscal se aprobă prin hotărârea Parlamentului.”.</p>		
<p>(6) Instituțiile fiscal-bugetare independente emit evaluări în contextul sarcinilor menționate la alineatul (5) litera (a), (b), (c) sau (d) de la prezentul articol, fără a aduce atingere sarcinilor și funcțiilor atribuite în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 473/2013. Statele membre se conformează evaluărilor respective sau explică de ce nu le respectă. Explicația respectivă este publică și se prezintă în termen de două luni de la data emiterii unor astfel de evaluări.</p>	<p><u>Legea se completează cu articolul 25¹, cu următorul cuprins:</u></p> <p><u>„Articolul 25¹ Rolul Consiliului Fiscal</u></p> <p>(6) Guvernul se conformează evaluărilor și recomandărilor din rapoartele publicate de către Consiliul Fiscal. În caz de neconformare, Guvernul prezintă explicații, pe care le publică, nu mai târziu de două luni de la prezentarea evaluărilor și rapoartelor.”</p>	Compatibil	
<p>CAPITOLUL V CADRUL BUGETAR PE TERMEN MEDIU</p>	<p><u>Articolul 48. Cadrul bugetar pe termen mediu</u></p>	Compatibil	

<p><i>Articolul 9</i> (1) Statele membre stabilesc un cadru bugetar pe termen mediu credibil și eficace care să prevadă adoptarea unui orizont de planificare bugetară de cel puțin trei ani pentru a se asigura că planificarea bugetară națională se înscrie într-o perspectivă de planificare bugetară multianuală.</p>	<p>(1) Anual, în conformitate cu calendarul bugetar, Guvernul aprobă cadrul bugetar pe termen mediu și îl prezintă spre informare Parlamentului. (9) Informația prezentată în cadrul bugetar pe termen mediu reflectă rezultatele ultimilor doi ani bugetari, rezultatele estimate pentru anul bugetar curent, precum și prognozele pentru trei ani ulteriori.</p>		
<p>(2) Cadrele bugetare pe termen mediu prevăd proceduri de stabilire a următoarelor elemente: (a) obiective bugetare multianuale transparente și detaliate în ceea ce privește deficitul public, datoria, precum și orice alt indicator bugetar sintetic, cum ar fi cheltuielile, asigurându-se că acestea sunt compatibile cu toate normele bugetare numerice în vigoare, în temeiul capitolului IV; din prezenta directivă și cu dispozițiile relevante din Regulamentul (UE) 2024/1263; a ajustării în direcția atingerii obiectivelor bugetare pe termen mediu în comparație cu previziunile, în condițiile în care politicile rămân neschimbate.</p>	<p><u>Articolul 48. Cadrul bugetar pe termen mediu</u> (3) Cadrul bugetar pe termen mediu cuprinde: a) cadrul macroeconomic; b) politica bugetar-fiscală; c) cadrul macrobugetar; d) cadrul de cheltuieli. (4) Cadrul macroeconomic conține informații privind evoluția principalilor indicatori macroeconomici care au implicații asupra bugetului. (5) Politica bugetar-fiscală include: a) politica de venituri, inclusiv modificări ale impozitelor și taxelor, precum și politici privind administrarea veniturilor; b) politica de cheltuieli, inclusiv prioritățile stabilite în baza documentelor de planificare strategică; c) politica în domeniul datoriei publice; d) analiza riscurilor bugetar-fiscale ce pot avea efect substanțial asupra situației bugetar-fiscale;</p>	Compatibil	

<p>(b) proiecții pentru fiecare rubrică principală de cheltuieli și venituri a administrației publice, cu mai multe detalii la nivelul administrației centrale și al securității sociale, pentru perioada exercițiului bugetar vizat și ulterior, pe baza unor politici neschimbate;</p>	<p>(6) Cadrul macrobugetar, exprimat în valoare nominală și ca pondere în produsul intern brut, cuprinde:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) veniturile și cheltuielile totale ale bugetului public național și pe componentele acestuia; b) cheltuielile de personal ale bugetului public național și pe componentele acestuia; c) soldul primar al bugetului public național; d) soldul bugetului public național și al componentelor acestuia; e) soldul datoriei publice; f) soldul garanțiilor de stat și al garanțiilor unităților administrativ-teritoriale. <p>(7) Cadrul de cheltuieli cuprinde limitele sectoriale de cheltuieli ale bugetului public național și pe componentele acestuia, inclusiv transferurile interbugetare.</p>	<p>Compatibil</p>	
<p>(c) o descriere a politicilor pe termen mediu, inclusiv a reformelor și investițiilor, preconizate a avea un impact asupra finanțelor administrațiilor publice și a creșterii durabile și favorabile incluziunii, defalcate în funcție de rubricile principale de venituri și cheltuieli, arătând modalitatea de realizare a ajustării în direcția atingerii obiectivelor bugetare naționale pe termen mediu, astfel cum se menționează la articolul 2 al doilea paragraf litera (e), în comparație cu</p>	<p><u>La articolul 48</u> alineatul (5) se completează cu litera e), cu următorul cuprins: „e) descrierea și evaluarea politicilor, a reformelor și a investițiilor cu impact semnificativ bugetar în raport cu scenariul bazat pe politicile actuale”.</p>	<p>Compatibil</p>	

previziunile în condițiile în care politicile rămân neschimbate;			
(d) o evaluare a modalității în care, având în vedere impactul lor direct pe termen mediu și lung asupra finanțelor administrațiilor publice, politicile preconizate ar putea afecta sustenabilitatea pe termen mediu și lung a finanțelor publice și creșterea durabilă și favorabilă incluziunii. În măsura posibilului, evaluarea ține seama de riscurile macrobugetare generate de schimbările climatice, de impactul lor asupra mediului și de impactul distributive.	<u>La articolul 48</u> (5) Politica bugetar-fiscală include: d) analiza riscurilor bugetar-fiscale ce pot avea efect substanțial asupra situației bugetar-fiscale.	Compatibil	
(3) Proiecțiile adoptate în contextul cadrelor bugetare pe termen mediu se bazează pe previziuni macroeconomice și bugetare realiste, în conformitate cu capitolul III.	<u>Articolul 48</u> se completează cu alineatul (10), cu următorul cuprins: ”Estimarea indicatorilor generali a cadrului bugetar pe termen mediu se elaborează cu respectarea prevederilor art. 47 ¹ alin. (1).”.	Compatibil	
<u>Articolul 10</u> Legile bugetare anuale sunt în concordanță cu obiectivele bugetare naționale pe termen mediu, astfel cum se menționează la articolul 2 al doilea paragraf litera (e). Orice abatere trebuie explicată în mod corespunzător.	<u>Articolul 53. Legile bugetare anuale</u> (6) Nota de fundamentare la proiectul legii bugetare anuale cuprinde informații de fundamentare a proiectului de buget, inclusiv performanța în cadrul programelor incluse în buget, factorii care au influențat alocarea resurselor, precum și explicații privind eventualele abateri de la limitele de cheltuieli aprobate în cadrul bugetar pe termen mediu. Informația prezentată în nota de fundamentare la proiectul de buget reflectă rezultatele ultimilor doi ani bugetari, rezultatele estimate pentru anul	Compatibil	Prevederile art. 10 din Directiva (UE) 2024/1265 sunt compatibile cu cadrul normativ național, întrucât art. 53 alin. (6) din Legea nr. 181/2014 impune ca proiectul legii bugetare anuale să fie fundamentat la cadrul bugetar pe termen mediu și să conțină explicații privind eventualele abateri de la limitele de cheltuieli aprobate. Această obligație asigură alinierea legilor bugetare anuale la obiectivele bugetare pe termen mediu și respectă cerința directivei privind justificarea abaterilor.

	bugetar curent, indicatorii planificați pentru anul bugetar viitor și estimările pentru cel puțin doi ani ulteriori.		
<i>Articolul 11</i> Prezenta directivă nu împiedică un stat membru să își actualizeze, în cazul alegerii unui nou guvern, cadrul bugetar pe termen mediu pentru a reflecta noile sale priorități de politică.		Norma opțională care nu urmează a fi transpusă	Totodată este de menționat că CBTM este un document de planificare financiară, care se aprobă anual de către Guvern, astfel asigurându-se un cadru continuu.
CAPITOLUL VI TRANSPARENȚA FINANTELOR PUBLICE ȘI DOMENIUL DE APLICARE EXHAUSTIV AL CADRELOR BUGETARE <i>Articolul 12</i> Statele membre se asigură că toate măsurile luate în conformitate cu capitolele II, III și IV sunt consecvente la nivelul tuturor subsectoarelor administrațiilor publice și acoperă în mod cuprinzător aceste subsectoare. În acest scop, statele membre, în special, aplică norme și proceduri contabile consecvente aplicabile administrației publice și asigură integritatea sistemelor lor subiacente de colectare și prelucrare a datelor.	Articolul 71 va avea următorul cuprins: „(3) Integritatea sistemului bugetar se asigură prin aplicarea unui cadru normativ unitar, a unui sistem unic de evidență contabilă bugetară, a unei clasificări bugetare unice și a unei metodologii comune pentru elaborarea, aprobarea și adoptarea proiectelor de bugete/decizii și a cadrului bugetar pe termen mediu.”	Compatibil	Transpunerea Articolului 12 din Directiva 2011/85/UE în legislația națională reprezintă pilonul de bază pentru asigurarea integrității și transparenței finanțelor publice. În acest sens, Legea nr. 181/2014 stabilește cadrul unitar pentru sistemul de contabilitate publică, impunând aplicarea acestuia în mod exhaustiv la nivelul tuturor componentelor bugetului public național.
<i>Articolul 13</i> (1) Statele membre instituie mecanisme adecvate de coordonare între subsectoarele administrației publice pentru a asigura o acoperire cuprinzătoare și consecventă a tuturor subsectoarelor administrației publice în ceea ce privește	<u>Articolul 20. Rolul Ministerului Finanțelor</u> (1) Ministerul Finanțelor este autoritatea publică centrală în domeniul finanțelor publice și are următoarele competențe și responsabilități de bază: a) stabilește activitățile intermediare ale calendarului bugetar și monitorizează	Compatibil	Articolul 13 din Directiva 2011/85/UE impune existența unor mecanisme eficiente de coordonare între subsectoarele administrației publice, pentru a asigura coerența planificării bugetare, a regulilor fiscale și a cadrului bugetar multianual. Articolul 20 din Legea nr. 181/2014 este compatibil cu această cerință, întrucât stabilește Ministerul Finanțelor ca autoritate centrală responsabilă de coordonarea

<p>planificarea bugetară, regulile fiscale numerice cu specific național, precum și elaborarea previziunilor bugetare și a planificării multianuale prevăzute în mod special în cadrul bugetar multianual.</p>	<p>implementarea acestuia, precum și asigură coordonarea generală a procesului bugetar;</p> <p>b) elaborează și asigură implementarea politicii bugetar-fiscale în conformitate cu principiile și regulile bugetar-fiscale stabilite de prezenta lege;</p> <p>c) elaborează și prezintă Guvernului spre aprobare cadrul bugetar pe termen mediu;</p> <p>d) examinează propunerile de buget ale autorităților administrației publice centrale, elaborează și prezintă Guvernului proiectul legii bugetului de stat pe anul respectiv și, în caz de necesitate, proiectele de legi privind modificarea acestuia;</p> <p>e) examinează proiectele legilor anuale ale bugetului asigurărilor sociale de stat, fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală și sintezele consolidate ale proiectelor bugetelor locale de nivelul întâi și al doilea, precum și determină transferurile interbugetare în conformitate cu legislația;</p> <p>f) asigură gestionarea mijloacelor financiare ale bugetelor componente ale bugetului public național prin contul unic trezorerial și prin alte conturi deschise în Banca Națională a Moldovei și în instituțiile financiare, administrează bugetul de stat și monitorizează executarea celorlalte bugete componente ale bugetului public național;</p> <p>g) organizează și asigură funcționarea sistemului trezorerial, administrează bugetul de stat, precum și</p>	<p>procesului bugetar. Atribuțiile sale privind elaborarea politicii bugetar-fiscale, cadrul bugetar pe termen mediu, consolidarea bugetelor tuturor subsectoarelor și monitorizarea execuției bugetare, care asigură o abordare unitară și consecventă asupra finanțelor publice.</p> <p>Suplimentar, dreptul Ministerului Finanțelor de a solicita informații de la toate autoritățile publice și rolul său metodologic și de avizare a actelor cu impact bugetar consolidează coordonarea interinstituțională. Prin urmare, soluția legislativă națională corespunde obiectivului directivei de a preveni fragmentarea procesului bugetar și de a asigura o planificare coerentă la nivelul întregii administrații publice.</p>
--	--	--

	<p>monitorizează executarea celorlalte bugete componente ale bugetului public național;</p> <p>h) participă în Sistemul automatizat de plăți interbancare;</p> <p>i) întocmește și publică rapoarte periodice și anuale privind executarea bugetului de stat, precum și privind executarea bugetului public național;</p> <p>j) administrează datoria de stat și garanțiile de stat, precum și monitorizează datoria publică și datoria sectorului public;</p> <p>„j) realizează anual analiza sustenabilității datoriei publice, care stă la baza elaborării cadrului bugetar pe termen mediu, a stabilirii nivelului deficitului public și a definirii traiectoriei datoriei publice;”.</p> <p>k) efectuează monitoringul financiar al autorităților publice la autogestione, al întreprinderilor de stat și al societăților comerciale cu capital integral sau majoritar de stat;</p> <p>l) elaborează și aprobă cadrul metodologic necesar pentru implementarea prezentei legi și a altor acte normative în domeniul finanțelor publice, precum și acordă asistență metodologică autorităților administrației publice centrale și locale în procesul bugetar;</p> <p>m) asigură procesul de dezvoltare continuă a capacităților profesionale ale personalului care activează în domeniul finanțelor publice;</p> <p>n) avizează proiectele de acte normative cu implicații financiare asupra bugetelor, precum și proiectele de acorduri,</p>		
--	---	--	--

	<p>memorandumuri, protocoale sau alte documente cu caracter financiar, încheiate cu alte state sau cu organizații internaționale;</p> <p>o) exercită alte competențe și responsabilități prevăzute de legislație.</p> <p>(2) Pentru analiza bugetară și analiza perspectivelor în domeniul finanțelor publice, Ministerul Finanțelor poate solicita și dispune de orice informație necesară de la oricare autoritate/instituție publică.</p>		
<p>(2) În vederea promovării responsabilizării bugetare, responsabilitățile bugetare ale autorităților publice din diferite subsectoare ale administrației publice sunt clar stabilite.</p>	<p><u>Articolul 21. Rolul autorităților publice centrale</u></p> <p>(1) În domeniul finanțelor publice, autoritățile publice centrale au următoarele competențe și responsabilități de bază:</p> <p>a) organizează sistemele de planificare, executare, evidență contabilă și raportare a bugetului în cadrul autorității publice respective și, după caz, în cadrul instituțiilor bugetare din subordine;</p> <p>b) elaborează, aprobă, asigură implementarea și raportează strategiile sectoriale de cheltuieli;</p> <p>c) stabilește prioritățile de politică sectorială și asigură conformitatea strategiilor sectoriale de cheltuieli cu documentele de planificare strategică și cu limitele de cheltuieli estimate/aprobate în buget;</p> <p>d) asigură repartizarea limitei sectoriale de cheltuieli pe bugetele componente ale bugetului public național și pe autorități publice centrale, în cadrul</p>	<p>Compatibil</p>	

	<p>sectorului de care este responsabil, inclusiv determină transferurile cu destinație specială de la bugetul de stat la bugetele locale;</p> <p>e) prezintă Ministerului Finanțelor propuneri pentru elaborarea cadrului bugetar pe termen mediu și a proiectului legii bugetului de stat, rapoarte financiare, rapoarte de performanță, alte rapoarte și informații necesare pentru elaborarea rapoartelor prevăzute de prezenta lege, fiind responsabile de prezentarea în termen și corectitudinea informațiilor prezentate;</p> <p>f) participă la argumentarea și promovarea proiectului cadrului bugetar pe termen mediu și a legii anuale a bugetului de stat, precum și a rapoartelor privind executarea bugetului de stat, inclusiv privind performanța în cadrul programelor pe domeniile de competență;</p> <p>g) asigură repartizarea și aprobă limitele de alocații bugetare anuale și indicatorii de performanță pentru instituțiile din subordine și monitorizează performanțele financiare și nefinanciare ale acestora;</p> <p>h) asigură publicarea strategiilor sectoriale de cheltuieli și a bugetelor anuale pe domeniile de competență, precum și a rapoartelor privind implementarea acestora;</p> <p>i) asigură gestionarea alocațiilor bugetare și administrarea patrimoniului public, în conformitate cu principiile bunei guvernări;</p>		
--	--	--	--

	<p>j) asigură supravegherea activității și eficiența utilizării patrimoniului instituțiilor publice la autogestiune pentru care au calitatea de fondator, precum și a întreprinderilor de stat și a societăților comerciale cu capital integral sau majoritar de stat care activează în domeniul de competență;</p> <p>k) exercită alte competențe și responsabilități prevăzute de legislație.</p> <p>(2) Pentru realizarea atribuțiilor prevăzute la alin.(1), organele centrale de specialitate ale administrației publice conlucrează cu alte autorități publice centrale și locale, care, la rândul lor, sînt obligate să colaboreze și să prezinte orice informație necesară autorității publice de specialitate.</p> <p><u>Articolul 22. Rolul autorității administrației publice centrale și a autorității administrative responsabile pentru bugetul asigurărilor sociale de stat</u></p> <p>(1) În domeniul finanțelor publice, autoritatea publică centrală în domeniul protecției sociale are următoarele competențe și responsabilități de bază:</p> <p>a) elaborează politicile în domeniul asigurărilor sociale de stat și asistenței sociale și prezintă Ministerului Finanțelor, în baza propunerilor Casei Naționale de Asigurări Sociale, prognoze ale bugetului asigurărilor sociale de stat și alte informații necesare pentru elaborarea cadrului bugetar pe termen mediu;</p> <p>b) prezintă și promovează, în procesul consultărilor cu Ministerul</p>		
--	--	--	--

	<p>Finanțelor, Guvernul și cu Parlamentul, proiectul legii bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul respectiv și, în caz de necesitate, proiecte de legi privind modificarea bugetului în cauză;</p> <p>c) monitorizează și analizează executarea bugetului asigurărilor sociale de stat, precum și performanța în cadrul programelor;</p> <p>d) înaintează Guvernului propuneri în vederea asigurării stabilității financiare a sistemului public de asigurări sociale;</p> <p>e) exercită alte competențe și responsabilități prevăzute de legislație.</p> <p>(2) În domeniul finanțelor publice, Casa Națională de Asigurări Sociale are următoarele competențe și responsabilități de bază:</p> <p>a) elaborează și prezintă autorității administrației publice centrale în domeniul protecției sociale prognoze ale bugetului asigurărilor sociale de stat și alte informații necesare pentru elaborarea cadrului bugetar pe termen mediu;</p> <p>b) întocmește și prezintă autorității administrației publice centrale în domeniul protecției sociale proiectul legii anuale a bugetului asigurărilor sociale de stat și, în caz de necesitate, propuneri de modificare a bugetului asigurărilor sociale de stat, precum și furnizează informațiile necesare pentru fundamentarea acestora;</p> <p>c) participă în procesul de consultare și promovare a proiectului legii anuale a bugetului asigurărilor sociale de stat la</p>		
--	---	--	--

	<p>Ministerul Finanțelor, Guvern și Parlament;</p> <p>d) administrează bugetul asigurărilor sociale de stat și implementează programele în conformitate cu obiectivele și indicatorii de performanță asumați;</p> <p>e) asigură gestionarea mijloacelor bugetului asigurărilor sociale de stat și administrarea patrimoniului public aflat în gestiune, în conformitate cu principiile bunei guvernări;</p> <p>f) prezintă Guvernului, autorității administrației publice centrale în domeniul protecției sociale și Ministerului Finanțelor rapoarte privind executarea bugetului asigurărilor sociale de stat, inclusiv privind performanța în cadrul programelor, și asigură publicarea acestora;</p> <p>g) exercită alte competențe și responsabilități prevăzute de legislație.</p> <p>Articolul 23. Rolul autorității administrației publice centrale și a autorității administrative responsabile pentru fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală</p> <p>(1) În domeniul finanțelor publice, autoritatea publică centrală în domeniul ocrotirii sănătății are următoarele competențe și responsabilități de bază:</p> <p>a) elaborează politica în domeniul asigurării obligatorii de asistență medicală și prezintă Ministerului Finanțelor, în baza propunerilor Companiei Naționale de Asigurări în Medicină, prognoze ale fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală și alte informații necesare pentru</p>		
--	--	--	--

	<p>elaborarea cadrului bugetar pe termen mediu;</p> <p>b) prezintă și promovează, în procesul consultărilor cu Ministerul Finanțelor, Guvernul și cu Parlamentul, proiectul legii fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală pe anul respectiv și, în caz de necesitate, proiecte de legi privind modificarea fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală;</p> <p>c) monitorizează și analizează executarea fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală, precum și performanța în cadrul programelor;</p> <p>d) exercită alte competențe și responsabilități prevăzute de legislație.</p> <p>(2) În domeniul finanțelor publice, Compania Națională de Asigurări în Medicină are următoarele competențe și responsabilități de bază:</p> <p>a) elaborează și prezintă autorității administrației publice centrale în domeniul ocrotirii sănătății prognoze ale fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală și alte informații necesare pentru elaborarea cadrului bugetar pe termen mediu;</p> <p>b) întocmește și prezintă autorității administrației publice centrale în domeniul ocrotirii sănătății proiectul legii anuale a fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală și, în caz de necesitate, propuneri de modificare a fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală, precum și furnizează informațiile necesare pentru fundamentarea acestora;</p>		
--	--	--	--

	<p>c) participă în procesul de consultare și promovare a proiectului legii anuale a fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală la Ministerul Finanțelor, Guvern și Parlament;</p> <p>d) administrează fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală și implementează programele în conformitate cu obiectivele și indicatorii de performanță asumați;</p> <p>e) asigură gestionarea mijloacelor fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală și administrarea patrimoniului public aflat în gestiune, în conformitate cu principiile buneii guvernări;</p> <p>f) prezintă Guvernului, autorității administrației publice centrale în domeniul ocrotirii sănătății și Ministerului Finanțelor rapoarte privind executarea fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală, inclusiv privind performanța în cadrul programelor, și asigură publicarea acestora;</p> <p>g) exercită alte competențe și responsabilități prevăzute de legislație.</p> <p><u>Articolul 24. Rolul autorităților administrației publice locale</u></p> <p>(1) În domeniul finanțelor publice, autoritățile administrației publice locale au următoarele competențe și responsabilități de bază:</p> <p>a) elaborează, aprobă și administrează bugetele locale cu respectarea principiilor și regulilor stabilite de prezenta lege și în conformitate cu legislația privind finanțele publice locale;</p>		
--	--	--	--

	<p>b) elaborează prognoze bugetare și întreprind, în limitele competențelor, măsuri pentru creșterea bazei fiscale și asigurarea sustenabilității bugetelor locale pe termen mediu și lung;</p> <p>c) înaintează, prin intermediul asociațiilor reprezentative ale autorităților administrației publice locale, propuneri la elaborarea politicii bugetar-fiscale și a politicilor sectoriale, precum și participă la consultările privind relațiile interbugetare;</p> <p>d) conlucrează cu autoritățile administrației publice centrale și implementează la nivel local programele și politicile cuprinse în documentele de planificare strategică de nivel național;</p> <p>e) publică bugetele locale și rapoartele privind executarea acestora, inclusiv privind performanța în cadrul programelor la nivel local;</p> <p>f) asigură gestionarea resurselor bugetare și administrarea patrimoniului public, în conformitate cu principiile bunei guvernări;</p> <p>g) efectuează monitoringul financiar al instituțiilor publice la autogestiune, al întreprinderilor municipale și al societăților comerciale în care autoritățile administrației publice locale au calitatea de fondator sau dețin cota majoritară în capital social.</p> <p>(2) Alte competențe specifice ale autorităților administrației publice locale sânt prevăzute de legislația privind finanțele publice locale și de alte acte normative.</p>		
--	--	--	--

	<p><u>Articolul 25. Rolul instituțiilor bugetare</u></p> <p>În domeniul finanțelor publice, instituțiile bugetare au următoarele competențe și responsabilități de bază:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) elaborează și prezintă propuneri de buget; b) repartizează limitele de alocații bugetare conform clasificăției bugetare; c) colectează venituri în condițiile art.43; d) își asumă angajamente bugetare și efectuează cheltuieli în scopurile și în limitele alocațiilor bugetare; e) implementează și raportează programele în conformitate cu obiectivele și indicatorii de performanță asumați; f) asigură gestionarea alocațiilor bugetare și administrarea patrimoniului public, în conformitate cu principiile bunei guvernări; g) publică bugetele și rapoartele privind executarea acestora, inclusiv privind performanța în cadrul programelor; h) exercită alte competențe și responsabilități prevăzute de legislație. <p><u>Articolul 45³. Principiile de gestionare a finanțelor de către instituțiile publice finanțate integral din venituri proprii</u></p> <ul style="list-style-type: none"> (1) Instituțiile publice: <ul style="list-style-type: none"> a) dispun de conturi deschise în contul unic trezorerial al Ministerului Finanțelor; b) țin evidența contabilă conform Legii contabilității și raportării financiare 		
--	--	--	--

	<p>nr.287/2017 și standardelor de contabilitate;</p> <p>c) prezintă Ministerului Finanțelor rapoarte periodice în termenele și modul stabilite de către acesta.</p> <p>(2) Soldurile de mijloace bănești ale instituțiilor publice înregistrate la conturile deschise în contul unic trezorerial al Ministerului Finanțelor la data încheierii anului bugetar sunt tranzitorii în anul bugetar următor și sunt accesibile spre utilizare conform destinației în limitele bugetelor aprobate ale instituțiilor publice.</p> <p>(3) Depășirea veniturilor asupra cheltuielilor ale instituțiilor publice, cu excepția instituțiilor medico-sanitare publice încadrate în sistemul asigurărilor obligatorii de asistență medicală și a instituțiilor publice de învățământ superior, înregistrată la data încheierii anului de gestiune conform situațiilor financiare, se transferă la buget până la data de 31 martie a anului următor.</p>		
<p><i>Articolul 14</i></p> <p>(1) În cadrul proceselor bugetare anuale și multianuale, statele membre publică informații privind organismele și fondurile care nu sunt incluse în bugetele ordinare, însă fac parte din administrația publică, inclusiv din subsectoarele administrațiilor publice. Statele membre publică, de asemenea, valorile corespunzătoare impactului combinat al acestor organisme și fonduri asupra</p>	<p><u>Articolul 45³. Principiile de gestionare a finanțelor de către instituțiile publice finanțate integral din venituri proprii:</u></p> <p>(1) Instituțiile publice:</p> <p>c) prezintă Ministerului Finanțelor rapoarte periodice în termenele și modul stabilite de către acesta.</p>	<p>Compatibil</p>	

soldurilor și datoriilor administrației publice.			
(2) Statele membre publică informații detaliate referitoare la impactul cheltuielilor fiscale asupra veniturilor.	<p>4.4.5. Raportul de evaluare a facilităților fiscale și vamale</p> <p>129. În scopul raportării facilităților fiscale și vamale, anual se efectuează o analiză care constă în estimarea veniturilor bugetare ratate ca urmare a tratamentelor preferențiale. Inventarierea regulată a facilităților fiscale și vamale, estimarea veniturilor ratate din cauza acestora, monitorizarea implementării lor și evaluarea ex-post a rentabilității acestora creează oportunități pentru identificarea opțiunilor viitoare de creștere a veniturilor. În mod alternativ, o asemenea inventariere are drept scop promovarea inițiativelor viitoare de extindere a bazei fiscale, cu o ajustare în direcția revizuirii sau reducerii cotei de impozitare. Analiza cost-beneficiu, ca abordare pragmatică a evaluării facilităților fiscale și vamale, ca parte componentă a exercițiului de ajustare a politicilor fiscale și vamale este menită să îmbunătățească elaborarea politicilor publice și, ca rezultat, întreg procesul bugetar, fiind parte componentă a CBTM și a documentației bugetare.</p> <p>Raportul de evaluare a facilităților fiscale și vamale se publică anual pe pagina web oficială a Ministerului Finanțelor.</p>	Compatibil	
(3) Pentru toate subsectoarele administrației publice, statele membre publică informații relevante referitoare la datoriile contingente cu impact potențial	<p>Articolul 12 se completează cu alineatul (4) cu următorul cuprins:</p> <p>„(4) Informațiile privind datoria publică și recreditarea de stat se publică</p>		

<p>major asupra bugetelor publice, inclusiv informații cu privire la garanțiile de stat, creditele neperformante și pasivele care rezultă din funcționarea societăților publice, inclusiv cuantumul pasivelor.</p>	<p>trimestrial, iar informațiile referitoare la garanțiile de stat se publică lunar.”</p>		
<p>De asemenea, statele membre publică, în măsura posibilului, informații privind datoriile contingente generate de catastrofele naturale și de schimbările climatice. Informațiile publicate țin seama, în măsura posibilului, de informațiile privind costurile fiscale suportate ca urmare a dezastrelor și a șocurilor legate de schimbările climatice.</p>	<p><u>Articolul 48 Cadrul bugetar pe termen mediu</u> (5) Politica bugetar-fiscală include: a) politica de venituri, inclusiv modificări ale impozitelor și taxelor, precum și politici privind administrarea veniturilor; b) politica de cheltuieli, inclusiv prioritățile stabilite în baza documentelor de planificare strategică; c) politica în domeniul datoriei de stat și al datoriei unităților administrativ-teritoriale; d) analiza riscurilor bugetar-fiscale ce pot avea efect substanțial asupra situației bugetar-fiscale.</p>	<p>Compatibil</p>	<p>HG nr. 56/17.01.2018 privind aprobarea Regulamentului privind monitoringul financiar al autorităților publice la autogestiune, al întreprinderilor Monitoringul financiar are drept obiectiv evaluarea și analiza riscurilor bugetar-fiscale aferente activității economico-financiare a întreprinderilor de stat/municipale și a societăților comerciale cu capital integral sau majoritar de stat, care pot avea un impact substanțial asupra situației bugetar-fiscale. În acest context, <i>nota de analiză a riscurilor include compartiment distinct privind riscurile asociate dezastrelor naturale</i>, care pot afecta activitatea, patrimoniul, capacitatea operațională și stabilitatea financiară a întreprinderilor de stat/municipale și a societăților comerciale cu capital integral sau majoritar de stat</p>
<p>Statele membre publică informații privind participațiile administrației publice în capitalul societăților publice și private cu sume semnificative din punct de vedere economic.</p>	<p><u>Articolul 76. Responsabilitatea pentru monitoringul financiar</u> (1) Monitoringul financiar al activității autorităților publice la autogestiune, întreprinderilor de stat și societăților comerciale cu capital integral sau majoritar de stat se efectuează de către Ministerul Finanțelor. (2) Organele centrale de specialitate ale administrației publice și alte autorități administrative asigură supravegherea activității și eficiența utilizării patrimoniului instituțiilor publice la</p>	<p>Compatibil</p>	<p>HG nr. 56/17.01.2018 privind aprobarea Regulamentului privind monitoringul financiar al autorităților publice la autogestiune, al întreprinderilor 5. Monitoringul financiar se efectuează în baza: 1) situațiilor financiare și a rapoartelor statistice ale entităților, prezentate de Serviciul situațiilor financiare de pe lângă Biroul National de Statistică în conformitate cu Programul anual al lucrărilor statistice și, după caz, de autoritățile publice la autogestiune; 2) dărilor de seamă privind mărimea și circulația proprietății publice, prezentate în conformitate cu pct.1¹ din Hotărârea Guvernului nr.568 din 6 mai 2008 “Cu privire la organizarea evidenței proprietății publice,</p>

	<p>autogestiune, întreprinderilor de stat și societăților comerciale cu capital integral sau majoritar de stat, care activează în domeniul de competență al acestora.</p> <p>(3) Monitoringul financiar al activității instituțiilor publice la autogestiune, întreprinderilor municipale și societăților comerciale în care autoritățile administrației publice locale au calitatea de fondator sau dețin cota majoritară în capitalul social se efectuează de către autoritățile administrației publice locale.</p> <p>(4) Procedurile și cerințele specifice privind efectuarea monitoringului financiar al activității autorităților publice la autogestiune, întreprinderilor de stat/municipale și societăților comerciale cu capital integral sau majoritar public se elaborează de către Ministerul Finanțelor, în comun cu organul abilitat cu administrarea și deținatizarea patrimoniului public, și se aprobă de Guvern.</p> <p>(5) Rezultatele monitoringului financiar se prezintă autorităților publice competente și Guvernului și se iau în considerare în procesul de luare a deciziilor privind administrarea și deținatizarea patrimoniului public.</p> <p><u>Articolul 76 se completează cu un alineat nou, cu următorul cuprins:</u></p> <p>„(5) Organele centrale de specialitate ale administrației publice și alte autorități administrative prezintă rezultatele monitoringului financiar autorităților publice competente, Ministerului Finanțelor și Guvernului.</p>	<p>circulația acestora și exercitarea funcțiilor de către persoanele împuternicite să reprezinte interesele statului/unităților administrativ-teritoriale”, după caz;</p> <p>3) informației privind patrimoniul public al entităților înscrise în Registrul patrimoniului public, prezentate de Agenția Proprietății Publice la solicitarea autorității care efectuează monitoringul financiar, dar nu mai târziu de data de 20 mai a anului ce urmează după anul de raportare;</p> <p>4) informației referitoare la obligațiile fiscale (calculate, achitate și restanțele admise), precum și la facilitățile (înlesnirile) fiscale, prezentate de Serviciul Fiscal de Stat la solicitarea autorității care efectuează monitoringul financiar, dar nu mai târziu de 50 de zile de la finele trimestrului de gestiune;</p> <p>5) informației referitoare la datoria entităților, monitorizată de Ministerul Finanțelor în condițiile Legii nr.419-XVI din 22 decembrie 2006 cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat, prezentate la solicitare, dar nu mai târziu de 40 de zile de la sfârșitul trimestrului de gestiune;</p> <p>6) informației referitoare la valorile mobiliare: tranzacțiile efectuate pe piața bursieră și extrabursieră cu acțiunile proprietate publică și emisiunile suplimentare de acțiuni înregistrate în Registrul de stat al valorilor mobiliare, prezentate de către Comisia Națională a Pieței Financiare și, după caz, de către emitenți și participanții profesioniști la piața valorilor mobiliare, la solicitarea autorității care efectuează monitoringul financiar, dar nu mai târziu de data de 15 aprilie a anului ce urmează după anul de raportare.</p> <p>18. Rezultatele monitoringului financiar sânt publicate de către Ministerul Finanțelor pe pagina web oficială a acestuia și de către autoritățile administrației publice locale în resursele informaționale disponibile.</p>
--	--	---

	Rezultatele monitoringului financiar <i>se publică și</i> se iau în considerare în procesul de luare a deciziilor privind administrarea și deetatzarea patrimoniului public."		
<p>CAPITOLUL VII</p> <p>DISPOZIȚII FINALE</p> <p><i>Articolul 15</i></p> <p>(1) Statele membre asigură intrarea în vigoare a dispozițiilor necesare pentru a se conforma prezentei directive până la 31 decembrie 2013. Acestea comunică de îndată Comisiei textele acestor dispoziții. Consiliul încurajează statele membre să elaboreze, în interes propriu și în interesul Uniunii, propriile lor tabele de corespondență care să ilustreze, în măsura posibilului, corespondența dintre prezenta directivă și măsurile de transpunere și să le facă publice.</p> <p>(2) Atunci când statele membre le adoptă, aceste dispoziții conțin o trimitere la prezenta directivă sau sunt însoțite de această trimitere la data publicării lor oficiale. Statele membre stabilesc modalitatea de efectuare a acestei trimiteri.</p> <p>(3) Comisia pregătește un raport intermediar privind stadiul aplicării principalelor dispoziții din prezenta directivă pe baza informațiilor relevante din partea statelor membre, raport care este prezentat Parlamentului European și Consiliului până la 14 decembrie 2012.</p>		Prevederi UE neaplicabile	Prevederile actului juridic european nu pot fi transpuse motivat de Republica Moldova în general, sunt prevederi generale de transpunere referitoare la intrarea în vigoare, transpunerea și aplicarea actului UE

<p>(4) Comisiei îi sunt comunicate de către statele membre textele principalelor dispoziții pe care acestea le adoptă în domeniul reglementat de prezenta directivă.</p>			
<p><i>Articolul 16</i></p> <p>(1) Până la 31 decembrie 2025 și ulterior din cinci în cinci ani, Comisia raportează cu privire la situația actuală a:</p> <p>(a) contabilității publice a administrației publice în Uniune, ținând seama de progresele înregistrate de la evaluarea sa din 2013 cu privire la adecvarea Standardelor internaționale de contabilitate pentru sectorul public pentru statele membre;</p> <p>(b) capacității și sarcinilor instituțiilor fiscal-bugetare independente din Uniune, ținând seama de progresele înregistrate de la intrarea în vigoare a prezentei directive, valorificând constatările bazei de date privind guvernanta fiscală a Comisiei și consultările cu părțile interesate relevante, în vederea analizării unor standarde minime.</p> <p>(2) Până la 31 decembrie 2030 și ulterior din cinci în cinci ani, Comisia publică un raport de evaluare a eficacității prezentei directive.</p>		<p>Prevederi UE neaplicabile</p>	<p>Prevederile actului juridic european nu pot fi transpuse motivat de Republica Moldova în general, sunt prevederi generale de transpunere referitoare la intrarea în vigoare, transpunerea și aplicarea actului UE</p>
<p><i>Articolul 17</i></p> <p>Prezenta directivă intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în <i>Jurnalul Oficial al Uniunii Europene</i>.</p>		<p>Prevederi UE neaplicabile</p>	<p>Prevederile actului juridic european nu pot fi transpuse motivat de Republica Moldova în general, sunt prevederi generale de transpunere referitoare la intrarea în vigoare, transpunerea și aplicarea actului UE</p>

<p><i>Articolul 18</i></p> <p>Prezenta directivă se adresează statelor membre.</p>			
<p>Articolul 2 Directiva UE 2024/1265</p> <p>(1) Statele membre asigură intrarea în vigoare a actelor cu putere de lege și a actelor administrative necesare pentru a se conforma prezentei directive până la 31 decembrie 2025.</p> <p>(2) Atunci când statele membre adoptă respectivele acte cu putere de lege și acte administrative, acestea trebuie să cuprindă o trimitere la prezenta directivă sau să fie însoțite de o astfel de trimitere la data publicării lor oficiale. Statele membre stabilesc modalitatea de efectuare a acestei trimiteri.</p> <p>(3) Statele membre sunt încurajate să elaboreze, în interes propriu și în interesul Uniunii, propriile lor tabele de corespondență care să ilustreze, în măsura posibilului, corespondența dintre prezenta directivă și dispozițiile de transpunere și să le facă publice.</p> <p>(4) Statele membre comunică Comisiei textele principalelor dispoziții de drept intern pe care acestea le adoptă în domeniul reglementat de prezenta directivă.</p> <p>(5) Comisia pregătește un raport intermediar privind punerea în aplicare a principalelor dispoziții din prezenta directivă pe baza informațiilor relevante din partea statelor membre, raport care</p>		<p>Prevederi UE neaplicabile</p>	<p>Prevederile actului juridic european nu pot fi transpuse motivat de Republica Moldova în general, sunt prevederi generale de transpunere referitoare la intrarea în vigoare, transpunerea și aplicarea actului UE</p>

<p>este prezentat Parlamentului European și Consiliului până la 30 iunie 2025.</p> <p>Articolul 3</p> <p>Prezenta directivă intră în vigoare la data publicării în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene.</p> <p>Articolul 4</p> <p>Prezenta directivă se adresează statelor membre.</p>			
---	--	--	--

TABEL DE CONCORDANȚĂ

1	Titlul actului UE, inclusiv cea mai recentă modificare, nr. CELEX Protocolul 12 (TFEU) privind procedura aplicabilă deficitelor excesive CELEX 12008M/PRO/12			
2	Titlul proiectului de act normativ național Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181 din 25.07.2014, (în vigoare 01.01.2015), publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 223-230, art. 519 din 08.08.2014			
3	Gradul general de compatibilitate			
4	Autoritatea/persoana responsabilă			
5	Data întocmirii/actualizării			
	Actul Uniunii Europene	Propuneri la Proiectul de act normativ național	Gradul de compatibilitate	Observațiile
	4	5	6	8
	<p>Articolul 1</p> <p>Valorile de referință menționate la articolul 126 alineatul (2) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene sunt următoarele:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 3 % pentru raportul dintre deficitul public prevăzut sau realizat și produsul intern brut la prețurile pieței; - 60 % pentru raportul dintre datoria publică și produsul intern brut la prețurile pieței. 	<p>Articolul 15 va avea următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 15 Regulile privind politica bugetar-fiscală</p> <p>(2) Politica bugetar-fiscală se elaborează în concordanță cu alte politici convergente și asigură că nivelul prognozat al deficitului public nu depășește nivelul de referință de 3% din produsul intern brut, iar raportul dintre datoria publică și produsul intern brut, nu depășește nivelul de referință de 60%.”</p>	Compatibil	
	<p>Articolul 2</p> <p>În articolul 126 din tratatul menționat și în prezentul protocol:</p> <ul style="list-style-type: none"> - "public" înseamnă ceea ce se referă la administrația publică, adică 	<p>Articolul 3. Noțiuni de bază</p> <p><i>buget public național</i> – sinteză a bugetelor constituite în cadrul sistemului bugetar, cu excluderea transferurilor interbugetare;</p>	Compatibil	Protocolul 12 (TFUE) oferă o definiție funcțională și generală a noțiunii de „public”, axată pe administrația publică și fondurile de securitate socială, cu excluderea activităților comerciale. Legea nr. 181/2014 transpune această viziune în

<p>administrațiile centrale, autoritățile regionale sau locale și fondurile de securitate socială, cu excepția operațiunilor comerciale, definite în Sistemul european al conturilor economice integrate;</p>	<p>Articolul 26. Componentele bugetului public național (1) Bugetul public național cuprinde: a) bugetul de stat; b) bugetul asigurărilor sociale de stat; c) fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală; d) bugetele locale. e) bugetele instituțiilor publice finanțate integral din venituri proprii;</p>		<p>contextul național, prin definirea și structurarea bugetului public național și a componentelor sale Astfel, legea internă detaliază și concretizează principiile europene, asigurând o aplicare coerentă și conformă în cadrul normative național.</p>
<p>- "deficit" înseamnă necesarul net de finanțare, definit în Sistemul european al conturilor economice integrate;</p>	<p>„deficit public - diferența negativă între veniturile și cheltuielile bugetului public național echivalent a necesarului net de finanțare al acestuia.”</p>	<p>Compatibil</p>	
<p>- "investiție" înseamnă formarea brută de capital fix, definită în Sistemul european al conturilor economice integrate;</p>	<p>„investiție - cheltuieli bugetare, realizate în scopul formării brute de capital fix, prin achiziționarea, reparația capitală, modernizarea, reconstrucția sau crearea de active fixe, corporale și necorporale, cu termenul de utilizare mai mare de un an;”.</p>	<p>Compatibil</p>	
<p>- "datorie" înseamnă totalul datoriilor brute, la valoarea lor nominală, la sfârșitul anului și consolidate în cadrul sectoarelor administrației publice, definit la prima liniuță.</p>	<p>„datoria publică - totalitatea datoriei de stat, a datoriei unităților administrativ-teritoriale și a datoriei fondurilor de securitate socială, la valoarea lor nominală, prezentată sub formă agregată și consolidată. Fondurile de securitate socială se constituie din bugetul asigurărilor sociale de stat și fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală;”</p>	<p>Compatibil</p>	
<p>Articolul 3 Pentru a asigura eficacitatea procedurii privind deficitele excesive, în conformitate cu această procedură guvernele statelor membre sunt</p>	<p>Articolul 1 alineatul (1), se completează cu litera e) cu următorul cuprins: „e) stabilește norme detaliate privind caracteristica cadrului bugetar, ce impun asigurarea respectării de către Guvern a</p>	<p>Compatibil</p>	<p>Articolul 3 din Protocolul nr. 12 privind procedura aplicabilă deficitelor excesive instituie responsabilitatea guvernelor pentru deficitul administrației publice și obligă statele să dispună de proceduri bugetare naționale care să permită</p>

<p>răspunzătoare pentru deficitul administrației publice, definită în articolul 2 prima liniuță. Statele membre veghează ca procedurile naționale din domeniul bugetar să le permită să-și îndeplinească obligațiile care le revin în această privință în temeiul tratatelor. Statele membre adresează Comisiei notificări prompte și periodice privind deficitul lor prevăzute și realizate, precum și nivelul datoriilor lor.</p>	<p>obligației, de a evita deficitul public excesiv.”</p> <p>Articolul 19 Rolul Guvernului „c) asigură respectarea regulilor privind politica bugetar fiscală și monitorizarea datoriei publice;”</p> <p>Legea nr. 93/2017 cu privire la statistica oficială Articolul 30. Schimbul de informații statistice pe plan internațional (2) Autoritatea centrală în domeniul statisticii și ceilalți producători de statistici oficiale transmit informații statistice, pe plan internațional, în conformitate cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte.</p>		<p>respectarea disciplinei fiscale, precum și notificarea promptă și periodică a Comisiei Europene privind deficitul și datoria publică.</p> <p>Cadrul național este, în linii generale, compatibil cu aceste cerințe: art. 19 din Legea nr. 181/2014 privind finanțele publice și responsabilitatea bugetar-fiscală atribuie Guvernului responsabilitatea pentru respectarea regulilor bugetar-fiscale și monitorizarea datoriei publice, iar art. 30 alin. (2) din Legea nr. 93/2017 cu privire la statistica oficială reglementează transmiterea informațiilor statistice în temeiul tratatelor internaționale, inclusiv în baza Acordului de Asociere RM-UE, link. Astfel, sunt instituite mecanismele interne necesare atât pentru asumarea responsabilității fiscale, cât și pentru raportarea datelor relevante către Comisia Europeană.</p>
<p>Articolul 4 Datele statistice utilizate pentru aplicarea prezentului protocol sunt furnizate de Comisie.</p>		<p>Prevederi UE neaplicabile</p>	<p>Prevederile actului juridic european se referă la activitatea Comisiei Europene.</p>

TABEL DE CONCORDANȚĂ Regulament 1263/2024/UE

1	Titlul actului UE, inclusiv cea mai recentă modificare, nr. CELEX Regulamentul (UE) 2024/1263 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2024 privind coordonarea eficientă a politicilor economice și supravegherea bugetară multilaterală și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1466/97 al Consiliului, publicat în JO L 1265 p. 1 data 30.04.2024, CELEX 32024R1263		
2	Titlul proiectului de act normativ național: Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181 din 25.07.2014, (în vigoare 01.01.2015), publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 223-230, art. 519 din 08.08.2014		
3	Gradul general de compatibilitate Parțial compatibil		
4	Autoritatea/persoana responsabilă Ministerul Finanțelor		
5	Data întocmirii/actualizării		
	Actul Uniunii Europene	Proiectul de act normativ național	Gradul de compatibilitate
	6	7	8
	<p>Articolul 1 Obiect</p> <p>(1) Prezentul regulament stabilește norme care să asigure coordonarea eficace a politicilor economice viabile ale statelor membre, sprijinind astfel realizarea obiectivelor Uniunii privind creșterea durabilă și favorabilă incluziunii și ocuparea forței de muncă</p> <p>(2) Prezentul regulament stabilește norme detaliate privind conținutul, prezentarea, evaluarea și monitorizarea planurilor bugetar-structurale naționale pe termen mediu, ca parte a supravegherii bugetare multilaterale de către Consiliu și Comisie, pentru a promova finanțe publice solide și sustenabile, o creștere durabilă și favorabilă incluziunii și reziliența prin intermediul reformelor și al investițiilor</p>		<p>Prevederi UE neaplicabile</p> <p>Prevederile actului juridic european nu pot fi transpuse motivat de Republica Moldova în general sau până la aderarea la Uniunea Europeană</p>

și pentru a preveni deficitele publice excesive			
<p>Articolul 2 Definiții</p> <p>În sensul prezentului regulament, se aplică următoarele definiții:</p> <p>1. „<i>recomandări specifice fiecărei țări</i>” înseamnă orientările adresate anual de Consiliu unui stat membru cu privire la politicile economice, bugetare, de ocupare a forței de muncă și structurale, în conformitate cu articolele 121 și 148 din TFUE;</p> <p>2. „<i>cheltuieli nete</i>” înseamnă cheltuielile publice, excluzând cheltuielile cu dobânzile, măsurile discreționare privind veniturile, cheltuielile aferente programelor Uniunii care sunt acoperite integral de venituri din fondurile Uniunii, cheltuielile naționale cu cofinanțarea programelor finanțate de Uniune, elementele ciclice ale cheltuielilor cu indemnizațiile de șomaj și măsurile cu caracter excepțional, precum și alte măsuri temporare;</p> <p>3. „<i>traietorie de referință</i>” înseamnă traectoria multianuală a cheltuielilor nete transmisă de Comisie pentru a stabili cadrul dialogului cu statele membre în cazul în care datoria publică depășește 60 % din produsul intern brut (PIB) sau în cazul în care deficitul public depășește 3 % din PIB atunci când își elaborează planurile bugetar-structurale naționale pe termen mediu;</p>		Prevederi UE neaplicabile	Prevederile actului juridic european nu pot fi transpuse motivat de Republica Moldova în general sau până la aderarea la Uniunea Europeană

<p>4. „<i>informații tehnice</i>” înseamnă orientările transmise de Comisie, la cerere, statelor membre a căror datorie publică nu depășește 60 % din PIB și al căror deficit public nu depășește 3 % din PIB înainte ca statele membre să își elaboreze planurile bugetar-structurale naționale pe termen mediu;</p> <p>5. „<i>traectoria cheltuielilor nete</i>” înseamnă traiectoria multianuală pentru cheltuielile nete ale unui stat membru;</p> <p>6. „<i>plan bugetar-structural național pe termen mediu</i>” înseamnă documentul care conține angajamentele unui stat membru în domeniile bugetului, reformelor și investițiilor, care acoperă o perioadă de patru sau de cinci ani, în funcție de durata normală a legislaturii statului membru respectiv;</p> <p>7. „<i>raport anual privind progresele înregistrate</i>” înseamnă un raport din partea unui stat membru cu privire la punerea în aplicare a planului bugetar-structural național pe termen mediu, inclusiv a traiectoriei cheltuielilor nete stabilită de Consiliu, precum și cu privire la reforme și investiții;</p> <p>8. „<i>perioadă de ajustare</i>” înseamnă perioada în care are loc ajustarea bugetară a unui stat membru, acoperind o perioadă de patru ani sau, în cazul unei prelungiri, o perioadă de patru ani la care se adaugă o perioadă suplimentară de cel mult trei ani;</p>			
---	--	--	--

<p>9. „<i>cont de control</i>” înseamnă o evidență a abaterilor cumulate, în sens ascendent și în sens descendent, ale cheltuielilor nete observate dintr-un stat membru față de traiectoria cheltuielilor nete stabilită de Consiliu;</p> <p>10. „<i>sold structural</i>” înseamnă soldul bugetului public ajustat ciclic, din care se deduc măsurile cu caracter excepțional și alte măsuri temporare;</p> <p>11. „<i>sold primar structural</i>” înseamnă soldul structural din care se deduc cheltuielile cu dobânzile.</p>			
<p>CAPITOLUL II SEMESTRUL EUROPEAN</p> <p>Articolul 3 Semestrul european</p> <p>(1) Pentru a asigura o coordonare mai strânsă a politicilor economice și o convergență durabilă a performanțelor economice și sociale ale statelor membre, Consiliul și Comisia, cu participarea Parlamentului European în conformitate cu articolul 27 din prezentul regulament, asigură supravegherea multilaterală în contextul semestrului european, în conformitate cu obiectivele și cerințele prevăzute în TFUE.</p> <p>(2) Supravegherea multilaterală se bazează pe statistici independente și de înaltă calitate, elaborate în conformitate cu principiile stabilite în Regulamentul (CE) nr. 223/2009. (3) Semestrul european cuprinde: (a) formularea și supravegherea punerii în aplicare a</p>		<p>Prevederi UE neaplicabile</p>	<p>Prevederile actului juridic european nu pot fi transpuse motivat de Republica Moldova în general sau până la aderarea la Uniunea Europeană</p>

<p>orientărilor generale privind politicile economice ale statelor membre și ale Uniunii în conformitate cu articolul 121 alineatul (2) din TFUE, a recomandărilor specifice fiecărei țări și a recomandării privind politica economică a zonei euro;</p> <p>(b) formularea, precum și elaborarea și supravegherea punerii în aplicare a liniilor directoare privind ocuparea forței de muncă de care statele membre trebuie să țină seama în conformitate cu articolul 148 alineatul (2) din TFUE, inclusiv principiile Pilonului european al drepturilor sociale, precum și a recomandărilor conexe specifice fiecărei țări; Supravegherea punerii în aplicare de către Comisie include progresele înregistrate în punerea în aplicare a principiilor Pilonului european al drepturilor sociale și a obiectivelor sale principale, prin intermediul tabloului de bord social și al unui cadru de identificare a riscurilor la adresa convergenței sociale;</p> <p>(c) prezentarea, evaluarea și aprobarea planurilor bugetar-structurale naționale pe termen mediu ale statelor membre, precum și monitorizarea punerii în aplicare a acestora prin intermediul rapoartelor anuale privind progresele înregistrate;</p> <p>(d) supravegherea menită să prevină și să corecteze dezechilibrele macroeconomice în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 1176/2011</p>			
---	--	--	--

<p>Articolul 4 Punerea în aplicare a semestrului european</p> <p>(1) Dacă este necesar, în urma unei evaluări efectuate în temeiul prezentului regulament a planurilor bugetar-structurale naționale pe termen mediu, a rapoartelor anuale privind progresele înregistrate și a situației socioeconomice a statelor membre, Consiliul, pe baza recomandărilor Comisiei, adresează recomandări statelor membre care utilizează pe deplin instrumentele juridice prevăzute la articolele 121 și 148 din TFUE și în legislația secundară conexasă.</p> <p>(2) Statele membre țin seama în mod corespunzător de orientările generale privind politicile lor economice și de recomandările și de liniile directoare privind ocuparea forței de muncă menționate la articolul 3 alineatul (3) literele (a) și (b) înainte de a lua decizii esențiale în ceea ce privește elaborarea politicilor lor economice, sociale, de ocupare a forței de muncă, structurale și bugetare. Progresele înregistrate sunt monitorizate de către Comisie.</p> <p>(3) Nerespectarea de către un stat membru a liniilor directoare și a recomandărilor menționate la alineatul (2) poate conduce la: (a) formularea de noi recomandări; (b) un avertisment al Comisiei sau o recomandare a Consiliului în temeiul articolului 121 alineatul</p>		<p>Prevederi UE neaplicabile</p>	<p>Prevederile actului juridic european nu pot fi transpuse motivat de Republica Moldova în general sau până la aderarea la Uniunea Europeană</p>
---	--	----------------------------------	---

<p>(4) din TFUE; (c) luarea unor măsuri în temeiul prezentului regulament, al Regulamentului (CE) nr. 1467/97 sau al Regulamentului (UE) nr. 1176/2011</p>			
<p>CAPITOLUL III TRAIECTORIA DE REFERINȚĂ</p> <p>Articolul 5 Traectoria de referință</p> <p>În cazul în care datoria publică depășește 60 % din PIB sau în cazul în care deficitul public depășește 3 % din PIB, Comisia transmite statului membru în cauză și Comitetului economic și financiar o traectorie de referință pentru cheltuielile nete care acoperă o perioadă de ajustare de patru ani și eventuala prelungire a acesteia cu cel mult trei ani în temeiul articolului 14.</p>	<p>„Articolul 15 Regulele privind politica bugetar-fiscală</p> <p>(1) La stabilirea priorităților de politici publice, autoritățile responsabile asigură coerența, consecvența și continuitatea obiectivelor asumate în cadrul bugetar pe termen mediu.</p> <p>(2) Politica bugetar-fiscală se elaborează în concordanță cu alte politici convergente și asigură că nivelul prognozat al deficitului public nu depășește nivelul de referință de 3% din produsul intern brut, iar raportul dintre datoria publică și produsul intern brut, nu depășește nivelul de referință de 60%.</p> <p>(3) În funcție de nivelul datoriei publice se stabilesc următoarele măsuri de corecție:</p> <p>a) în cazul în care raportul datoriei publice se situează între 50% și 60% din produsul intern brut, deficitul public se stabilește la un nivel de cel mult 2% din produsul intern brut;</p> <p>b) în cazul în care raportul datoriei publice atinge sau depășește nivelul de 60% din produsul intern brut, deficitul public se stabilește la nivelul de cel mult 1% din produsul intern brut.</p> <p>(4) Stabilirea nivelului deficitului public se realizează în funcție de nivelul datoriei publice și de capacitatea de deservire a acesteia, evaluată prin raportul dintre serviciul anual al datoriei publice și veniturile bugetului public național. În cazul în care acest raport depășește 10%, deficitul public nu poate depăși 2% din produsul intern brut, până la reducerea indicatorului sub nivelul stabilit.</p>	<p>Compatibil</p>	<p>Articolul 15 propus spre modificare, este, în linii generale, compatibil cu art. 5 din Regulamentul (UE) nr. 1263/2024, în măsura în care preia aceleași valori de referință pentru deficitul bugetar (3% din PIB) și datoria publică (60% din PIB) și instituie mecanisme de corecție în cazul depășirii acestora. Acesta este aliniat prevederilor art. 5 al Directivei 1265 (UE) 2024/1265 a Consiliului din 29 aprilie 2024 și Protocolului 12 (TFEU) privind procedura aplicabilă deficitelor excesive.</p>

	<p>(5) Derogarea de la regula stabilită la alin.(2) poate fi admisă doar pentru o perioadă determinată de cel mult trei ani și doar în caz de:</p> <p>a) catastrofe naturale și alte situații excepționale care pun în pericol securitatea națională;</p> <p>b) declin economic sever sau apariția unor șocuri economice majore, interne sau externe, care au un impact semnificativ asupra finanțelor publice;</p> <p>c) apariția unei crize financiare sistemice, constatate oficial de către organul național competent pentru gestionarea crizelor financiare sistemice.</p> <p>(6) Pe durata aplicării derogării, în Nota de fundamentare la proiectul de lege bugetară anuală și/sau proiectul de lege privind modificarea legii bugetare anuale, după caz, și în cadrul bugetar pe termen mediu, Guvernul are obligația:</p> <p>a) să expună motivele care au determinat aplicarea derogării de la regulile politicii bugetar-fiscale;</p> <p>b) să prezinte măsurile adoptate sau planificate pentru revenirea la respectarea regulilor privind politica bugetar-fiscală.”.</p>		
<p>Articolul 6 Cerințe bazate pe riscuri privind traiectoria de referință Traiectoria de referință este bazată pe riscuri și diferențiată pentru fiecare stat membru, asigurând faptul că: (a) până la sfârșitul perioadei de ajustare, preconizând absența unor măsuri bugetare suplimentare, ponderea preconizată a datoriei publice este plasată sau rămâne pe o traiectorie descendentă plauzibilă sau rămâne la</p>		<p>Prevederi UE neaplicabile</p>	<p>Prevederile actului juridic european se referă la activitatea Comisiei Europene</p>

<p>niveluri prudente sub 60 % din PIB pe termen mediu;</p> <p>(b) deficitul public preconizat scade sub 3 % din PIB în cursul perioadei de ajustare și este menținut sub respectiva valoare de referință pe termen mediu, preconizând absența unor măsuri bugetare suplimentare;</p> <p>(c) efortul de ajustare bugetară pe perioada planului bugetar-structural național pe termen mediu este, de regulă, liniar și cel puțin proporțional cu efortul total pe întreaga perioadă de ajustare; și</p> <p>(d) există coerență cu traiectoria corectivă menționată la articolul 3 alineatul (4) din Regulamentul (CE) nr. 1467/97, după caz.</p>			
<p>Articolul 7 Dispozitivul de siguranță privind sustenabilitatea datoriei</p> <p>(1) Traiectoria de referință asigură faptul că ponderea preconizată a datoriei publice în PIB scade cu o valoare medie anuală de cel puțin: (a) un punct procentual din PIB, atât timp cât ponderea datoriei publice în PIB depășește 90 %;</p> <p>(b) 0,5 puncte procentuale din PIB, atât timp cât ponderea datoriei publice în PIB se menține între 60 % și 90 %.</p> <p>(2) Scăderea medie menționată la alineatul (1) de la prezentul articol se calculează începând cu anul anterior începerii traiectoriei de referință sau cu anul în care se preconizează că va fi</p>		<p>Prevederi UE neaplicabile</p>	<p>Prevederile actului juridic european se referă la activitatea Comisiei Europene</p>

<p>abrogată procedura de deficit excesiv în temeiul Regulamentului (CE) nr. 1467/97, ținându-se seama de data care survine ultima, până la sfârșitul perioadei de ajustare</p>			
<p>Articolul 8 Dispozitivul de siguranță privind reziliența deficitului (1) Traectoria de referință asigură faptul că ajustarea bugetară continuă, dacă este necesar, până când statul membru în cauză atinge un nivel al deficitului care asigură o marjă de reziliență comună în termeni structurali de 1,5 % din PIB în raport cu valoarea de referință a deficitului de 3 % din PIB. (2) Îmbunătățirea anuală a soldului primar structural pentru a atinge marja impusă trebuie să fie de 0,4 puncte procentuale din PIB și trebuie să fie redusă la 0,25 puncte procentuale din PIB în cazul unei prelungiri a perioadei de ajustare menționate la articolul 14.</p>		<p>Prevederi UE neaplicabile</p>	<p>Prevederile actului juridic european se referă la activitatea Comisiei Europene</p>
<p>Articolul 9 Orientări prealabile din partea Comisiei (1) Până la data de 15 ianuarie a anului în care statele membre trebuie să își prezinte planurile bugetar-structurale naționale pe termen mediu în conformitate cu articolul 11 sau în termen de trei săptămâni de la solicitarea statului membru de a prezenta un plan revizuit în temeiul articolului 15, Comisia transmite statului membru în cauză și Comitetului</p>		<p>Prevederi UE neaplicabile</p>	<p>Prevederile actului juridic european se referă la activitatea Comisiei Europene</p>

<p>economic și financiar: (a) cadrul subiacent al proiecțiilor datoriei publice pe termen mediu și rezultatele aferente;</p> <p>(b) previziunile și ipotezele sale macroeconomice;</p> <p>(c) traiectoria de referință, dacă este necesară în temeiul articolului 5, sau informațiile tehnice, dacă sunt solicitate de un stat membru în temeiul alineatului (3) de la prezentul articol, precum și soldul primar structural corespunzător, inclusiv modelele de foi de calcul și alte informații relevante necesare pentru a asigura reproductibilitatea sa deplină.</p> <p>(2) În cursul lunii anterioare termenului până la care Comisia trebuie să transmită unui stat membru orientările prealabile menționate la alineatul (1) de la prezentul articol, statul membru poate solicita un schimb de informații tehnice cu Comisia. Respectivul schimb de informații tehnice oferă ocazia de a discuta cele mai recente informații statistice disponibile și perspectivele economice și bugetare ale statului membru în cauză.</p> <p>(3) Pentru statele membre care au un deficit public ce nu depășește 3 % din PIB și o datorie publică ce nu depășește 60 % din PIB, Comisia furnizează, la cererea statului membru, informații tehnice privind soldul primar structural necesar pentru a asigura faptul că deficitul total este menținut sub 3 % din PIB preconizând absența oricărei alte</p>			
--	--	--	--

<p>măsurile suplimentare de politică pe termen mediu și lung, indicând de asemenea dacă acest lucru implică necesitatea unei ajustări bugetare. Respectivul informații tehnice trebuie, de asemenea, să fie în concordanță cu dispozitivul de siguranță privind reziliența deficitului menționat la articolul 8.</p>			
<p>Articolul 10 Evaluarea plauzibilității (1) Pentru a evalua dacă este plauzibil ca ponderea preconizată a datoriei publice în PIB a unui stat membru să se afle pe o traiectorie descendentă sau să rămână la un nivel prudent, Comisia aplică o metodologie reproductibilă, previzibilă și transparentă, bazată pe următoarele condiții: (a) ponderea datoriei publice în PIB scade sau rămâne la niveluri prudente, în conformitate cu scenariile determinate ale cadrului de proiecție a datoriei publice pe termen mediu al Comisiei; (b) riscul ca ponderea datoriei publice în PIB să nu scadă în cei cinci ani care urmează perioadei de ajustare a planului bugetar-structural național pe termen mediu este suficient de scăzut, evaluarea acestui risc fiind bazată pe analiza sustenabilității datoriei efectuată de Comisie. (2) Comisia competentă a Parlamentului European poate invita Comisia să își prezinte metodologia în</p>		<p>Prevederi UE neaplicabile</p>	<p>Prevederile actului juridic european se referă la activitatea Comisiei Europene</p>

<p>contextul dialogului economic menționat la articolul 28.</p> <p>(3) Comisia publică evaluarea sa privind plauzibilitatea și modelele de foi de calcul care conțin datele care stau la baza acesteia, precum și alte informații relevante pentru a asigura reproductibilitatea rezultatelor la momentul prezentării planului bugetar-structural național pe termen mediu în temeiul articolului 11</p>			
<p>CAPITOLUL IV PLANURI BUEGTAR-STRUCTURALE NAȚIONALE PE TERMEN MEDIU</p> <p>Articolul 11 Prezentarea planurilor bugetar-structurale naționale pe termen mediu</p> <p>(1) Fiecare stat membru prezintă Consiliului și Comisiei un plan bugetar-structural național pe termen mediu până la data de 30 aprilie a ultimului an din cadrul planului în vigoare. Un stat membru și Comisia pot stabili de comun acord, după caz, să prelungească respectivul termen cu o perioadă rezonabilă.</p> <p>(2) Un stat membru poate solicita instituției fiscal-bugetare independente relevante să emită un aviz cu privire la previziunile macroeconomice și la ipotezele macroeconomice care stau la baza traiectoriei cheltuielilor nete, acordând suficient timp pentru ca instituția fiscal-bugetară independentă să își pregătească avizul. Începând cu 1</p>	<p>„Articolul 25¹ Rolul Consiliului Fiscal</p> <p>(1) Consiliul Fiscal este o autoritate bugetară independentă și autonomă, de evaluare și monitorizare a cadrului bugetar din domeniul finanțelor publice.</p> <p>(2) Consiliul Fiscal dispune de independență organizațională, funcțională, operațională și financiară.</p> <p>(3) Activitatea Consiliului Fiscal este finanțată de la bugetul de stat.</p> <p>(4) Consiliul Fiscal are buget propriu, care se elaborează și se administrează independent, în conformitate cu prevederile prezentei legi.</p> <p>(5) În domeniul finanțelor publice, Consiliul Fiscal are următoarele competențe și responsabilități de bază:</p> <p>a) evaluează și emite avize cu privire la prognozele macroeconomice și bugetare utilizate la planificarea bugetară anuală și pe termen mediu;</p> <p>b) monitorizează respectarea și aplicarea regulilor privind politica bugetar-fiscală, prevăzute de prezenta lege, inclusiv implementarea măsurilor de corecție și a derogărilor utilizate.</p>	<p>Parțial compatibil</p>	<p>Prevederile actului juridic european nu pot fi transpuse integral, întrucât sunt adresate statelor membre ale Uniunii Europene. Cu toate acestea, având în vedere angajamentul asumat de Republica Moldova privind instituirea Consiliului Fiscal, se consideră oportună preluarea prevederii alineatului (2), aceasta regăsindu-se și în Directiva (UE) 2024/1265, într-o formă adaptată cadrului național.</p>

<p>mai 2032, instituțiile fiscal-bugetare independente relevante emit avizele respective, cu condiția să fi acumulat o capacitate suficientă. Faptul că o instituție fiscal-bugetară independentă nu emite un aviz într-un termen rezonabil nu împiedică un stat membru să își prezinte planul bugetar-structural național pe termen mediu. Dacă este disponibil, avizul instituției fiscal-bugetare independente ar trebui anexat la planul bugetar-structural național pe termen mediu care este prezentat Comisiei.</p> <p>(3) Înainte de prezentarea planului său bugetar-structural național pe termen mediu, fiecare stat membru desfășoară, în conformitate cu cadrul său juridic național, o consultare a societății civile, a partenerilor sociali, a autorităților regionale și a altor părți interesate relevante.</p> <p>(4) Înainte de prezentarea planului său bugetar-structural național pe termen mediu, fiecare stat membru poate dezbate proiectul său de plan bugetar-structural național pe termen mediu cu parlamentul său național, în conformitate cu cadrul său juridic național.</p> <p>(5) Fiecare stat membru publică planul său bugetar-structural pe termen mediu în momentul în care îl prezintă Consiliului și Comisiei</p>	<p>c) evaluează propunerile de politici publice cu impact bugetar semnificativ asupra cheltuielilor și/sau veniturilor bugetare și asupra sustenabilității bugetare pe termen mediu și lung;</p> <p>d) evaluează consecvența, coerența și eficacitatea cadrului bugetar;</p> <p>e) exercită alte competențe și responsabilități prevăzute de legislație.”.</p> <p>(6) Guvernul se conformează evaluărilor și recomandărilor din rapoartele publicate de către Consiliul Fiscal. În caz de neconformare, Guvernul prezintă explicații, pe care le publică, nu mai târziu de două luni de la prezentarea evaluărilor și rapoartelor.</p> <p>(7) Modul de organizare și funcționare, structura și efectivul-limită a Consiliului Fiscal se aprobă prin hotărârea Parlamentului.”.</p>		
---	--	--	--

<p>Articolul 12 Dialogul tehnic Înainte de prezentarea planului său bugetar-structural național pe termen mediu, fiecare stat membru poartă un dialog tehnic cu Comisia, cu scopul de a asigura conformitatea planului bugetar-structural național pe termen mediu cu articolele 13 și 15</p>		Prevederi UE neaplicabile	Prevederile actului juridic european nu pot fi transpuse motivat de Republica Moldova în general sau până la aderarea la Uniunea Europeană
<p>Articolul 13 Cerințe privind planurile bugetar-structurale naționale pe termen mediu Un plan bugetar-structural național pe termen mediu: (a) conține o traiectorie a cheltuielilor nete, precum și ipotezele macroeconomice subiacente și măsurile bugetar-structurale planificate pentru a demonstra conformitatea cu cerințele bugetare de la articolul 16 alineatele (2) și (3); (b) include traiectoria de referință sau informațiile tehnice transmise de Comisie în temeiul articolului 5 sau al articolului 9 alineatul (3); atunci când planul bugetar-structural național pe termen mediu prevede o traiectorie a cheltuielilor nete mai ridicată decât traiectoria de referință stabilită de Comisie în temeiul articolului 5, statul membru în cauză furnizează în planul său argumente economice solide și bazate pe date care să explice diferența; (c) explică modul în care statul membru în cauză va asigura realizarea reformelor și a investițiilor ca răspuns la</p>		Prevederi UE neaplicabile	Prevederile actului juridic european nu pot fi transpuse motivat de Republica Moldova în general sau până la aderarea la Uniunea Europeană

<p>principalele provocări identificate în contextul semestrului european, în special în recomandările specifice fiecărei țări, precum și modul în care statul membru respectiv va aborda următoarele priorități comune ale Uniunii:</p> <p>(i) o tranziție verde și digitală echitabilă, inclusiv obiectivele climatice stabilite prin Regulamentul (UE) 2021/1119;</p> <p>(ii) reziliența socială și economică, inclusiv Pilonul european al drepturilor sociale;</p> <p>(iii) securitatea energetică; și</p> <p>(iv) după caz, consolidarea capacităților de apărare;</p> <p>(d) descrie acțiunile întreprinse de statul membru în cauză pentru a da curs recomandărilor specifice fiecărei țări care îi sunt adresate și care sunt relevante pentru procedura privind dezechilibrele macroeconomice în temeiul Regulamentului (UE) nr. 1176/2011, precum și, după caz, avertismentelor Comisiei sau recomandărilor Consiliului formulate în temeiul articolului 121 alineatul (4) din TFUE;</p> <p>(e) după caz, explică modul în care statul membru în cauză va asigura realizarea setului relevant de reforme și de investiții, astfel cum sunt menționate la articolul 14, justificând o prelungire</p>			
---	--	--	--

<p>cu până la trei ani a perioadei de ajustare acordate statului membru;</p> <p>(f) include impactul reformelor și al investițiilor deja realizate de statul membru în cauză, acordând o atenție deosebită impactului asupra sustenabilității bugetare prin intermediul veniturilor publice, cheltuielilor și creșterii potențiale care se vor înregistra în viitor, luând în considerare dovezi economice solide și bazate pe date;</p> <p>(g) conține informații privind:</p> <p>(i) principalele ipoteze macroeconomice și bugetare;</p> <p>(ii) datoriile implicite și contingente;</p> <p>(iii) impactul preconizat al reformelor și investițiilor care stau la baza prelungirii perioadei de ajustare;</p> <p>(iv) nivelul preconizat al investițiilor publice finanțate la nivel național în cursul perioadei acoperite de planul bugetar-structural național pe termen mediu;</p> <p>(v) nevoile de investiții publice, inclusiv cele legate de prioritățile comune ale Uniunii menționate la litera (c) din prezentul articol;</p> <p>(vi) consultarea parlamentelor naționale și consultarea menționată la articolul 11;</p> <p>(vii) coerența și, după caz, complementaritatea cu fondurile politicii de coeziune, precum și cu planul de redresare și reziliență al</p>			
---	--	--	--

<p>statului membru în cauză pe parcursul perioadei în care operează Mecanismul de redresare și reziliență în temeiul Regulamentului (UE) 2021/241</p>			
<p>Articolul 14 Criterii de prelungire a perioadei de ajustare (1) În cazul în care un stat membru se angajează să realizeze un set relevant de reforme și investiții în conformitate cu criteriile stabilite la alineatul (2), perioada de ajustare poate fi prelungită cu până la trei ani. (2) Ca regulă generală, setul de angajamente în materie de reforme și de investiții care stau la baza unei prelungiri a perioadei de ajustare trebuie să îndeplinească, în ansamblul său, următoarele criterii: (a) să implice, pe baza unor ipoteze credibile și prudente, o îmbunătățire durabilă a potențialului de creștere și a rezilienței economiei statului membru în cauză; (b) să sprijine sustenabilitatea bugetară, printr-o îmbunătățire structurală a finanțelor publice pe termen mediu, cum ar fi reducerea ponderii cheltuielilor publice în PIB sau creșterea ponderii veniturilor publice în PIB; (c) să răspundă priorităților comune ale Uniunii menționate la articolul 13 litera (c); (d) să dea curs recomandărilor specifice fiecărei țări relevante adresate statului</p>		<p>Prevederi UE neaplicabile</p>	<p>Prevederile actului juridic european nu pot fi transpuse motivat de Republica Moldova în general sau până la aderarea la Uniunea Europeană</p>

<p>membru în cauză, inclusiv, după caz, recomandărilor emise în cadrul procedurii privind dezechilibrele macroeconomice;</p> <p>(e) să garanteze că nivelul global planificat al investițiilor publice finanțate la nivel național pe perioada acoperită de planul bugetar-structural național pe termen mediu nu este mai mic decât nivelul pe termen mediu anterior perioadei respective, ținând seama de obiectul și de amploarea provocărilor specifice fiecărei țări.</p> <p>(3) Fiecare dintre angajamentele în materie de reformă și de investiții care stau la baza unei prelungiri a perioadei de ajustare trebuie să fie suficient de detaliat, să fie concentrat la începutul perioadei, să aibă scadențe clare și să fie verificabil, precum și să respecte următoarele criterii:</p> <p>(a) descrierea angajamentelor în materie de reformă și de investiții trebuie să fie clară și să permită Comisiei să le evalueze în funcție de criteriile menționate la alineatul (2);</p> <p>(b) reformele trebuie să fie puse în aplicare în cursul perioadei acoperite de planul bugetar-structural național pe termen mediu;</p> <p>(c) trebuie să se înregistreze progrese semnificative în ceea ce privește realizarea investițiilor până la sfârșitul perioadei de ajustare;</p>			
---	--	--	--

<p>(d) descrierea reformelor și a investițiilor trebuie să includă indicatori, după caz, care să permită evaluarea punerii în aplicare și a monitorizării acestora.</p> <p>(4) Setul de angajamente în materie de reforme și investiții care stau la baza prelungirii perioadei de ajustare trebuie să fie corelat cu angajamentele incluse în planul de redresare și reziliență aprobat al statului membru în cauză pe parcursul perioadei în care operează Mecanismul de redresare și reziliență în temeiul Regulamentului (UE) 2021/241 și acordul de parteneriat convenit cu statul membru în cauză în temeiul cadrului financiar multianual</p>			
<p>Articolul 15 Planul bugetar-structural național pe termen mediu revizuit</p> <p>(1) Cu cel puțin 12 luni înainte de încheierea planului bugetar-structural național pe termen mediu în curs, un stat membru poate solicita să prezinte Comisiei un plan bugetar-structural național pe termen mediu revizuit înainte de sfârșitul perioadei la care se referă planul bugetar-structural național pe termen mediu în cazul în care există circumstanțe obiective care împiedică punerea în aplicare a acestuia în cadrul perioadei respective. În acest caz, planul bugetar-structural național pe termen mediu revizuit acoperă perioada rămasă</p>	<p>„Articolul 25¹ Rolul Consiliului Fiscal</p> <p>(5) În domeniul finanțelor publice, Consiliul Fiscal are următoarele competențe și responsabilități de bază:</p> <p>a) evaluează și emite avize cu privire la prognozele macroeconomice și bugetare utilizate la planificarea bugetară anuală și pe termen mediu;</p> <p>b) monitorizează respectarea și aplicarea regulilor privind politica bugetar-fiscală, prevăzute de prezenta lege, inclusiv implementarea măsurilor de corecție și a derogărilor utilizate.</p> <p>c) evaluează propunerile de politici publice cu impact bugetar semnificativ asupra cheltuielilor și/sau veniturilor bugetare și asupra sustenabilității bugetare pe termen mediu și lung;</p> <p>d) evaluează consecvența, coerența și eficacitatea cadrului bugetar;</p>	<p>Parțial compatibil</p>	<p>Prevederile actului juridic european nu pot fi transpuse integral, întrucât sunt adresate statelor membre ale Uniunii Europene. Cu toate acestea, având în vedere angajamentul asumat de Republica Moldova privind instituirea Consiliului Fiscal, se consideră oportună preluarea prevederii alineatului (1), aceasta regăsindu-se și în Directiva (UE) 2024/1265, într-o formă adaptată cadrului național.</p>

<p>până la sfârșitul duratei inițiale a planului.</p> <p>(2) În cazul în care are un guvern nou numit, un stat membru poate prezenta un plan bugetar-structural național pe termen mediu revizuit care să acopere o nouă perioadă de patru sau de cinci ani, în funcție de durata normală a legislaturii sale.</p> <p>(3) Un stat membru poate solicita instituției fiscal-bugetare independente relevante să emită un aviz cu privire la previziunile macroeconomice și la ipotezele macroeconomice care stau la baza traiectoriei cheltuielilor nete, acordând suficient timp pentru ca instituția fiscal-bugetară independentă să își pregătească avizul. Începând cu 1 mai 2032, instituțiile fiscal-bugetare independente relevante emit avizele respective, cu condiția să fi acumulat o capacitate suficientă. Faptul că o instituție fiscal-bugetară independentă nu dă un aviz într-un termen rezonabil nu împiedică un stat membru să își prezinte planul bugetar-structural național pe termen mediu revizuit. Dacă este disponibil, avizul instituției fiscal-bugetare independente ar trebui anexat la planul bugetar-structural național pe termen mediu revizuit care este prezentat Comisiei.</p> <p>(4) În scopul elaborării unui plan bugetar-structural național pe termen mediu revizuit de către un stat membru</p>	<p>e) exercită alte competențe și responsabilități prevăzute de legislație.”.</p>		
--	---	--	--

<p>în conformitate cu alineatul (1) sau (2), Comisia transmite statului membru în cauză și Comitetului economic și financiar o nouă traiectorie de referință sau, la cererea statului membru în cauză, noi informații tehnice.</p> <p>(5) Ținând seama de ajustarea anterioară a statului membru în cauză sau de lipsa acesteia, noua traiectorie de referință nu concentrează efortul de ajustare bugetară la sfârșitul perioadei și, de regulă, nu conduce la un efort de ajustare bugetară mai scăzut.</p> <p>(6) În cazul în care se prezintă un plan bugetar-structural național pe termen mediu revizuit, se aplică articolele 12, 13, 14 și articolele 16-20.</p> <p>(7) După caz, Comisia evaluează în special dacă este oportun ca o eventuală prelungire a perioadei de ajustare să se aplice sau să continue să se aplice în cadrul planului bugetar-structural național pe termen mediu revizuit. Evaluarea Comisiei ține seama de punerea în aplicare a setului de angajamente în materie de reformă și de investiții care au stat la baza prelungirii prevăzute în planul bugetar-structural național pe termen mediu inițial și de modificările survenite în ceea ce privește provocările legate de datoria publică în cadrul planului bugetar-structural național pe termen mediu revizuit</p>			
--	--	--	--

<p>Articolul 16 Evaluarea de către Comisia a planurilor bugetar-structurale naționale pe termen mediu</p> <p>(1) Comisia evaluează fiecare plan bugetar-structural național pe termen mediu în termen de șase săptămâni de la prezentarea acestuia. Statul membru în cauză și Comisia pot conveni să prelungească respectiva perioadă, dacă este necesar, de regulă, cu până la două săptămâni.</p> <p>(2) Atunci când evaluează un plan bugetar-structural național pe termen mediu, Comisia examinează, în cazul fiecărui stat membru, dacă traiectoria cheltuielilor nete respectă cerințele privind plasarea sau menținerea datoriei publice pe o traiectorie descendentă plauzibilă până la sfârșitul perioadei de ajustare sau dacă aceasta rămâne la niveluri prudente sub 60 % din PIB și aduce și menține deficitul public sub 3 % din PIB pe termen mediu.</p> <p>(3) Atunci când evaluează planul bugetar-structural național pe termen mediu, Comisia examinează, pentru statele membre care au primit o traiectorie de referință, dacă traiectoria cheltuielilor nete respectă cerințele prevăzute la articolele 6, 7 și 8.</p> <p>(4) Comisia examinează, pentru toate statele membre, dacă planurile lor bugetar-structurale naționale pe termen</p>		<p>Prevederi UE neaplicabile</p>	<p>Prevederile actului juridic european se referă la activitatea Comisiei Europene</p>
--	--	----------------------------------	--

<p>mediu respectă cerințele prevăzute la articolul 13.</p> <p>(5) Comisia examinează dacă, în ceea ce privește statul membru în cauză, setul de reforme și investiții care stau la baza unei prelungiri a perioadei de ajustare respectă articolul 14.</p>			
<p>Articolul 17 Aprobarea de către Consiliu a planului bugetar-structural național pe termen mediu</p> <p>(1) La recomandarea Comisiei, Consiliul adoptă o recomandare prin care stabilește traiectoria cheltuielilor nete ale statului membru în cauză și, după caz, aprobă setul de angajamente în materie de reforme și de investiții care stau la baza prelungirii perioadei de ajustare inclus în planul său bugetar-structural național pe termen mediu. Recomandarea Consiliului se adoptă, de regulă, în termen de șase săptămâni de la adoptarea recomandării Comisiei.</p> <p>(2) În cazul în care planul bugetar-structural național pe termen mediu servește drept plan de măsuri corective necesar pentru corectarea dezechilibrelor macroeconomice excesive, astfel cum se prevede la articolul 31, Consiliul aprobă în recomandarea respectivă și reformele și investițiile necesare pentru corectarea respectivelor dezechilibre</p>		<p>Prevederi UE neaplicabile</p>	<p>Prevederile actului juridic european se referă la activitatea Comisiei Europene</p>

<p>Articolul 18 Recomandarea Consiliului privind un plan bugetar-structural național pe termen mediu revizuit</p> <p>În cazul în care consideră că un plan bugetar-structural național pe termen mediu nu respectă cerințele prevăzute la articolul 16 alineatele (3) și (5), ținând seama de evaluarea Comisiei, Consiliul, la recomandarea Comisiei, recomandă statului membru în cauză să prezinte un plan bugetar-structural național pe termen mediu revizuit</p>		<p>Prevederi UE neaplicabile</p>	<p>Prevederile actului juridic european se referă la activitatea Comisiei Europene</p>
<p>Articolul 19 Recomandarea Consiliului în caz de neconformitate a unui stat membru</p> <p>La recomandarea Comisiei, Consiliul recomandă statului membru în cauză ca traiectoria de referință emisă de Comisie să fie, de regulă, traiectoria cheltuielilor nete a statului membru atunci când:</p> <p>(a) statul membru în cauză nu prezintă un plan bugetar-structural național pe termen mediu revizuit în termen de o lună de la recomandarea Consiliului menționată la articolul 18;</p> <p>(b) Consiliul consideră că planul bugetar-structural național pe termen mediu revizuit nu respectă cerințele prevăzute la articolul 16 alineatele (2), (3) și (5), justificându-și în mod corespunzător poziția;</p> <p>(c) statul membru nu își prezintă primul plan bugetar-structural național pe</p>		<p>Prevederi UE neaplicabile</p>	<p>Prevederile actului juridic european se referă la activitatea Comisiei Europene</p>

<p>termen mediu sau un nou plan bugetar-structural național pe termen mediu în ultimul an acoperit de planul bugetar-structural național pe termen mediu în curs, în conformitate cu articolul 11 alineatul (1). În situația menționată la primul paragraf litera (a), statul membru în cauză și Comisia pot conveni să prelungească termenul respectiv, de regulă, cu până la o lună.</p>			
<p>Articolul 20 Nerespectarea de către un stat membru a angajamentelor în materie de reforme și de investiții care stau la baza unei prelungiri a perioadei de ajustare În cazul în care unui stat membru i s-a acordat o prelungire a perioadei sale de ajustare, dar acesta nu își respectă în mod satisfăcător setul de angajamente în materie de reforme și de investiții care stau la baza prelungirii, astfel cum sunt menționate la articolul 14, Consiliul poate, la recomandarea Comisiei și în conformitate cu articolul 29, să recomande o traiectorie revizuită a cheltuielilor nete cu o perioadă de ajustare mai scurtă, cu excepția cazului în care există circumstanțe obiective care împiedică punerea în aplicare până la termenul inițial</p>		<p>Prevederi UE neaplicabile</p>	<p>Prevederile actului juridic european nu pot fi transpuse motivat de Republica Moldova în general sau până la aderarea la Uniunea Europeană</p>
<p>CAPITOLUL V PUNEREA ÎN APLICARE A PLANURILOR BUGETAR-STRUCTURALE NAȚIONALE PE TERMEN MEDIU</p>		<p>Prevederi UE neaplicabile</p>	<p>Prevederile actului juridic european nu pot fi transpuse motivat de Republica Moldova în general sau până la aderarea</p>

<p>Articolul 21 Raportul anual privind progresele înregistrate</p> <p>(1) Fiecare stat membru prezintă Comisiei, până la data de 30 aprilie a fiecărui an, un raport anual privind progresele înregistrate.</p> <p>(2) Raportul anual privind progresele înregistrate conține în special informații cu privire la progresele înregistrate în privința punerii în aplicare a traiectoriei cheltuielilor nete stabilită de Consiliu, a punerii în aplicare a reformelor și investițiilor mai generale în contextul semestrului european și, după caz, în privința punerii în aplicare a setului de reforme și investiții care stau la baza prelungirii perioadei de ajustare.</p> <p>(3) Fiecare stat membru dă publicității raportul său anual privind progresele înregistrate.</p> <p>(4) Comisia utilizează informațiile furnizate de statele membre în rapoartele lor anuale privind progresele înregistrate, împreună cu alte informații relevante, în scopul realizării evaluării menționate la articolul 4 alineatul (1). Evaluarea Comisiei se publică.</p> <p>(5) Statele membre pot, în conformitate cu cadrele lor juridice naționale, să discute raportul privind progresele înregistrate în parlamentele lor naționale și cu societatea civilă, cu partenerii sociali și cu părțile interesate relevante</p>			<p>la Uniunea Europeană</p>
--	--	--	-----------------------------

<p>Articolul 22 Monitorizarea de către Comisie</p> <p>(1) Comisia monitorizează punerea în aplicare a planului bugetar-structural național pe termen mediu și, în special, traiectoria cheltuielilor nete stabilită de Consiliu și reformele și investițiile care stau la baza prelungirii perioadei de ajustare.</p> <p>(2) Comisia creează un cont de control pentru a ține evidența abaterilor cumulate, în sens ascendent și în sens descendent, ale cheltuielilor nete observate față de traiectoria cheltuielilor nete stabilită de Consiliu, care este restabilit după aprobarea de către Consiliu a unui nou plan bugetar-structural național pe termen mediu.</p> <p>(3) Contul de control înregistrează un debit atunci când cheltuielile nete observate în statul membru în cauză într-un anumit an se află peste traiectoria cheltuielilor nete stabilită de Consiliu;</p> <p>(4) Contul de control înregistrează un credit atunci când cheltuielile nete observate în statul membru în cauză într-un anumit an se află sub traiectoria cheltuielilor nete stabilită de Consiliu.</p> <p>(5) Soldul cumulat al contului de control este suma debitelor și creditelor anuale menționate la alineatele (3) și (4). Acesta se exprimă ca procent din PIB.</p>		<p>Prevederi UE neaplicabile</p>	<p>Prevederile actului juridic european se referă la activitatea Comisiei Europene</p>
---	--	----------------------------------	--

<p>(6) Debitele și creditele se înregistrează anual pe baza datelor privind rezultatele bugetare.</p> <p>(7) În cazul în care Consiliul a adoptat o recomandare în temeiul articolului 25 sau 26, contul de control al statului membru în cauză nu înregistrează abateri.</p>			
<p>Articolul 23 Rolul instituțiilor fiscal-bugetare independente</p> <p>(1) Statele membre pot solicita instituției fiscal-bugetare independente competente menționate la articolul 8a din Directiva 2011/85/UE să furnizeze o evaluare a conformității cu traiectoria cheltuielilor nete stabilită de Consiliu a datelor privind rezultatele bugetare prezentate în raportul anual privind progresele înregistrate.</p> <p>(2) După caz, statele membre pot solicita instituției fiscal-bugetare independente competente să analizeze factorii care stau la baza unei abateri de la traiectoria cheltuielilor nete stabilită de Consiliu. O astfel de analiză este neobligatorie și se adaugă la analiza Comisiei</p>	<p>„Articolul 25¹ Rolul Consiliului Fiscal</p> <p>(1) Consiliul Fiscal este o autoritate bugetară independentă și autonomă, de evaluare și monitorizare a cadrului bugetar din domeniul finanțelor publice.</p> <p>(2) Consiliul Fiscal dispune de independență organizațională, funcțională, operațională și financiară.</p> <p>(3) Activitatea Consiliului Fiscal este finanțată de la bugetul de stat.</p> <p>(4) Consiliul Fiscal are buget propriu, care se elaborează și se administrează independent, în conformitate cu prevederile prezentei legi.</p> <p>(5) În domeniul finanțelor publice, Consiliul Fiscal are următoarele competențe și responsabilități de bază:</p> <p>a) evaluează și emite avize cu privire la prognozele macroeconomice și bugetare utilizate la planificarea bugetară anuală și pe termen mediu;</p> <p>b) monitorizează respectarea și aplicarea regulilor privind politica bugetar-fiscală, prevăzute de prezenta lege, inclusiv implementarea măsurilor de corecție și a derogărilor utilizate.</p> <p>c) evaluează propunerile de politici publice cu impact bugetar semnificativ asupra cheltuielilor</p>	<p>Parțial compatibil</p>	<p>Prevederile actului juridic european nu pot fi transpuse integral, întrucât sunt adresate statelor membre ale Uniunii Europene. Cu toate acestea, având în vedere angajamentul asumat de Republica Moldova privind instituirea Consiliului Fiscal, se consideră oportună preluarea prevederii alineatului (1), aceasta regăsindu-se și în Directiva (UE) 2024/1265, într-o formă adaptată cadrului național.</p>

	<p>și/sau veniturilor bugetare și asupra sustenabilității bugetare pe termen mediu și lung;</p> <p>d) evaluează consecvența, coerența și eficacitatea cadrului bugetar;</p> <p>e) exercită alte competențe și responsabilități prevăzute de legislație.”.</p> <p>(6) Guvernul se conformează evaluărilor și recomandărilor din rapoartele publicate de către Consiliul Fiscal. În caz de neconformare, Guvernul prezintă explicații, pe care le publică, nu mai târziu de două luni de la prezentarea evaluărilor și rapoartelor.</p> <p>(7) Modul de organizare și funcționare, structura și efectivul-limită a Consiliului Fiscal se aprobă prin hotărârea Parlamentului.”.</p>		
<p>Articolul 24 Consiliul bugetar european</p> <p>(1) Consiliul bugetar european instituit prin Decizia (UE) 2015/1937 a Comisiei (23) oferă consiliere cu privire la exercitarea funcțiilor Comisiei și ale Consiliului în cadrul supravegherii bugetare multilaterale, astfel cum se prevede la articolele 121, 126 și 136 din TFUE.</p> <p>(2) În îndeplinirea sarcinilor sale, Consiliul bugetar european se bucură de independență deplină în exercitarea funcțiilor sale, îndeplinindu-și atribuțiile în mod imparțial și exclusiv în interesul Uniunii în ansamblul său. Acesta nu solicită și nici nu acceptă instrucțiuni din partea niciunui guvern al unui stat membru, a instituțiilor sau a organelor Uniunii sau din partea</p>		<p>Prevederi UE neaplicabile</p>	<p>Prevederile actului juridic european se referă la activitatea Consiliului bugetar european</p>

<p>oricăror alte organisme publice sau private.</p> <p>(3) În sensul alineatului (1), sarcinile Consiliului bugetar european includ:</p> <p>(a) să furnizeze o evaluare ex post în timp util a punerii în aplicare a cadrului de guvernare bugetară al Uniunii;</p> <p>(b) să ofere consiliere cu privire la orientarea bugetară viitoare adecvată pentru zona euro în ansamblul său, precum și cu privire la orientările bugetare naționale adecvate care sunt conforme cu normele Pactului de stabilitate și de creștere;</p> <p>(c) la cererea Comisiei sau a Consiliului, să ofere consiliere cu privire la punerea în aplicare a Pactului de stabilitate și de creștere, inclusiv cu privire la prelungirea clauzei generale derogatorii în conformitate cu articolul 25 alineatul (3) din prezentul regulament;</p> <p>(d) să coopereze îndeaproape cu instituțiile fiscal-bugetare independente, astfel cum se menționează la articolul 8a din Directiva 2011/85/UE, în vederea promovării schimbului de bune practici;</p> <p>(e) să ofere sugestii privind evoluția viitoare a cadrului bugetar. (4) Consiliul bugetar european este compus dintr-un președinte și patru membri.</p> <p>(5) Președintele și membrii Consiliului bugetar european sunt selectați și numiți de Comisie, după consultarea</p>			
---	--	--	--

<p>Parlamentului European și a Consiliului, în urma unui proces transparent și pe baza experienței și competențelor analitice dovedite în ceea ce privește analiza finanțelor publice și macroeconomia. Președintele și membrii Consiliului bugetar european sunt numiți pentru o perioadă de trei ani, cu posibilitatea unei reînnoiri a mandatului pentru încă o perioadă de trei ani.</p> <p>(6) Consiliul bugetar european își stabilește propriul regulament de procedură.</p> <p>(7) Consiliul bugetar european raportează o dată pe an cu privire la activitățile sale Parlamentului European, Consiliului și Comisiei. Toate rapoartele și avizele Consiliului bugetar european sunt făcute publice</p>			
<p>Articolul 25 Clauza derogatorie generală</p> <p>(1) La recomandarea Comisiei și pe baza analizei acesteia, Consiliul poate adopta, de regulă în termen de patru săptămâni, o recomandare care să permită statelor membre să se abată de la traiectoria cheltuielilor lor nete stabilită de Consiliu, în cazul unei recesiuni economice grave în zona euro sau în Uniune în ansamblu, cu condiția ca abaterea respectivă să nu pună în pericol sustenabilitatea bugetară pe termen mediu. Consiliul stabilește un</p>		<p>Prevederi UE neaplicabile</p>	<p>Prevederile actului juridic european nu pot fi transpuse motivat de Republica Moldova până la aderarea la Uniunea Europeană ori se referă la activitatea Comisiei Europene sau a altor agenții europene</p>

<p>termen limită de un an pentru o astfel de abatere.</p> <p>(2) Atât timp cât persistă recesiunea economică gravă din zona euro sau din Uniune în ansamblu, Comisia continuă să monitorizeze sustenabilitatea datoriei și să asigure coordonarea politicilor și un mix coerent de politici care să țină seama de dimensiunea zonei euro și de cea a Uniunii.</p> <p>(3) Consiliul, la recomandarea Comisiei, poate prelungi perioada în care statele membre se pot abate de la propriile traiectorii ale cheltuielilor nete stabilită de Consiliu, cu condiția ca recesiunea economică gravă să persiste în zona euro sau în Uniune în ansamblu. Consiliul bugetar european emite un aviz cu privire la prelungirea clauzei derogatorii generale. O prelungire poate fi acordată de mai multe ori. Cu toate acestea, fiecare prelungire se acordă pentru o perioadă suplimentară de cel mult un an</p>			
<p>Articolul 26 Clauze derogatorii naționale</p> <p>(1) La solicitarea unui stat membru și la recomandarea Comisiei, pe baza analizei acesteia, Consiliul poate adopta în termen de patru săptămâni de la recomandarea Comisiei, o recomandare care să permită unui stat membru să se abată de la traiectoria cheltuielilor sale nete stabilită de Consiliu în cazul în care circumstanțe excepționale aflate în</p>	<p>„Articolul 15 Regulile privind politica bugetar-fiscală</p> <p>(2) Politica bugetar-fiscală se elaborează în concordanță cu alte politici convergente și asigură că nivelul prognozat al deficitului public nu depășește nivelul de referință de 3% din produsul intern brut, iar raportul dintre datoria publică și produsul intern brut, nu depășește nivelul de referință de 60%.</p>	<p>Compatibil</p>	<p>Articolul 15 propus spre modificare este compatibil cu art. 26 din Regulamentul (UE) nr. 1263/2024, întrucât ambele reglementează posibilitatea unor derogări temporare de la regulile fiscale în situații excepționale aflate în afara controlului statului. Compatibilitatea se reflectă în definirea circumstanțelor obiective (catastrofe, recesiuni severe), în caracterul temporar al derogărilor și</p>

<p>afara controlului său conduc la un impact major asupra finanțelor publice ale statului membru în cauză, cu condiția ca aceasta să nu pună în pericol sustenabilitatea bugetară pe termen mediu. Consiliul stabilește un termen limită pentru o astfel de abatere.</p> <p>(2) La solicitarea statului membru în cauză și la recomandarea Comisiei, Consiliul poate prelungi perioada în care statul membru respectiv se poate abate de la traiectoria cheltuielilor nete stabilite de Consiliu, cu condiția ca circumstanțele excepționale să persiste. O prelungire poate fi acordată de mai multe ori. Cu toate acestea, fiecare prelungire se acordă pentru o perioadă suplimentară de cel mult un an</p>	<p>(5) Derogarea de la regula stabilită la alin.(2) poate fi admisă doar pentru o perioadă determinată de cel mult trei ani și doar în caz de:</p> <p>a) catastrofe naturale și alte situații excepționale care pun în pericol securitatea națională;</p> <p>b) declin economic sever sau apariția unor șocuri economice majore, interne sau externe, care au un impact semnificativ asupra finanțelor publice;</p> <p>c) apariția unei crize financiare sistemice, constatate oficial de către organul național competent pentru gestionarea crizelor financiare sistemice.</p> <p>(6) Pe durata aplicării derogării, în Nota de fundamentare la proiectul de lege bugetară anuală și/sau proiectul de lege privind modificarea legii bugetare anuale, după caz, și în cadrul bugetar pe termen mediu, Guvernul are obligația:</p> <p>a) să expună motivele care au determinat aplicarea derogării de la regulile politicii bugetar-fiscale;</p> <p>b) să prezinte măsurile adoptate sau planificate pentru revenirea la respectarea regulilor privind politica bugetar-fiscală.”.</p>		<p>în menținerea obiectivului de revenire la disciplina bugetară.</p>
<p>CAPITOLUL VI TRANSPARENTĂ ȘI ASUMAREA RESPONSABILITĂȚII</p> <p>Articolul 27 Rolul Parlamentului European</p> <p>(1) Parlamentul European este implicat în mod regulat și structurat în semestrul european pentru a spori transparența, responsabilitatea și implicarea cu privire la deciziile luate, în special prin</p>		<p>Prevederi UE neaplicabile</p>	<p>Prevederile actului juridic european nu pot fi transpuse motivat de Republica Moldova până la aderarea la Uniunea Europeană ori se referă la activitatea Comisiei Europene sau a altor agenții europene</p>

<p>intermediul dialogului economic menționat la articolul 28.</p> <p>(2) Comisia transmite Parlamentului European planurile bugetar-structurale naționale pe termen mediu prezentate de statele membre. Comisia informează Parlamentul European cu privire la evaluarea sa globală a respectivelor planuri bugetar-structurale naționale pe termen mediu. Comisia competentă a Parlamentului European poate, prin intermediul dialogului economic menționat la articolul 28, să solicite Comisiei să se prezinte în fața sa. Cu astfel de ocazii, Comisia poate fi invitată să își prezinte evaluarea planurilor bugetar-structurale naționale pe termen mediu. (3) Președintele Consiliului și Comisia informează cu regularitate Parlamentul European cu privire la rezultatele supravegherii multilaterale efectuate în temeiul prezentului regulament. (4) Președintele Consiliului și Comisia includ în raportul lor către Parlamentul European rezultatele supravegherii multilaterale efectuate în temeiul prezentului regulament. (5) Președintele Eurogrupului raportează anual Parlamentului European cu privire la evoluțiile din domeniul supravegherii multilaterale în zona euro. (6) Comisia pregătește și transmite Consiliului cel puțin următoarele informații și pune aceste informații la dispoziția</p>			
--	--	--	--

<p>Parlamentului European fără întârzieri nejustificate: (a) evaluările sustenabilității datoriei și cadrul metodologic aferent, după publicare; (b) planurile bugetar-structurale naționale pe termen mediu prezentate de statele membre, inclusiv traiectoriile de referință și traiectoriile cheltuielilor nete, precum și orice revizuirii ale acestora; (c) rapoartele anuale privind progresele înregistrate prezentate de statele membre; (d) evaluările Comisiei și recomandările adresate Consiliului în temeiul articolelor 17-20 din prezentul regulament; (e) după caz, analiza Comisiei privind evoluțiile economice și sociale publicată în cadrul semestrului european; (f) avertismentele Comisiei în temeiul articolului 121 alineatul (4) din TFUE; (g) în cazul activării clauzelor derogatorii în temeiul articolului 25 sau 26 din prezentul regulament, analiza Comisiei care stabilește că sustenabilitatea bugetară pe termen mediu nu va fi pusă în pericol. (7) Comisia competentă a Parlamentului European poate invita Comisia cel puțin de două ori pe an să furnizeze informații cu privire la rezultatele supravegherii multilaterale în cadrul dialogului economic menționat la articolul 28 din prezentul regulament.</p>			
<p>Articolul 28 Dialogul economic (1) Pentru a consolida dialogul între instituțiile Uniunii, în special între</p>		<p>Prevederi UE neaplicabile</p>	<p>Prevederile actului juridic european nu pot fi transpuse motivat de Republica Moldova până la aderarea la Uniunea</p>

<p>Parlamentul European, Consiliu și Comisie, Parlamentul European poate invita președintele Consiliului, Comisia și, după caz, președintele Consiliului European sau președintele Eurogrupului să se prezinte în fața Parlamentului European pentru a discuta orientările în materie de politici prezentate de Comisie statelor membre, concluziile Consiliului European și rezultatele supravegherii multilaterale în temeiul prezentului regulament.</p> <p>(2) Comitetul economic și financiar, Comitetul pentru politică economică, Comitetul pentru ocuparea forței de muncă și Comitetul pentru protecție socială trebuie sunt consultate în contextul semestrului european, atunci când este nevoie. (3) Părțile interesate relevante, îndeosebi parlamentele naționale și partenerii sociali, sunt implicate în contextul semestrului european cu privire la principalele elemente de politici, după caz, în conformitate cu dispozițiile TFUE și dispozițiile juridice și politice naționale. (4) Comisia competentă a Parlamentului European poate invita președintele Consiliului, Comisia și, după caz, președintele Consiliului European sau președintele Eurogrupului să discute planurile bugetar-structurale naționale pe termen mediu, precum și celelalte informații enumerate la articolul 27 alineatul (6)</p>			<p>Europeană ori se referă la activitatea Comisiei Europene sau a altor agenții europene</p>
---	--	--	--

<p>(5) Președintele Consiliului și Comisia, în conformitate cu articolul 121 alineatul (5) din TFUE, și, după caz, președintele Eurogrupului prezintă în fiecare an Parlamentului European și Consiliului European un raport privind rezultatele supravegherii multilaterale</p>			
<p>Articolul 29 Principiul „conformare sau justificare” De regulă, se așteaptă ca recomandările și propunerile Comisiei să fie urmate de Consiliu sau ca acesta să își motiveze public poziția în caz contrar.</p>		<p>Prevederi UE neaplicabile</p>	<p>Prevederile actului juridic european nu pot fi transpuse motivat de Republica Moldova până la aderarea la Uniunea Europeană ori se referă la activitatea Comisiei Europene sau a altor agenții europene</p>
<p>Articolul 30 Dialogul cu un stat membru Comisia competentă din cadrul Parlamentului European poate oferi unui stat membru vizat de o recomandare a Consiliului în temeiul articolului 121 alineatul (4) din TFUE posibilitatea de a participa la un schimb de opinii.</p>		<p>Prevederi UE neaplicabile</p>	<p>Prevederile actului juridic european nu pot fi transpuse motivat de Republica Moldova până la aderarea la Uniunea Europeană ori se referă la activitatea Comisiei Europene sau a altor agenții europene</p>
<p>CAPITOLUL VII INTERACȚIUNEA CU REGULAMENTUL (UE) NR. 1176/2011 Articolul 31 Interacțiunea cu procedura privind dezechilibrele macroeconomice (1) Punerea în aplicare nesatisfăcătoare, evaluată ca atare în conformitate cu articolul 21 din prezentul regulament, a reformelor și a investițiilor incluse în planul bugetar-structural național pe termen mediu al unui stat membru care</p>		<p>Prevederi UE neaplicabile</p>	<p>Prevederile actului juridic european nu pot fi transpuse motivat de Republica Moldova până la aderarea la Uniunea Europeană ori se referă la activitatea Comisiei Europene sau a altor agenții europene</p>

<p>sunt relevante pentru dezechilibrele macroeconomice este luată în considerare:</p> <p>(a) de către Comisie la efectuarea bilanțurilor aprofundate în conformitate cu articolul 5 alineatul (2) din Regulamentul (UE) nr. 1176/2011; și</p> <p>(b) de către Consiliu și de către Comisie în recomandările lor respective, atunci când analizează dacă să stabilească existența unui dezechilibru excesiv și să recomande statului membru în cauză să ia măsuri corective în conformitate cu articolul 7 alineatul (2) din Regulamentul (UE) nr. 1176/2011. Comisia ia în considerare orice informație pe care statul membru în cauză o consideră relevantă.</p> <p>(2) Un stat membru în privința căruia se declanșează o procedură de dezechilibru excesiv în conformitate cu articolul 7 alineatul (2) din Regulamentul (UE) nr. 1176/2011 prezintă un plan bugetar-structural național pe termen mediu revizuit în conformitate cu articolul 15 din prezentul regulament. Planul bugetar-structural național pe termen mediu revizuit urmează recomandarea Consiliului adoptată în conformitate cu articolul 7 alineatul (2) din Regulamentul (UE) nr. 1176/2011. Prezentarea planului bugetar-structural național pe termen mediu revizuit este supusă aprobării de către Consiliu în conformitate cu articolele 17-20 din</p>			
--	--	--	--

<p>prezentul regulament. Planul bugetar-structural național pe termen mediu revizuit este evaluat în conformitate cu articolul 16 din prezentul regulament.</p> <p>(3) În cazul în care un stat membru prezintă un plan bugetar-structural național pe termen mediu revizuit în conformitate cu alineatul (2) de la prezentul articol, planul revizuit respectiv ține locul planului de măsuri corective prevăzut la articolul 8 alineatul (1) din Regulamentul (UE) nr. 1176/2011, stabilește acțiunile specifice în materie de politici pe care statul membru respectiv le-a pus în aplicare sau intenționează să le pună în aplicare și include un calendar pentru acțiunile respective.</p> <p>(4) În conformitate cu articolul 8 alineatul (2) din Regulamentul (UE) nr. 1176/2011, Consiliul evaluează, pe baza unui raport al Comisiei, planul revizuit în termen de două luni de la prezentarea acestuia. Monitorizarea și evaluarea punerii în aplicare a planului revizuit se efectuează în conformitate cu articolul 22 din prezentul regulament și cu articolele 9 și 10 din Regulamentul (UE) nr. 1176/2011.</p>			
<p>CAPITOLUL VIII INTERACȚIUNEA CU REGULAMENTUL (UE) NR. 472/2013</p> <p>Articolul 32 Interacțiunea cu procedura de supraveghere mai strictă</p>		<p>Prevederi UE neaplicabile</p>	<p>Prevederile actului juridic european nu pot fi transpuse motivat de Republica Moldova până la aderarea la Uniunea Europeană</p>

<p>(1) Prin derogare de la articolele 11 și 21 din prezentul regulament, un stat membru nu este obligat să prezinte un plan bugetar-structural național pe termen mediu sau un raport anual privind progresele înregistrate, atunci când face obiectul unui program de ajustare macroeconomică în temeiul articolului 7 din Regulamentul (UE) nr. 472/2013 al Parlamentului European și al Consiliului</p> <p>(2) În cazul în care un stat membru are un plan bugetar-structural național pe termen mediu activ, iar statul membru respectiv face obiectul unui program de ajustare macroeconomică în conformitate cu articolul 7 din Regulamentul (UE) nr. 472/2013, respectivul plan bugetar-structural național pe termen mediu este luat în considerare la elaborarea programului de ajustare macroeconomică</p>			
<p>CAPITOLUL IX DISPOZIȚII COMUNE</p> <p>Articolul 33 Dialogul cu statele membre</p> <p>Comisia asigură un dialog permanent cu statele membre. În acest sens, în special, Comisia desfășoară misiuni cu scopul de a evalua situația socioeconomică din statul membru vizat și de a identifica riscurile sau dificultățile întâmpinate în respectarea dispozițiilor prezentului regulament. În scopul respectivului dialog, Comisia</p>		<p>Prevederi UE neaplicabile</p>	<p>Prevederile actului juridic european nu pot fi transpuse motivat de Republica Moldova până la aderarea la Uniunea Europeană ori se referă la activitatea Comisiei Europene sau a altor agenții europene</p>

<p>poate solicita opiniile părților interesate relevante cu sediul în statul membru în cauză</p>			
<p>Articolul 34 Misiuni de monitorizare (1) Comisia poate întreprinde misiuni de monitorizare în statele membre care fac obiectul recomandărilor emise în temeiul articolului 121 alineatul (4) din TFUE. (2) Atunci când statul membru în cauză este un stat membru a cărui monedă este euro sau un stat membru care participă la mecanismul european al cursului de schimb în cadrul celei de a treia etape a uniunii economice și monetare (MCS II), instituit prin Rezoluția Consiliului European din 16 iunie 1997 (25), Comisia poate invita, dacă este cazul, reprezentanți ai Băncii Centrale Europene să participe la misiunile de monitorizare respective.</p>		<p>Prevederi UE neaplicabile</p>	<p>Prevederile actului juridic european nu pot fi transpuse motivat de Republica Moldova până la aderarea la Uniunea Europeană ori se referă la activitatea Comisiei Europene sau a altor agenții europene</p>
<p>Articolul 35 Raport (1) Până la 31 decembrie 2030 și, ulterior, la fiecare cinci ani, Comisia publică un raport referitor la aplicarea prezentului regulament, însoțit, după caz de o propunere de modificare a prezentului regulament. (2) Raportul menționat la alineatul (1) trebuie să analizeze: (a) eficacitatea prezentului regulament în ceea ce privește atingerea obiectivelor sale astfel cum sunt prevăzute la articolul 1; (b) progresele înregistrate în ceea ce privește asigurarea unei coordonări mai strânse a</p>		<p>Prevederi UE neaplicabile</p>	<p>Prevederile actului juridic european nu pot fi transpuse motivat de Republica Moldova până la aderarea la Uniunea Europeană ori se referă la activitatea Comisiei Europene sau a altor agenții europene</p>

<p>politicilor economice și a unei convergențe durabile a performanțelor economice ale statelor membre. (3) Raportul se transmite Parlamentului European și Consiliului.</p>			
<p>Articolul 36 Dispoziții tranzitorii (1) Pentru primele planuri bugetar-structurale naționale pe termen mediu, se aplică următoarele dispoziții: (a) prin derogare de la articolul 9 alineatul (1), Comisia transmite statelor membre în cauză, până la 21 iunie 2024, orientări prealabile bazate pe cele mai recente previziuni ale Comisiei, iar statele membre își prezintă planurile bugetar-structurale naționale pe termen mediu până la 20 septembrie 2024, în conformitate cu articolul 11, cu excepția cazului în care statul membru și Comisia convin să prelungească termenul respectiv cu o perioadă rezonabilă; (b) prin derogare de la articolul 9 alineatul (2), statele membre pot să solicite Comisiei un schimb tehnic în cursul lunii anterioare datei de 21 iunie 2024; (c) prin derogare de la articolul 11 alineatul (3), statele membre pot efectua o consultare publică a partenerilor sociali, a autorităților regionale, a organizațiilor societății civile și a altor părți interesate relevante de la nivel național, în conformitate cu principiile prevăzute la articolul 11, cu termene adecvate;</p>		<p>Prevederi UE neaplicabile</p>	<p>Prevederile actului juridic european nu pot fi transpuse motivat de Republica Moldova în general, sunt prevederi generale de transpunere referitoare la intrarea în vigoare, transpunerea și aplicarea actului UE</p>

<p>(d) pe parcursul perioadei în care operează Mecanismul de redresare și reziliență, angajamentele incluse în planul de redresare și reziliență aprobat al statului membru în cauză sunt luate în considerare pentru o prelungire a perioadei de ajustare în conformitate cu articolul 14, cu condiția ca planul de redresare și reziliență să conțină reforme și investiții semnificative menite să îmbunătățească sustenabilitatea bugetară și să sporească potențialul de creștere al economiei și ca statul membru în cauză să se angajeze să continue efortul de reformă în timpul care a mai rămas din perioada acoperită de planul bugetar-structural național pe termen mediu, precum și să mențină nivelurile de investiții finanțate la nivel național realizate în medie pe perioada acoperită de planul de redresare și reziliență; (e) în cazul în care un stat membru solicită o excepție de la dispozitivul de siguranță privind interzicerea concentrării la sfârșitul perioadei menționat la articolul 6 litera (c), se ține seama de proiectele sprijinite prin împrumuturi din Mecanismul de redresare și reziliență, precum și de cofinanțarea națională a programelor din fonduri ale Uniunii în 2025 și 2026, cu condiția ca o astfel de excepție să nu pună în pericol sustenabilitatea bugetară pe termen mediu; (f) ținând seama de impactul excepțional al șocurilor</p>			
---	--	--	--

<p>economice recente și incertitudinea actuală asupra estimărilor privind creșterea potențială, statele membre pot utiliza serii de timp mai stabile decât cele care rezultă din metodologia convenită de comun acord, cu condiția ca utilizarea lor să fie justificată în mod corespunzător de argumente economice, iar creșterea cumulată pe parcursul perioadei pentru care se fac previziunile să rămână, în linii mari, aliniată rezultatelor respectivei metodologii. (2) Până la 31 decembrie 2028, Comisia comunică Parlamentului European și Consiliului constatările sale preliminare privind aplicarea prezentului regulament</p>			
<p>Articolul 37 Abrogarea Regulamentului (CE) nr. 1466/97 Regulamentul (CE) nr. 1466/97 se abrogă.</p>		<p>Prevederi UE neaplicabile</p>	<p>Prevederile actului juridic european nu pot fi transpuse motivat de Republica Moldova în general, sunt prevederi generale de transpunere referitoare la intrarea în vigoare, transpunerea și aplicarea actului UE</p>
<p>Articolul 38 Intrare în vigoare Prezentul regulament intră în vigoare la data publicării în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene. Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.</p>		<p>Prevederi UE neaplicabile</p>	<p>Prevederile actului juridic european nu pot fi transpuse motivat de Republica Moldova în general, sunt prevederi generale de transpunere referitoare la intrarea în vigoare, transpunerea și aplicarea actului UE</p>

Tabel comparativ la proiectul de lege privind modificarea unor acte normative
(ce vizează guvernanta bugetar-fiscală)

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
1	2	3
<p>Art. I. Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014</p>	<p>Art. I. - Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014 (Monitor Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr.223-230, art.519), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p>	<p>Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014</p>
	<p>Prezenta lege transpune:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Protocolul 12 (TFEU) privind procedura aplicabilă deficitelor excesive, nr. CELEX: 12008M/PRO/12; - Directiva nr.2011/85/UE a Consiliului din 8 noiembrie 2011 privind cerințele referitoare la cadrele bugetare ale statelor membre, publicat în JO L 306, 23.11.2011, p. 41–47, astfel cum a fost modificată prin Directiva (UE) 2024/1265 a Consiliului din 29 aprilie 2024, nr. CELEX: 02011L0085-20240430 <p>Prezenta lege este aliniată parțial la Regulamentul (UE) 2024/1263 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2024 privind coordonarea eficientă a politicilor economice și supravegherea bugetară multilaterală și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1466/97 al Consiliului, publicat în JO L 1263 p. 1 data 30.04.2024, nr. CELEX: 32024R1263.</p>	<p>Prezenta lege transpune:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Protocolul 12 (TFEU) privind procedura aplicabilă deficitelor excesive, nr. CELEX: 12008M/PRO/12; - Directiva nr.2011/85/UE a Consiliului din 8 noiembrie 2011 privind cerințele referitoare la cadrele bugetare ale statelor membre, publicat în JO L 306, 23.11.2011, p. 41–47, astfel cum a fost modificată prin Directiva (UE) 2024/1265 a Consiliului din 29 aprilie 2024, nr. CELEX: 02011L0085-20240430 <p>Prezenta lege este aliniată parțial la Regulamentul (UE) 2024/1263 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2024 privind coordonarea eficientă a politicilor economice și supravegherea bugetară multilaterală și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1466/97 al Consiliului, publicat în JO L 1263 p. 1 data 30.04.2024, nr. CELEX: 32024R1263.</p>
<p>Articolul 1. Obiectul legii (1) Prezenta lege determină cadrul juridic general în domeniul finanțelor publice, în special: a) stabilește principiile și regulile bugetar-fiscale; b) determină componentele bugetului public național și</p>	<p>1. La articolul 1 alineatul (1) se completează cu litera e) cu următorul cuprins: „e) stabilește norme detaliate privind caracteristica cadrului bugetar, ce impun asigurarea respectării de către Guvern a obligației, de a evita deficitul public excesiv.”</p>	<p>Articolul 1. Obiectul legii (1) Prezenta lege determină cadrul juridic general în domeniul finanțelor publice, în special: a) stabilește principiile și regulile bugetar-fiscale; b) determină componentele bugetului public național și reglementează relațiile interbugetare; c) reglementează calendarul bugetar și procedurile generale privind procesul bugetar;</p>

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
1	2	3
<p>reglementează relațiile interbugetare;</p> <p>c) reglementează calendarul bugetar și procedurile generale privind procesul bugetar;</p> <p>d) delimitează competențele și responsabilitățile în domeniul finanțelor publice.</p>		<p>d) delimitează competențele și responsabilitățile în domeniul finanțelor publice;</p> <p>e) <i>stabilește norme detaliate privind caracteristica cadrului bugetar, ce impun asigurarea respectării de către Guvern a obligației, de a evita deficitul public excesiv.</i></p>
<p>Articolul 3. Noțiuni de bază</p>	<p>Articolul 3: după noțiunea „<i>buget al autorității/instituției bugetare</i>” se introduce o noțiune nouă cu următorul cuprins: „<i>buget al instituției publice finanțate integral din venituri proprii - totalitate a resurselor și a cheltuielilor destinate pentru implementarea activităților și sarcinilor statutare ale acesteia;</i>”.</p>	<p>Articolul 3. Noțiuni de bază <i>„buget al instituției publice finanțate integral din venituri proprii - totalitate a resurselor și a cheltuielilor destinate pentru implementarea activităților și sarcinilor statutare ale acesteia;”.</i></p>
	<p>după noțiunea „<i>bugetele locale</i>” se introduce o noțiune nouă cu următorul cuprins: „<i>cadru bugetar – ansamblul normelor, metodologiilor și procedurilor care reglementează evidența contabilă și raportarea în sistemul bugetar, elaborarea prognozelor macroeconomice și bugetare, stabilirea și aplicarea regulilor bugetar-fiscale, organizarea și desfășurarea procesului bugetar în toate etapele sale, inclusiv cadrul bugetar pe termen mediu și mecanismele de analiză independentă destinate consolidării transparenței, aplicabil tuturor instituțiilor și autorităților publice, indiferent de modul de finanțare sau de subordonare;</i>”.</p>	<p><i>„cadru bugetar – ansamblul normelor, metodologiilor și procedurilor care reglementează evidența contabilă și raportarea în sistemul bugetar, elaborarea prognozelor macroeconomice și bugetare, stabilirea și aplicarea regulilor bugetar-fiscale, organizarea și desfășurarea procesului bugetar în toate etapele sale, inclusiv cadrul bugetar pe termen mediu și mecanismele de analiză independentă destinate consolidării transparenței, aplicabil tuturor instituțiilor și autorităților publice, indiferent de modul de finanțare sau de subordonare;”.</i></p>
	<p>după noțiunea „<i>cont unic trezorerial</i>” se introduce o noțiune nouă cu următorul cuprins: „<i>datoria publică - totalitatea datoriei de stat, a datoriei unităților administrativ-teritoriale și a datoriei</i></p>	<p><i>„datoria publică - totalitatea datoriei de stat, a datoriei unităților administrativ-teritoriale și a datoriei fondurilor de securitate socială, la valoarea lor nominală, prezentată sub formă agregată și consolidată.</i></p>

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
1	2	3
	fondurilor de securitate socială, la valoarea lor nominală, prezentată sub formă agregată și consolidată. Fondurile de securitate socială se constituie din bugetul asigurărilor sociale de stat și fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală;”	Fondurile de securitate socială se constituie din bugetul asigurărilor sociale de stat și fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală;”
	după noțiunea „decizie bugetară anuală” se introduce o noțiune nouă cu următorul cuprins: „deficit public - reprezintă diferența negativă între veniturile și cheltuielile bugetului public național echivalent a necesarului net de finanțare al acestuia;”	„deficit public - reprezintă diferența negativă între veniturile și cheltuielile bugetului public național echivalent a necesarului net de finanțare al acestuia;”
	după noțiunea „inspectare financiară” se introduce o noțiune nouă cu următorul cuprins: „investiție - cheltuieli bugetare, realizate în scopul formării brute de capital fix, prin achiziționarea, reparația capitală, modernizarea, reconstrucția sau crearea de active fixe, corporale și necorporale, cu termenul de utilizare mai mare de un an;”	„investiție - cheltuieli bugetare, realizate în scopul formării brute de capital fix, prin achiziționarea, reparația capitală, modernizarea, reconstrucția sau crearea de active fixe, corporale și necorporale, cu termenul de utilizare mai mare de un an;”.
<i>finanțe publice</i> – ansamblu al relațiilor economice aferente formării și administrării resurselor bugetelor componente ale bugetului public național, a datoriei de stat, datoriei unităților administrativ-teritoriale și a altor active publice;	la noțiunea „ <i>finanțe publice</i> ”, textul „datoriei de stat, datoriei unităților administrativ-teritorial” se substituie cu cuvintele „datoriei publice”	„ <i>finanțe publice</i> – ansamblu al relațiilor economice aferente formării și administrării resurselor bugetelor componente ale bugetului public național, a datoriei publice și a altor active publice;”
	după noțiunea „resurse bugetare” se introduce o noțiune nouă cu următorul cuprins: „serviciul datoriei publice - totalitatea cheltuielilor datoriei publice într-o perioadă de referință, care include dobânzi, comisioane și alte costuri aferente tuturor instrumentelor generatoare de datorie publică, fără a include rambursarea principalului;”.	„serviciul datoriei publice - totalitatea cheltuielilor datoriei publice într-o perioadă de referință, care include dobânzi, comisioane și alte costuri aferente tuturor instrumentelor generatoare de datorie publică, fără a include rambursarea principalului;”.

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
1	2	3
<p><i>sistem bugetar</i> – sistem de bugete reglementate prin lege, format din bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat, fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală și bugetele locale.</p>	<p>noțiunea de sistem bugetar va avea următorul cuprins: <i>„sistem bugetar</i> – sistem unitar de bugete format din bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat, fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală, bugetul instituțiilor publice finanțate integral din venituri proprii și bugetele locale;”.</p>	<p><i>„sistem bugetar – sistem unitar de bugete format din bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat, fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală, bugetul instituțiilor publice finanțate integral din venituri proprii și bugetele locale;”.</i></p>
<p>Articolul 12. Principiul transparenței</p> <p>(1) Proiectele de acte normative în domeniul finanțelor publice se supun consultării publice.</p> <p>(2) Bugetele se elaborează, se aprobă și se administrează în mod transparent, având la bază:</p> <p>a) procesul bugetar, bazat pe un calendar bugetar și pe proceduri transparente;</p> <p>b) roluri și responsabilități bine definite în procesul bugetar;</p> <p>c) informație bugetară cuprinzătoare, elaborată și prezentată publicului într-o manieră clară și accesibilă.</p> <p>(3) Bugetele aprobate și rapoartele privind executarea lor se fac publice.</p>	<p>Articolul 12 se completează cu alineatul (4) cu următorul cuprins:</p> <p>„(4) Informațiile privind datoria publică și recreditarea de stat se publică trimestrial, iar informațiile referitoare la garanțiile de stat se publică lunar.”</p>	<p>Articolul 12. Principiul transparenței</p> <p>(1) Proiectele de acte normative în domeniul finanțelor publice se supun consultării publice.</p> <p>(2) Bugetele se elaborează, se aprobă și se administrează în mod transparent, având la bază:</p> <p>a) procesul bugetar, bazat pe un calendar bugetar și pe proceduri transparente;</p> <p>b) roluri și responsabilități bine definite în procesul bugetar;</p> <p>c) informație bugetară cuprinzătoare, elaborată și prezentată publicului într-o manieră clară și accesibilă.</p> <p>(3) Bugetele aprobate și rapoartele privind executarea lor se fac publice.</p> <p><i>„(4) Informațiile privind datoria publică și recreditarea de stat se publică trimestrial, iar informațiile referitoare la garanțiile de stat se publică lunar.”</i></p>

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
1	2	3
<p>Articolul 14. Obiectivele generale ale politicii bugetar-fiscale</p> <p>Obiectivele generale ale politicii bugetar-fiscale sânt:</p> <p>a) asigurarea disciplinei bugetar-fiscale generale și a stabilității bugetului public național pe termen mediu și lung;</p> <p>b) asigurarea unui management eficient <i>al datoriei de stat și al datoriei unităților administrativ-teritoriale</i>, cu menținerea acestora la un nivel sustenabil pe termen mediu și lung;</p> <p>c) dezvoltarea unui cadru bugetar-fiscal previzibil și transparent;</p> <p>d) optimizarea poverii fiscale și eficientizarea sistemului de administrare fiscală</p>	<p>La articolul 14 litera b), textul „datoriei de stat și al datoriei unităților administrativ-teritoriale” se substituie cu cuvintele „datoriei publice”.</p>	<p>Articolul 14. Obiectivele generale ale politicii bugetar-fiscale</p> <p>Obiectivele generale ale politicii bugetar-fiscale sânt:</p> <p>a) asigurarea disciplinei bugetar-fiscale generale și a stabilității bugetului public național pe termen mediu și lung;</p> <p>b) asigurarea unui management eficient al <i>datoriei publice</i>, cu menținerea acestora la un nivel sustenabil pe termen mediu și lung;</p> <p>c) dezvoltarea unui cadru bugetar-fiscal previzibil și transparent;</p> <p>d) optimizarea poverii fiscale și eficientizarea sistemului de administrare fiscală</p>
<p>Articolul 15. Regulile privind politica bugetar-fiscală</p> <p>Articolul 15. Regulile privind politica bugetar-fiscală</p> <p>(1) Politica bugetar-fiscală se elaborează în concordanță cu alte politici convergente și asigură ca nivelul-limită anual al deficitului bugetului public național, excluzând granturile, să nu depășească 2,5% din produsul intern brut. Depășirea nivelului-limită al deficitului bugetului public național se permite în condițiile</p>	<p>Articolul 15 va avea următorul cuprins:</p> <p>„ Articolul 15 Regulile privind politica bugetar-fiscală</p> <p>(1) La stabilirea priorităților de politici publice, autoritățile responsabile asigură coerența, consecvența și continuitatea obiectivelor asumate în cadrul bugetar pe termen mediu.</p>	<p>„ Articolul 15 Regulile privind politica bugetar-fiscală</p> <p>(1) La stabilirea priorităților de politici publice, autoritățile responsabile asigură coerența, consecvența și continuitatea obiectivelor asumate în cadrul bugetar pe termen mediu.</p>

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
1	2	3
<p>existenței surselor reale de finanțare a proiectelor de investiții capitale publice finanțate din surse externe și a capacităților de valorificare a acestora.</p>		
<p>(2) La stabilirea priorităților de politici, autoritățile publice responsabile asigură consecvența și continuitatea obiectivelor asumate în contextul cadrului bugetar pe termen mediu.</p>	<p>(2) Politica bugetar-fiscală se elaborează în concordanță cu alte politici convergente și asigură că nivelul prognozat al deficitului public nu depășește nivelul de referință de 3% din produsul intern brut, iar raportul dintre datoria publică și produsul intern brut, nu depășește nivelul de referință de 60%.</p>	<p><i>(2) Politica bugetar-fiscală se elaborează în concordanță cu alte politici convergente și asigură că nivelul prognozat al deficitului public nu depășește nivelul de referință de 3% din produsul intern brut, iar raportul dintre datoria publică și produsul intern brut, nu depășește nivelul de referință de 60%.</i></p>
<p>(3) Derogarea de la regulile stabilite la alin.(1) poate fi admisă doar pentru o perioadă fixă de cel mult trei ani și doar în caz de:</p> <p>a) catastrofe naturale și alte situații excepționale care pun în pericol securitatea națională;</p> <p>b) declin al activității economice și/sau dacă nivelul inflației depășește cu 10 puncte procentuale nivelul prognozat/planificat;</p> <p>c) apariție a necesității de acoperire a soldului debitar al fondului general de rezervă al Băncii Naționale a Moldovei, precum și în caz de criză financiară sistemică, pentru capitalizarea băncilor și pentru garantarea creditelor de urgență acordate băncilor de către Banca Națională a Moldovei.</p>	<p>(3) În funcție de nivelul datoriei bugetului public național se stabilesc următoarele măsuri de corecție:</p> <p>a) în cazul în care raportul datoriei publice se situează între 50% și 60% din produsul intern brut, deficitul public se stabilește la un nivel de cel mult 2% din produsul intern brut;</p> <p>b) în cazul în care raportul datoriei publice atinge sau depășește nivelul de 60% din produsul intern brut, deficitul public se stabilește la nivelul de cel mult 1% din produsul intern brut.</p>	<p><i>(3) În funcție de nivelul datoriei bugetului public național se stabilesc următoarele măsuri de corecție:</i></p> <p><i>a) în cazul în care raportul datoriei publice se situează între 50% și 60% din produsul intern brut, deficitul public se stabilește la un nivel de cel mult 2% din produsul intern brut;</i></p> <p><i>b) în cazul în care raportul datoriei publice atinge sau depășește nivelul de 60% din produsul intern brut, deficitul public se stabilește la nivelul de cel mult 1% din produsul intern brut.</i></p>

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
1	2	3
<p>(4) În cazul situațiilor specificate la alin.(3), Guvernul informează Parlamentul despre:</p> <p>a) motivele care au condiționat derogarea de la regulile politicii bugetar-fiscale;</p> <p>b) măsurile pe care Guvernul intenționează să le întreprindă pentru a se conforma din nou regulilor politicii bugetar-fiscale;</p> <p>c) termenul în care se planifică să se reînceapă respectarea regulilor politicii bugetar-fiscale.</p>	<p>(4) Stabilirea nivelului deficitului public se realizează în funcție de nivelul datoriei publice și de capacitatea de deservire a acesteia, evaluată prin raportul dintre serviciul anual al datoriei publice și veniturile bugetului public național. În cazul în care acest raport depășește 10%, deficitul public nu poate depăși 2% din produsul intern brut, până la reducerea indicatorului sub nivelul stabilit.</p>	<p><i>(4) Stabilirea nivelului deficitului public se realizează în funcție de nivelul datoriei publice și de capacitatea de deservire a acesteia, evaluată prin raportul dintre serviciul anual al datoriei publice și veniturile bugetului public național. În cazul în care acest raport depășește 10%, deficitul public nu poate depăși 2% din produsul intern brut, până la reducerea indicatorului sub nivelul stabilit.</i></p>
<p>(5) În perioada aplicării derogării, Guvernul raportează semestrial Parlamentului despre evoluția indicatorilor macrobugetari, măsurile întreprinse și pe care planifică să le întreprindă pentru a se conforma regulilor politicii bugetar-fiscale.</p>	<p>(5) Derogarea de la regula stabilită la alin.(2) poate fi admisă doar pentru o perioadă determinată de cel mult trei ani și doar în caz de:</p> <p>a) catastrofe naturale și alte situații excepționale care pun în pericol securitatea națională;</p> <p>b) declin economic sever sau apariția unor șocuri economice majore, interne sau externe, care au un impact semnificativ asupra finanțelor publice;</p> <p>c) apariția unei crize financiare sistemice, constatate oficial de către organul național competent pentru gestionarea crizelor financiare sistemice.</p>	<p><i>(5) Derogarea de la regula stabilită la alin.(2) poate fi admisă doar pentru o perioadă determinată de cel mult trei ani și doar în caz de:</i></p> <p><i>a) catastrofe naturale și alte situații excepționale care pun în pericol securitatea națională;</i></p> <p><i>b) declin economic sever sau apariția unor șocuri economice majore, interne sau externe, care au un impact semnificativ asupra finanțelor publice;</i></p> <p><i>c) apariția unei crize financiare sistemice, constatate oficial de către organul național competent pentru gestionarea crizelor financiare sistemice.</i></p>
	<p>(6) Pe durata aplicării derogării, în Nota de fundamentare la proiectul de lege bugetară anuală și/sau proiectul de lege privind modificarea legii bugetare anuale, după caz, și în cadrul bugetar pe termen mediu, Guvernul are obligația:</p> <p>a) să expună motivele care au determinat aplicarea derogării de la regulile politicii bugetar-fiscale;</p>	<p><i>(6) Pe durata aplicării derogării, în Nota de fundamentare la proiectul de lege bugetară anuală și/sau proiectul de lege privind modificarea legii bugetare anuale, după caz, și în cadrul bugetar pe termen mediu, Guvernul are obligația:</i></p> <p><i>a) să expună motivele care au determinat aplicarea derogării de la regulile politicii bugetar-fiscale;</i></p>

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
1	2	3
	b) să prezinte măsurile adoptate sau planificate pentru revenirea la respectarea regulilor privind politica bugetar-fiscală.	<i>b) să prezinte măsurile adoptate sau planificate pentru revenirea la respectarea regulilor privind politica bugetar-fiscală.</i>
<p>Articolul 19. Rolul Guvernului</p> <p>În domeniul finanțelor publice, Guvernul are următoarele competențe și responsabilități de bază:</p> <p>a) exercită conducerea generală a activității executive în domeniul gestionării finanțelor publice, în conformitate cu principiile și regulile stabilite de prezenta lege;</p> <p>b) asigură durabilitatea programului de guvernare și a altor documente de politici din punct de vedere bugetar-fiscal;</p> <p>c) asigură administrarea datoriei de stat și monitorizarea datoriei sectorului public;</p> <p>c¹) asigură anual elaborarea prognozei principalilor indicatori macroeconomici pe termen mediu în cadrul procesului bugetar;</p>	<p>La articolul 19, litera c) va avea următorul cuprins:</p> <p>„c) asigură respectarea regulilor privind politica bugetar-fiscală și monitorizarea datoriei publice;”</p>	<p>Articolul 19. Rolul Guvernului</p> <p>În domeniul finanțelor publice, Guvernul are următoarele competențe și responsabilități de bază:</p> <p>a) exercită conducerea generală a activității executive în domeniul gestionării finanțelor publice, în conformitate cu principiile și regulile stabilite de prezenta lege;</p> <p>b) asigură durabilitatea programului de guvernare și a altor documente de politici din punct de vedere bugetar-fiscal;</p> <p><i>„c) asigură respectarea regulilor privind politica bugetar fiscală și monitorizarea datoriei publice;”</i></p> <p>c¹) asigură anual elaborarea prognozei principalilor indicatori macroeconomici pe termen mediu în cadrul procesului bugetar;</p>
<p>Articolul 20. Rolul Ministerului Finanțelor</p> <p>(1) Ministerul Finanțelor este autoritatea publică centrală în domeniul finanțelor publice și are următoarele competențe și responsabilități de bază:</p>	<p>La articolul 20 litera j) după cuvintele „și monitorizează” se introduce textul „datoria publică și”;</p> <p>se completează cu litera j¹) cu următorul cuprins:</p> <p>„j¹) realizează anual analiza sustenabilității datoriei publice, care stă la baza elaborării cadrului bugetar pe</p>	<p>Articolul 20. Rolul Ministerului Finanțelor</p> <p>(1) Ministerul Finanțelor este autoritatea publică centrală în domeniul finanțelor publice și are următoarele competențe și responsabilități de bază:</p> <p>j) administrează datoria de stat și garanțiile de stat, precum și monitorizează <i>datoria publică și</i> datoria sectorului public;</p>

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
1	2	3
<p>j) administrează datoria de stat și garanțiile de stat, precum și monitorizează datoria sectorului public;</p>	<p>termen mediu, a stabilirii nivelului deficitului public și a definirii traiectoriei datoriei publice;”.</p>	<p>„j¹) realizează anual analiza sustenabilității datoriei publice, care stă la baza elaborării cadrului bugetar pe termen mediu, a stabilirii nivelului deficitului public și a definirii traiectoriei datoriei publice;”.</p>
	<p>Legea se completează cu articolul 25¹ cu următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 25¹ Rolul Consiliului Fiscal</p> <p>(1) Consiliul Fiscal este o autoritate bugetară independentă și autonomă, de evaluare și monitorizare a cadrului bugetar din domeniul finanțelor publice.</p> <p>(2) Consiliul Fiscal dispune de independență organizațională, funcțională, operațională și financiară.</p> <p>(3) Activitatea Consiliului Fiscal este finanțată de la bugetul de stat.</p> <p>(4) Consiliul Fiscal are buget propriu, care se elaborează și se administrează independent, în conformitate cu prevederile prezentei legi.</p> <p>(5) În domeniul finanțelor publice, Consiliul Fiscal are următoarele competențe și responsabilități de bază:</p> <p>a) evaluează și emite avize cu privire la prognozele macroeconomice și bugetare utilizate la planificarea bugetară anuală și pe termen mediu;</p> <p>b) monitorizează respectarea și aplicarea regulilor bugetar-fiscale, prevăzute de prezenta lege, inclusiv implementarea măsurilor de corecție și a derogărilor utilizate.</p> <p>c) evaluează propunerile de politici publice cu impact bugetar semnificativ asupra cheltuielilor și/sau veniturilor bugetare și asupra sustenabilității bugetare pe termen mediu și lung;</p>	<p>„Articolul 25¹ Rolul Consiliului Fiscal</p> <p>(1) Consiliul Fiscal este o autoritate bugetară independentă și autonomă, de evaluare și monitorizare a cadrului bugetar din domeniul finanțelor publice.</p> <p>(2) Consiliul Fiscal dispune de independență organizațională, funcțională, operațională și financiară.</p> <p>(3) Activitatea Consiliului Fiscal este finanțată de la bugetul de stat.</p> <p>(4) Consiliul Fiscal are buget propriu, care se elaborează și se administrează independent, în conformitate cu prevederile prezentei legi.</p> <p>(5) În domeniul finanțelor publice, Consiliul Fiscal are următoarele competențe și responsabilități de bază:</p> <p>a) evaluează și emite avize cu privire la prognozele macroeconomice și bugetare utilizate la planificarea bugetară anuală și pe termen mediu;</p> <p>b) monitorizează respectarea și aplicarea regulilor bugetar-fiscale, prevăzute de prezenta lege, inclusiv implementarea măsurilor de corecție și a derogărilor utilizate.</p> <p>c) evaluează propunerile de politici publice cu impact bugetar semnificativ asupra cheltuielilor și/sau veniturilor bugetare și asupra sustenabilității bugetare pe termen mediu și lung;</p> <p>d) evaluează consecvența, coerența și eficacitatea cadrului bugetar;</p>

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
1	2	3
	<p>d) evaluează consecvența, coerența și eficacitatea cadrului bugetar;</p> <p>e) exercită alte competențe și responsabilități prevăzute de legislație.</p> <p>(6) Guvernul se conformează evaluărilor și recomandărilor din rapoartele publicate de către Consiliul Fiscal. În caz de neconformare, Guvernul prezintă explicații, pe care le publică, nu mai târziu de două luni de la prezentarea evaluărilor și rapoartelor.</p> <p>(7) Modul de organizare și funcționare, structura și efectivul-limită a Consiliului Fiscal se aprobă prin hotărârea Parlamentului.”.</p>	<p>e) <i>exercită alte competențe și responsabilități prevăzute de legislație.</i></p> <p><i>(6) Guvernul se conformează evaluărilor și recomandărilor din rapoartele publicate de către Consiliul Fiscal. În caz de neconformare, Guvernul prezintă explicații, pe care le publică, nu mai târziu de două luni de la prezentarea evaluărilor și rapoartelor.</i></p> <p><i>(7) Modul de organizare și funcționare, structura și efectivul-limită a Consiliului Fiscal se aprobă prin hotărârea Parlamentului.”.</i></p>
<p>Articolul 26. Componentele bugetului public național</p> <p>(1) Bugetul public național cuprinde:</p> <p>a) bugetul de stat;</p> <p>b) bugetul asigurărilor sociale de stat;</p> <p>c) fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală;</p> <p>d) bugetele locale.</p> <p>(2) Bugetele menționate la alin.(1) lit. a)–c) formează bugetul consolidat central.</p>	<p>Articolul 26:</p> <p>la alineatul (1) se completează cu litera e), cu următorul cuprins:</p> <p>„e) bugetele instituțiilor publice finanțate integral din venituri proprii;”;</p> <p>la alineatul (2) textul „la alin.(1) lit. a)-c)”, se substituie cu textul „la alin.(1) lit. a)-c) și lit. e)”.</p>	<p>Articolul 26. Componentele bugetului public național</p> <p>(1) Bugetul public național cuprinde:</p> <p>a) bugetul de stat;</p> <p>b) bugetul asigurărilor sociale de stat;</p> <p>c) fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală;</p> <p>d) bugetele locale.</p> <p><i>e) bugetele instituțiilor publice finanțate integral din venituri proprii;</i></p> <p>(2) Bugetele menționate <i>la alin.(1) lit. a)-c) și lit. e)</i> formează bugetul consolidat central.</p>
<p>Articolul 38. Plafonul datoriei de stat și plafonul datoriei unităților administrativ-teritoriale</p> <p>(1) Plafonul datoriei de stat și cel al garanțiilor de stat la sfârșitul anului bugetar se aprobă prin legea bugetului de stat pe anul respectiv.</p> <p>(2) Plafonul datoriei unităților administrativ-teritoriale și</p>	<p>La Articolul 38:</p> <p>alineatul (1) și se completează cu textul „, în valori nominale.”;</p> <p>alineatul (2) după cuvintele „anul respectiv” se completează cu textul „, în valori nominale”.</p> <p>se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins:</p>	<p>Articolul 38. Plafonul datoriei de stat și plafonul datoriei unităților administrativ-teritoriale</p> <p>(1) Plafonul datoriei de stat și cel al garanțiilor de stat la sfârșitul anului bugetar se aprobă prin legea bugetului de stat pe anul respectiv, <i>în valori nominale.</i></p> <p>(2) Plafonul datoriei unităților administrativ-teritoriale și cel al garanțiilor autorităților administrației publice locale la sfârșitul anului bugetar se aprobă prin decizia bugetară pe anul respectiv, <i>în valori nominale,</i> în</p>

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
1	2	3
<p>cel al garanțiilor autorităților administrației publice locale la sfârșitul anului bugetar se aprobă prin decizia bugetară pe anul respectiv, în condițiile Legii privind finanțele publice locale și ale Legii cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat.</p>	<p>„(3) Soldul total al garanțiilor de stat la sfârșitul anului bugetar nu poate depăși 5% din produsul intern brut.”.</p>	<p>condițiile Legii privind finanțele publice locale și ale Legii cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat. „(3) Soldul total al garanțiilor de stat la sfârșitul anului bugetar nu poate depăși 5% din produsul intern brut.”.</p>
<p>Articolul 47. Calendarul bugetar (1) La nivel central, principalele activități și termene-limită ale calendarului bugetar sânt: a) Guvernul aprobă cadrul bugetar pe termen mediu și prezintă Parlamentului și, în caz de necesitate, proiectul legii pentru modificarea unor acte legislative – până la 1 iunie;</p>	<p>Articolul 47 alineatul (1): la litera a), textul „1 iunie” se substituie cu textul „15 iunie”</p>	<p>Articolul 47. Calendarul bugetar (1) La nivel central, principalele activități și termene-limită ale calendarului bugetar sânt: a) Guvernul aprobă cadrul bugetar pe termen mediu și prezintă Parlamentului și, în caz de necesitate, proiectul legii pentru modificarea unor acte legislative – până la 15 iunie;</p>
<p>b) Parlamentul adoptă, după caz, modificări și completări la legislație ce rezultă din politica bugetar-fiscală pe anul următor – până la 15 iulie;</p>	<p>la litera b), textul „15 iulie” se substituie cu textul „31 iulie”.</p>	<p>b) Parlamentul adoptă, după caz, modificări și completări la legislație ce rezultă din politica bugetar-fiscală pe anul următor – până la 31 iulie;</p>
	<p>Legea se completează cu articolul 47¹ cu următorul cuprins: „Articolul 47¹ Prognoze macroeconomice și bugetare (1) Planificarea bugetară se fundamentează pe prognoze macroeconomice și bugetare realiste, care utilizează cele mai recente informații, bazate pe cel mai prudent scenariul de prognoză macroeconomică.</p>	<p>Articolul 47¹ Prognoze macroeconomice și bugetare (1) Planificarea bugetară se fundamentează pe prognoze macroeconomice și bugetare realiste, care utilizează cele mai recente informații, bazate pe cel mai prudent scenariul de prognoză macroeconomică.</p>

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
1	2	3
	(2) Prognozele macroeconomice și bugetare sunt comparate cu cele mai recente previziuni ale Comisiei Europene și, după caz, cu ale altor instituții independente internaționale.	<i>(2) Prognozele macroeconomice și bugetare sunt comparate cu cele mai recente previziuni ale Comisiei Europene și, după caz, cu ale altor instituții independente internaționale.</i>
	(3) Diferențele semnificative față de previziunile Comisiei Europene se descriu și se motivează, în special atunci când nivelul sau dinamica variabilelor din ipotezele externe se abat semnificativ de la valorile prevăzute de Comisia Europeană.	<i>(3) Diferențele semnificative față de previziunile Comisiei Europene se descriu și se motivează, în special atunci când nivelul sau dinamica variabilelor din ipotezele externe se abat semnificativ de la valorile prevăzute de Comisia Europeană.</i>
	(4) Prognozele macroeconomice și bugetare se supun unor evaluări periodice, imparțiale și cuprinzătoare, realizate de către Consiliul Fiscal pe baza unor criterii obiective. Rezultatele evaluării se iau în considerare, la elaborarea următoarelor prognoze macroeconomice și bugetare.	<i>(4) Prognozele macroeconomice și bugetare se supun unor evaluări periodice, imparțiale și cuprinzătoare, realizate de către Consiliul Fiscal pe baza unor criterii obiective. Rezultatele evaluării se iau în considerare, la elaborarea următoarelor prognoze macroeconomice și bugetare.</i>
	(5) În cazul în care evaluarea constată abateri sistematice și semnificative ale prognozelor macroeconomice și bugetare, manifestate pe o perioadă de cel puțin patru ani consecutivi, Guvernul adoptă măsurile corective necesare și asigură publicarea acestora.”	<i>(5) În cazul în care evaluarea constată abateri sistematice și semnificative ale prognozelor macroeconomice și bugetare, manifestate pe o perioadă de cel puțin patru ani consecutivi, Guvernul adoptă măsurile corective necesare și asigură publicarea acestora.”</i>
<p>Articolul 48. Cadrul bugetar pe termen mediu</p> <p>(5) Politica bugetar-fiscală include:</p> <p>a) politica de venituri, inclusiv modificări ale impozitelor și taxelor, precum și politici privind administrarea veniturilor;</p> <p>b) politica de cheltuieli, inclusiv prioritățile stabilite în baza documentelor de planificare strategică;</p>	<p>La articolul 48</p> <p>alineatul (5):</p> <p>la litera c), textul „datoriei de stat și al datoriei unităților administrativ-teritorial” se substituie cu cuvintele „datoriei publice”;</p> <p>alineatul se completează cu litera e) cu următorul cuprins:</p> <p>„e) descrierea și evaluarea politicilor, a reformelor și a investițiilor cu impact semnificativ</p>	<p>Articolul 48. Cadrul bugetar pe termen mediu</p> <p>(5) Politica bugetar-fiscală include:</p> <p>a) politica de venituri, inclusiv modificări ale impozitelor și taxelor, precum și politici privind administrarea veniturilor;</p> <p>b) politica de cheltuieli, inclusiv prioritățile stabilite în baza documentelor de planificare strategică;</p> <p>c) politica în domeniul datoriei publice;</p> <p>d) analiza riscurilor bugetar-fiscale ce pot avea efect substanțial asupra situației bugetar-fiscale.</p> <p>„e)descrierea și evaluarea politicilor, a reformelor și a investițiilor cu impact semnificativ</p>

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
1	2	3
<p>c) politica în domeniul datoriei de stat și al datoriei unităților administrativ-teritoriale;</p> <p>d) analiza riscurilor bugetar-fiscale ce pot avea efect substanțial asupra situației bugetar-fiscale.</p>	<p>bugetar în raport cu scenariul bazat pe politicile actuale”.</p>	<p><i>bugetar în raport cu scenariul bazat pe politicile actuale”.</i></p>
<p>Articolul 48. Cadrul bugetar pe termen mediu</p> <p>(6) Cadrul macrobugetar, exprimat în valoare nominală și ca pondere în produsul intern brut, cuprinde:</p> <p>a) veniturile și cheltuielile totale ale bugetului public național și pe componentele acestuia;</p> <p>b) cheltuielile de personal ale bugetului public național și pe componentele acestuia;</p> <p>c) soldul primar al bugetului public național;</p> <p>d) soldul bugetului public național și al componentelor acestuia;</p> <p>e) soldul datoriei de stat și al datoriei unităților administrativ-teritoriale, inclusiv interne și externe;</p> <p>f) soldul garanțiilor de stat și al garanțiilor unităților administrativ-teritoriale.</p>	<p>La articolul 48</p> <p>la alineatul (6), litera e), va avea următorul cuprins:</p> <p>„e) soldul datoriei publice.”</p>	<p>(6) Cadrul macrobugetar, exprimat în valoare nominală și ca pondere în produsul intern brut, cuprinde:</p> <p>a) veniturile și cheltuielile totale ale bugetului public național și pe componentele acestuia;</p> <p>b) cheltuielile de personal ale bugetului public național și pe componentele acestuia;</p> <p>c) soldul primar al bugetului public național;</p> <p>d) soldul bugetului public național și al componentelor acestuia;</p> <p>e) soldul datoriei publice.</p> <p>f) soldul garanțiilor de stat și al garanțiilor unităților administrativ-teritoriale.</p>

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
1	2	3
	<p>La articolul 48 articolul se completează cu alineatele (10) și (11) cu următorul cuprins: ”(10) Cadrul bugetar pe termen mediu constituie baza pentru elaborarea proiectelor legilor bugetare anuale. (11) Estimarea indicatorilor generali a cadrul bugetar pe termen mediu se elaborează cu respectarea prevederilor art. 47¹ alin. (1).”.</p>	<p><i>”(10) Cadrul bugetar pe termen mediu constituie baza pentru elaborarea proiectelor legilor bugetare anuale.</i></p> <p><i>(11) Estimarea indicatorilor generali a cadrului bugetar pe termen mediu se elaborează cu respectarea prevederilor art. 47¹ alin. (1).”.</i></p>
<p>Articolul 61. Modificarea legii/deciziei bugetare anuale (5) În cadrul unui an bugetar pot fi efectuate, de regulă, cel mult două modificări ale indicatorilor generali (veniturile, cheltuielile și soldul bugetului) ai bugetelor componente ale bugetului public național, care se adoptă, de regulă, nu mai devreme de 1 iulie și nu mai târziu de 15 noiembrie, cu excepția cazurilor prevăzute la art.69 alin.(4).</p>	<p>La articolul 61 alineatul (5) va avea următorul cuprins: „(5) În cadrul unui an bugetar se poate efectua o singură modificare a indicatorilor generali ai bugetelor componente ale bugetului public național (venituri, cheltuieli și sold), aceasta fiind adoptată, de regulă, nu mai devreme de 1 septembrie și nu mai târziu de 15 noiembrie. Depășirea numărului de modificări ale indicatorilor generali este permisă numai în cazurile de derogare prevăzute la art. 15 și în situațiile stabilite la art. 69 alin. (4).”</p>	<p>Articolul 61. Modificarea legii/deciziei bugetare anuale „(5) <i>În cadrul unui an bugetar se poate efectua o singură modificare a indicatorilor generali ai bugetelor componente ale bugetului public național (venituri, cheltuieli și sold), aceasta fiind adoptată, de regulă, nu mai devreme de 1 septembrie și nu mai târziu de 15 noiembrie. Depășirea numărului de modificări ale indicatorilor generali este permisă numai în cazurile de derogare prevăzute la art. 15 și în situațiile stabilite la art. 69 alin. (4).”</i></p>
<p>Articolul 71. Evidența contabilă în sistemul bugetar (1) Evidența contabilă în sistemul bugetar se organizează în baza Legii contabilității nr.113/2007 și în conformitate cu planul de conturi contabile și cu metodologia elaborată și aprobată de către Ministerul Finanțelor.</p>	<p>Articolul 71 va avea următorul cuprins: „ Articolul 71. Evidența contabilă în sistemul bugetar (1) Evidența contabilă în sistemul bugetar se organizează în baza Legii contabilității nr.113/2007 și în conformitate cu planul de conturi contabile și cu metodologia elaborată și aprobată de către Ministerul Finanțelor.</p>	<p>Articolul 71. Evidența contabilă în sistemul bugetar (1) Evidența contabilă în sistemul bugetar se organizează în baza Legii contabilității nr.113/2007 și în conformitate cu planul de conturi contabile și cu metodologia elaborată și aprobată de către Ministerul Finanțelor.</p>

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
1	2	3
<p>(2) Evidența încasărilor și plăților bugetului asigurărilor sociale de stat și ale fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală se asigură în baza planurilor de conturi contabile proprii, cu utilizarea sistemelor informaționale specifice domeniilor de activitate.</p>	<p>(2) Planul de conturi contabile în sistemul bugetar și Normele metodologice reglementează evidența contabilă a executării bugetelor componente ale bugetului public național (contabilitatea de casă), precum și evidența contabilă a veniturilor și cheltuielilor efective ale autorităților/instituțiilor, a activelor financiare și nefinanciare, a datoriilor și rezultatelor (contabilitatea de angajamente)..</p>	<p><i>(2) Planul de conturi contabile în sistemul bugetar și Normele metodologice reglementează evidența contabilă a executării bugetelor componente ale bugetului public național (contabilitatea de casă), precum și evidența contabilă a veniturilor și cheltuielilor efective ale autorităților/instituțiilor, a activelor financiare și nefinanciare, a datoriilor și rezultatelor (contabilitatea de angajamente.).</i></p>
	<p>(3) Integritatea sistemului bugetar se asigură prin aplicarea unui cadru normativ unitar, a unui sistem unic de evidență contabilă bugetară, a unei clasificări bugetare unice și a unei metodologii comune pentru elaborarea, aprobarea și adoptarea bugetelor/deciziilor și a cadrului bugetar pe termen mediu.”</p>	<p><i>(3) Integritatea sistemului bugetar se asigură prin aplicarea unui cadru normativ unitar, a unui sistem unic de evidență contabilă bugetară, a unei clasificări bugetare unice și a unei metodologii comune pentru elaborarea, aprobarea și adoptarea bugetelor/deciziilor și a cadrului bugetar pe termen mediu.”</i></p>
<p>Art. II - Legea nr. 327 din 29.12.2025 pentru modificarea unor acte normative (îmbunătățirea managementului finanțelor publice) (Monitor Oficial al Republicii Moldova, 2025, nr.665, art. 814),</p> <p>31. Articolul 76:</p> <p>"(5) Organele centrale de specialitate ale administrației publice și alte autorități administrative prezintă rezultatele monitoringului financiar autorităților publice competente, Ministerului Finanțelor și Guvernului. Rezultatele monitoringului financiar se iau în considerare în procesul de luare a deciziilor privind administrarea și deetatizarea patrimoniului public."</p>	<p>Art. II – La articolul IX punctul 31 din Legea nr. 327/2025 pentru modificarea unor acte normative (îmbunătățirea managementului finanțelor publice) (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2025, nr. 665, art. 814), ce vizează modificarea alineatului (5) din articolul 76, textul „Rezultatul monitoringului oficial” se substituie cu textul „Rezultatul monitoringului oficial se publică și”.</p>	<p>Art. II - Legea nr. 327 din 29.12.2025 pentru modificarea unor acte normative (îmbunătățirea managementului finanțelor publice) (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2025, nr.665, art. 814),</p> <p>31. Articolul 76:</p> <p>"(5) Organele centrale de specialitate ale administrației publice și alte autorități administrative prezintă rezultatele monitoringului financiar autorităților publice competente, Ministerului Finanțelor și Guvernului. Rezultatele monitoringului financiar <u>se publică și</u> se iau în considerare în procesul de luare a deciziilor privind administrarea și deetatizarea patrimoniului public."</p>

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
1	2	3
<p>Legea contabilității și raportării financiare nr. 287/2017</p> <p>Articolul 2. Domeniul de aplicare</p> <p>Prezenta lege se aplică următoarelor categorii de persoane (în continuare – <i>entități</i>) înregistrate în Republica Moldova:</p> <p>a) persoanelor juridice care desfășoară activitate de întreprinzător, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare;</p> <p>b) autorităților/instituțiilor, cu excepția autorităților/instituțiilor bugetare;</p> <p>c) reprezentanțelor permanente și filialelor entităților nerezidente;</p> <p>d) organizațiilor necomerciale și reprezentanțelor entităților nerezidente;</p> <p>e) persoanelor fizice care desfășoară activitate de întreprinzător, cu excepția titularilor patentei de întreprinzător;</p> <p>f) persoanelor fizice care desfășoară activitate profesională în sectorul justiției</p>	<p>Art. III Legea contabilității și raportării financiare nr. 287/2017 (Monitorul Oficial al R. Moldova, 2018 nr. 1-6 art. 22), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. La articolul 2 litera b) se abrogă. 2. La articolul 36 alineatul (3) se abrogă. 	<p>Legea contabilității și raportării financiare nr. 287/2017</p> <p>Articolul 2. Domeniul de aplicare</p> <p>Prezenta lege se aplică următoarelor categorii de persoane (în continuare – <i>entități</i>) înregistrate în Republica Moldova:</p> <p>a) persoanelor juridice care desfășoară activitate de întreprinzător, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare;</p> <p>b) abrogat;</p> <p>c) reprezentanțelor permanente și filialelor entităților nerezidente;</p> <p>d) organizațiilor necomerciale și reprezentanțelor entităților nerezidente;</p> <p>e) persoanelor fizice care desfășoară activitate de întreprinzător, cu excepția titularilor patentei de întreprinzător;</p> <p>f) persoanelor fizice care desfășoară activitate profesională în sectorul justiției (notari, avocați, executori judecătorești, mediatori, administratori autorizați) și birourilor înființate de acestea, precum și cabinetelor individuale ale medicilor de familie.</p>

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
1	2	3
(notari, avocați, executori judecătorești, mediatori, administratori autorizați) și birourilor înființate de acestea, precum și cabinetelor individuale ale medicilor de familie.		

**MINISTERUL FINANTELOR
AL REPUBLICII MOLDOVA**

***Data aplicării
semnăturii electronice nr. 06/4-03/6-457***

Cancelaria de Stat

email: cancelaria@gov.md

CERERE
privind înregistrarea de către Cancelaria de Stat
a proiectului de lege privind modificarea unor acte normative
(ce vizează guvernanta bugetar-fiscală)

Nr. crt.	Criterii de înregistrare	Nota autorului
1.	Categoria și denumirea proiectului	Proiectul de lege privind modificarea unor acte normative (ce vizează guvernanta bugetar-fiscală).
2.	Autoritatea care a elaborat proiectul	Ministerul Finanțelor
3.	Justificarea depunerii cererii	Armonizarea legislației
4.	Referința la documentul de planificare care prevede elaborarea proiectului (<i>PNA, PND, PNR, alte documente de planificare sectoriale</i>)	<i>Programul Național de Aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025-2029, acțiune reflectată în Capitolul 17 „Politica economică și monetară”, Anexa A, acțiunea normativă „Proiect de lege pentru modificarea Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014”.</i>
5.	Lista autorităților și instituțiilor a căror avizare este necesară	1. Cancelaria de Stat; 2. Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării; 3. Ministerul Afacerilor Externe; 4. Ministerul Afacerilor Interne;

		<p>5. Ministerul Apărării; 6. Ministerul Muncii și Protecției Sociale; 7. Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale; 8. Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare; 9. Ministerul Educației și Cercetării; 10. Ministerul Culturii; 11. Ministerul Sănătății; 12. Ministerul Mediului; 13. Ministerul Energiei; 14. Ministerul Justiției; 15. Banca Națională a Republicii Moldova; 16. Biroul Național de Statistică.</p>
6.	Termenul-limită pentru depunerea avizelor/expertizelor	10 de zile
7.	Persoana responsabilă de promovarea proiectului	<p>Popov Svetlana, consultantă principală al Direcției Politici Bugetare, DGPSB. Tel. (022) 262615 Email: svetlana.popov@mf.gov.md</p>
8.	Anexe	<ul style="list-style-type: none"> - Proiectul actului normativ; - Nota de fundamentare; - Tabelele de concordanță aferente Protocolul 12 (TFEU), Directivei (UE) 2024/1265, Regulamentului (UE) 2024/1263; - Tabelul comparativ.
9.	Data și ora depunerii cererii	Data semnăturii electronice
10	Semnătura	Conform semnăturii electronice

Ministru

Andrian GAVRILIȚĂ